

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta tělesné výchovy a sportu

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2006

Luboš Otta

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta tělesné výchovy a sportu

EVROPSKÁ UNIE – MOŽNOSTI VÝBĚRU VYSOKÉ SPORTOVNÍ
ŠKOLY Z POHLEDU STŘEDOEVRÓPANA

EUROPEAN UNION – SPORT UNIVERSITY SELECTION
POSSIBILITIES FROM MIDDLE EUROPEAN'S POINT OF VIEW

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:
PaedDr. Jitka Vindušková, CSc.

Zpracoval:
Luboš Otta

duben 2006

ABSTRAKT

Název práce:

Evropská unie – možnosti výběru vysoké sportovní školy z pohledu středoevropana

Cíle práce:

Prezentovat a analyzovat možnosti výběru vysoké sportovní školy v Evropské unii, zjistit aktuální směr trendů v programové nabídce.

Metoda:

Kvantitativní sběr dat a výzkum

- analýza dokumentů, písemných materiálů, listinných pramenů a internetových stránek
- dotazování na postoje (dotazník)
- komparace
- obsahová analýza

Výsledky:

Při vyhodnocení získaných údajů jsme došli k následujícím závěrům. Příjímací zkoušky jsou vyžadovány na většině evropských univerzit a jsou ovlivněny systémem numerus clausus. Programová nabídka sportovních univerzit je pro výběr zcela dostačující. Nejrozšířenějším studijním programem je „health and fitness“. Vhodnými školami pro zvážení možnosti studia v ČR jsou Univerzita Karlova v Praze, Západočeská univerzita v Plzni a Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, v Evropské unii pak University Jyväskylä, Manchester Metropolitan University, University of Birmingham a University of Amsterdam.

Klíčová slova:

příjímací řízení, komparace, tělovýchova, Evropská unie, terciární vzdělávání

ABSTRACT

Title of the diploma work:

European union - sport university selection possibilities from middle European's point of view

Objectives:

Presenting and analyzing selection possibilities of sport university in European union and find out actual trends in program offers.

Method:

Quantitative data acquiring and research

- Analysis of documents, written materials, documentary sources and internet web pages
- Questioning to position (Question form)
- Comparison
- Content analysis

Results:

We have made following conclusion from acquired data: It is necessary to pass entry examinations in most of European universities and they are influenced by numerous clausus system. Sport study offer is fully sufficient. The field of study „health and fitness“ is the most attended study program. Suitable schools to attend are Charles University in Prague, University of West Bohemia in Pilsen, University of South Bohemia in České Budějovice in Czech republic and University Jyväskylä, Manchester Metropolitan University, University of Birmingham and University of Amsterdam in European union.

Keywords:

entrance examination, comparison, physical education, European union, tertiary education

Touto cestou bych chtěl poděkovat PaedDr. Jitce Vinduškové, CSc. za odborné vedení práce, za praktické rady a za možnost využít její zkušenosti v této problematice. Bez spolupráce výše jmenované by tato práce nevznikla.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a použil jsem pouze literaturu uvedenou v seznamu bibliografické citace.

Luboš Otta

Svoluji k zapůjčení své diplomové práce ke studijním účelům.

Žádám, aby byla vedena přesná evidence vypůjčovatelů, kteří musejí pramen převzaté literatury řádně citovat.

Jméno a příjmení: Číslo občanského průkazu: Datum vypůjčení: Poznámka:

OBSAH

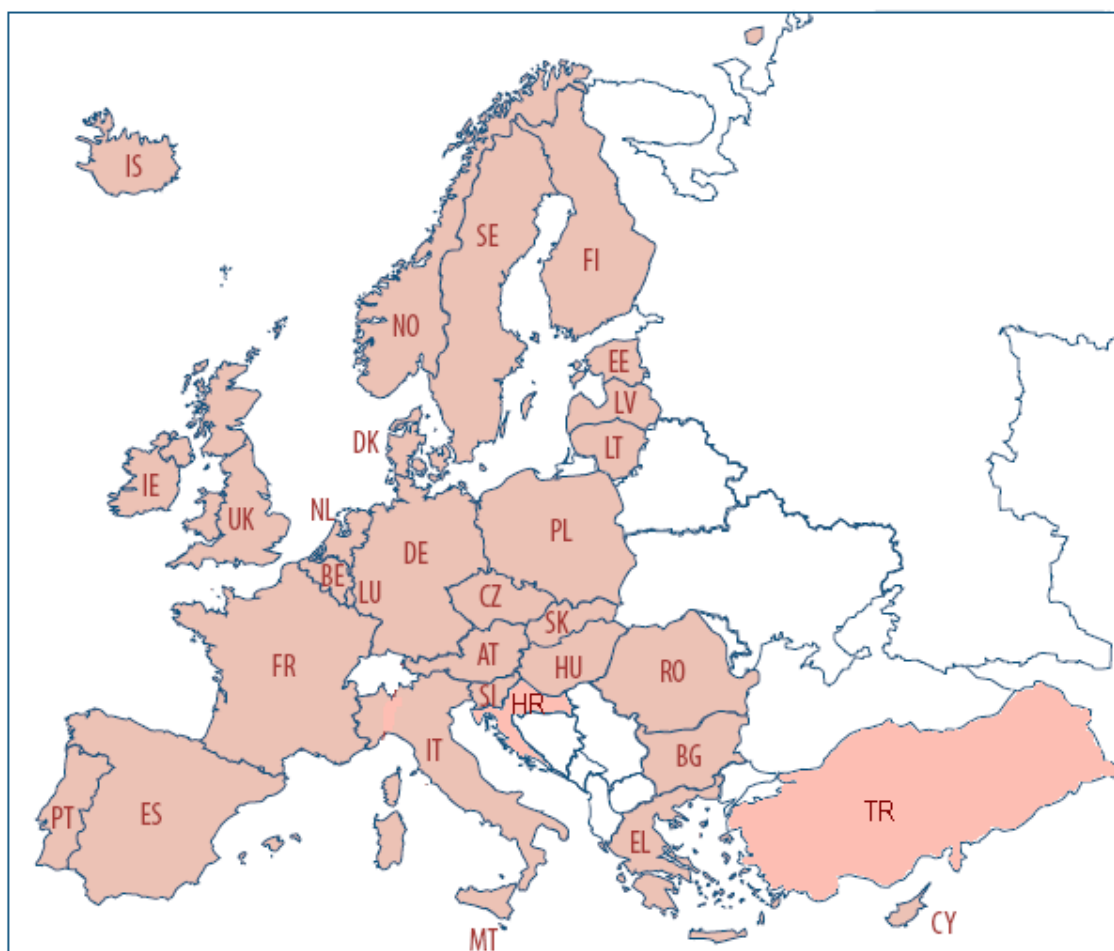
1. ÚVOD.....	13
1.1. OMEZENÍ A VYMEZENÍ STUDIE	14
1.1.1. Omezení	14
1.1.2. Vymezení	15
1.2. DEFINICE POJMŮ	15
2. TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	18
2.1. MARKETING	18
2.1.1. Definice marketingu	18
2.1.2. Marketing mix.....	21
2.1.2.1. Produkt.....	21
2.1.2.2. Cena	23
2.1.2.3. Distribuce.....	23
2.1.2.4. Propagace.....	23
2.2. EVROPSKÁ UNIE, JEJÍ ORGÁNY, FUNKCE A POLITIKY	24
2.2.1. Orgány EU	25
2.2.1.1. Rada Evropské unie	26
2.2.1.2. Evropská rada	26
2.2.1.3. Evropský parlament	26
2.2.1.4. Evropská komise.....	27
2.2.1.5. Soudní dvůr.....	27
2.2.1.6. Účetní dvůr	28
2.2.1.7. Evropský hospodářský a sociální výbor	28
2.2.1.8. Výbor regionů	28
2.2.1.9. Evropská investiční banka	29
2.2.1.10. Evropská centrální banka.....	29
2.2.2. Činnost EU.....	29
2.2.2.1. Regionální politika.....	29
2.2.2.2. Sociální rozměr	30
2.2.2.3. Politika zaměstnanosti	31

2.2.2.4.	Trvale udržitelný rozvoj.....	31
2.2.2.5.	Směřování ke společnosti založené na znalostech.....	31
2.2.2.6.	Občanství Evropské unie	32
2.3.	VÝZKUM	33
2.3.1.	Proces výzkumu	33
2.3.2.	Příprava výzkumu	33
2.3.3.	Metody výzkumu	33
2.3.4.	Realizace výzkumu	34
2.3.4.1.	Zdroje dat.....	35
2.3.5.	Metody ve výzkumu	36
2.3.5.1.	Popisná analýza.....	36
2.3.5.2.	Komparace	37
2.3.5.3.	Dotazování	37
2.3.5.4.	Tvorba dotazníku	39
2.3.5.5.	Analýza SWOT	43
2.3.6.	Internetový výzkum	44
2.3.7.	Zpracování údajů	46
3.	METODOLOGIE PRÁCE	47
3.1.	CÍLE A ÚKOLY PRÁCE	47
3.2.	VÝZKUMNÉ OTÁZKY	48
3.3.	VÝZKUMNÉ METODY	48
3.3.1.	Výběr škol pro komparaci.....	48
3.3.2.	Kritéria hodnocení	50
3.3.3.	Technika sběru dat	57
3.3.4.	Zpracování údajů	59
4.	VÝSLEDKY	60
4.1.	ANALYTICKÁ ČÁST	60
4.1.1.	Školství v EU	60
4.1.2.	Evropská politika ve vzdělávání	60
4.1.3.	Podmínky studia v EU	61
4.1.4.	Programy Evropské komise	62
4.1.4.1.	Leonardo da Vinci	62

4.1.4.2.	YOUTH	63
4.1.4.3.	SOCRATES	64
4.1.5.	Uznávání vzdělávání v EU	66
4.1.6.	Terciární školství	68
4.1.6.1.	Terciární vzdělávání jako pojem.....	69
4.1.6.2.	Terciární univerzitní vzdělávání	70
4.1.6.3.	Dostupnost terciárního vzdělávání.....	72
4.1.6.4.	Lidské zdroje v terciárním vzdělávání.....	75
4.1.6.5.	Mobilita studentů v rámci EU.....	77
4.1.6.6.	Nedokončování studia v terciárním vzdělávání.....	78
4.1.7.	AEHESIS	79
4.1.7.1.	Klíčová data	80
4.1.8.	Informace o dostupných zdrojích	84
4.2.	SYNTETICKÁ ČÁST	91
4.2.1.	Hodnocení nabídek k výběru vysokých sportovních škol	91
4.2.1.1.	Možnosti studia - vymezení.....	92
4.2.1.2.	Hodnocení vysokých sportovních škol v dílčích ukazatelích.....	93
4.2.1.3.	Hodnocení vysokých sportovních škol jako celku	100
4.2.1.4.	SWOT analýza FTVS UK	103
5.	DISKUSE.....	105
6.	ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ	107
7.	LITERATURA.....	109
8.	SEZNAM TABULEK.....	115
9.	SEZNAM GRAFŮ	115
10.	PŘÍLOHY.....	116

Seznam zkratek a jejich definic

BE	Belgie	CY	Kypr	PT	Portugalsko
BG	Bulharsko	LV	Litva	AT	Rakousko
CZ	Česká republika	LT	Lotyšsko	EL	Řecko
HR	Chorvatsko	LU	Lucembursko	RO	Rumunsko
DK	Dánsko	HU	Maďarsko	SI	Slovensko
EE	Estonsko	MT	Malta	SK	Slovensko
FI	Finsko	DE	Německo	ES	Španělsko
FR	Francie	NL	Nizozemsko	SE	Švédsko
IE	Irsko	NO	Norsko	TR	Turecko
IS	Island	PL	Polsko	UK	Velká Británie
IT	Itálie				

ČR – Česká republika

ECTS – the European Credit Transfer System (Evropský systém převoditelných kreditů). Systém, vyvinutý Evropskou komisí, založený na ECTS kreditech, byl vytvořen pro usnadnění mobility, akumulace a převodu kreditů a pro mezinárodní uznávání doby studia dokončeného v zahraničí.

EHFA – European Health and Fitness Association. Evropská asociace zdraví a sportu

ENIC – European National Information Centre. Zkratka označující Evropské národní informační středisko pro akademické uznávání a mobilitu.

ENSSEE - European Network of Sport Science, Education and Employment. Evropská síť pro vědu, vzdělávání a zaměstnanost ve sportu.

EU - Evropská unie

ISCED – International Standard Classification of Education. Mezinárodní norma pro klasifikaci vzdělávání, platná od roku 1997.

OECD - Organization for Economic Co-operation and Development. Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

NARIC – National Academic Recognition Information Centre (European Union and European Economic Area). Národní informační středisko pro akademické uznávání (v rámci Evropské unie a Evropského ekonomického prostoru). Některá střediska NARIC jsou odpovědná též za profesní uznávání.

UNESCO - United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu.

1. ÚVOD

Vzdělávání v současné civilizaci prochází mohutným rozvojem. Mluví se o *učící se společnosti (learning society)*, ve které nejen povinné školní vzdělávání, ale i veškeré další, formální a neformální vzdělávání nabývá stále větší důležitosti pro život lidí. (Průcha, 1999, s. 15)

Význam sportu a sportovních aktivit v současnosti neustále roste. Sport se stává důležitým hospodářským faktorem s výrazným ekonomicko-politickým přínosem. Oblast sportu se dotýká širokého okruhu obyvatel – od lidí věnujících se sportu aktivně až po pasivní konzumenty. Pro takto široký trh je třeba vytvořit sportovní podmínky odpovídající světovému trendu a také vzdělávat a dát možnost vzdělání budoucím kvalifikovaným specialistům – profesionálům.

Poslední desetiletí prošla společnost v České republice po pádu železné opony dynamickou proměnou ve všech sférách života včetně sportu.

Tím, že se Česká republika 1. 5. 2004 společně s dalšími středoevropskými zeměmi stala členem Evropské unie, se studentům otevřely neomezené možnosti studia ve „svobodné“ Evropě. Bohužel tohoto benefitu čeští studenti příliš nevyužívají, jejich mobilita se pohybuje hluboko pod evropským průměrem (podrobněji v kapitole 4.1.6.5.)

Po roce 1989 se u nás neobyčejně zvýšil zájem o zahraniční školy a jak se rozšiřovaly množství cestování, přibývalo – zvláště v učitelském tisku – zpráv o návštěvách českých pedagogů ve školách cizích zemí. Ostatně tyto zprávy jsou otiskovány občas dodnes. V naprosté většině z nich se zdůrazňují pozitivní stránky zahraničních škol a konstatuje se, že české školství má co dohánět, aby se zahraničnímu přiblížilo. Až donedávna byl tak naší odborné i širší veřejnosti podsouván obraz o údajném zaostávání české školy za školami zahraničními.

K tomuto pochmurnému obrazu však nebyly k dispozici spolehlivé podklady, vše se opíralo jen o subjektivní a nesoustavné poznatky jednotlivců. Teprve v poslední době, kdy se objevily nálezy z evaluace českých škol v mezinárodním porovnání a kdy

i české školy začaly být popisovány systémem indikátorů, je možno vyslovovat dílčí, avšak objektivní hypotézy o českém školství.

Přetrvává zde bohužel jedna velká potíž: Česká pedagogická věda po roce 1989 dosud nevypracovala konkrétní analytické komparace českého a zahraničního školství. Proto také údaje pocházejí vlastně ze sféry dokumentace a evaluace školství a nikoli ze sféry pedagogické vědy – komparativní pedagogika v přesném slova smyslu u nás prostě neexistuje. (Prokeš, 2005, s. 32)

V Evropské unii jsme už téměř dva roky. Většina z nás toho ale o možnostech studia v zemích EU a o právech s tím spojených stále moc neví. Právo studovat, vzdělávat se, připravovat se na budoucí povolání a uskutečňovat výzkum na území EU patří mezi základní práva občana EU. (<http://www.studentskestranky.cz>, 2006)

Dle našeho názoru je nutné, v současné době „otevřených“ hranic, dívat se na programovou nabídku vysokých škol jako na marketingový produkt, se všemi jeho vlastnostmi. Z toho důvodu nevychází teoretická část jen z kapitálních informací o Evropské unii a možnostech studia v ní, ale i z teorie marketingu.

Tato práce by měla být prvotinou v komparaci českého a zahraničního školství vztažené na nabídku vysokých sportovních škol. Prezentuje možnosti výběru vysoké sportovní školy v EU z pohledu středoevropana (Čecha), který analyzuje nabídku regionálních vysokých škol s nabídkou vysokých škol v EU. Výsledky by pak měly přinést nejen přehled nabídky vysokých škol, ale i aktuální vývojový směr trendů v programové nabídce tělesné výchovy a sportu.

1.1. OMEZENÍ A VYMEZENÍ STUDIE

1.1.1. Omezení

Vzhledem k náročnosti zpracování a vyhodnocení získaných dat nebylo možné do výzkumu zapojit všechny vysoké školy stejného zaměření. Do výzkumu byly

zapojeny všechny sportovní (pedagogické) fakulty vysokých škol působících na území České republiky. Z Evropské unie pak 1-9 fakult vysokých škol z každé členské země, vyjma Lucemburska, kde není žádná sportovní škola/fakulta.

1.1.2. Vymezení

Získané informace budou platné pro akademický rok 2006/2007, nelze je proto brát za směrodatné v čase.

1.2. DEFINICE POJMŮ

Akademické uznávání (Academic recognition) – se vztahuje na uznávání částí studijních programů, kvalifikací nebo diplomů z jedné (domácí nebo cizí) vysokoškolské instituce jinou vysokoškolskou institucí. Obvykle je takové uznání požadováno za základ pro přijetí na další nové studium v druhé instituci nebo jako uznání umožňující určitý druh výjimky z povinnosti opakovat studium některých částí programu (uznání pokročilé úrovně). Dalším typem akademického uznávání je uznání studií uskutečněných kdekoli v jiné instituci, která nahrazuje srovnatelnou dobu studia v domovské instituci. (Campbell a kol., 2000, s. 48)

Boloňská deklarace (Bologna Declaration) evropských ministrů školství z 19. června 1999 je iniciativou pro zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti vysokoškolského vzdělání v evropském prostoru. K realizaci tohoto záměru deklarace uvádí řadu cílů, které by měly být dosaženy ve vysokoškolském vzdělávání v evropském prostoru a podporovány ve světovém měřítku. (Campbell a kol., 2000, s. 48)

Diplom (Diploma) – označuje jakoukoliv formálně udělenou kvalifikaci/akademickou hodnost. V některých vzdělávacích systémech tento pojem označuje specifickou kategorii nebo typ kvalifikace. (Campbell a kol., 2000, s. 48)

Kredit (Credit) – je prostředek pro měření studijních výsledků dosažených v teoretickém čase studia dané úrovně. (Campbell a kol., 2000, s. 48)

Kurz (Course) – tvoří součást studijního programu, který je běžně kontrolován a hodnocen samostatně. Studijní programy obvykle sestávají z několika kurzů. (Campbell a kol., 2000, s. 48)

Kvalifikace (Qualification) – Vysokoškolská kvalifikace: jakýkoliv titul, diplom nebo jiné osvědčení vydané příslušným orgánem, které osvědčuje úspěšné dokončení vysokoškolského programu. Pojem je užíván také pro jakékoliv vysokoškolské vzdělání získané po úspěšném ukončení vzdělávacího programu. (Campbell a kol., 2000, s. 48)

Přijetí (Admission) – označuje akt nebo systém, který způsobilým uchazečům umožňuje studovat na určité vysokoškolské instituci a/nebo v určitém vysokoškolském programu. (Campbell a kol., 2000, s. 49)

Sorbonnská deklarace (Sorbonne Declaration) – z 25. května 1998 zdůraznila hlavní úlohu univerzit v rozvoji kultury v evropském měřítku a v utváření takového vysokoškolského vzdělání, které by rozhodným způsobem napomáhalo mobilitě a práceschopnosti občanů v evropské oblasti. (Campbell a kol., 2000, s. 49)

Studijní obor (Field of study) – označuje hlavní disciplíny nebo předmětné oblasti kvalifikace. (Campbell a kol., 2000, s. 49)

Stupeň vzdělání (Level) – označuje kvalifikaci získanou dle „Boloňské deklarace“:

Level I	basic short technical training; základní kurz
Level II	completed secondary education; středoškolská
Level III	post vocational secondary education; vyšší odborná
Level IV	bachelor level; vysokoškolská - bakalářský stupeň
Level V	Master level; vysokoškolská - magisterský stupeň
Level V+	Doctorate level; vysokoškolská - doktorandský stupeň (Petry, Froberg, Madella, 2005, str. 33)

Vysokoškolská instituce (Higher Education Institution) – označuje organizaci poskytující vysokoškolské vzdělání, uznávanou příslušnými orgány jako součást systému vysokého školství. (Campbell a kol., 2000, s. 50)

Vysokoškolské vzdělávání (Higher Education) – termín označuje všechny typy kurzů nebo soubory kurzů (programů), školení nebo přípravu pro výzkumnou činnost na post-sekundární úrovni, které jsou uznávány příslušnými orgány jako součást vysokoškolského systému. (Campbell a kol., 2000, s. 50)

2. TEORETICKÁ VÝCHODISKA

2.1. MARKETING

2.1.1. Definice marketingu

Produkt, zkoumání jeho složení a výzkum spokojenosti zákazníků s tímto produktem patří do oblasti marketingu. Ten byl definován na tisíce způsobů a je velmi těžké říct, která definice je správná. Pro správné chápání uvádím alespoň několik definic českých i světových autorů, jejichž přístupy se často liší.

Podle Horákové je „marketing prostředek ke zvýšení účinnosti vazby mezi firmou a trhem.“(Horáková, 1992, s. 21)

Definice Horákové vychází z Americké asociace marketingu, která považuje marketing za „proces plánování a naplňování koncepce oceňování, propagace a distribuce myšlenek, výrobků a služeb, který směřuje k uskutečnění vzájemné výměny uspokojující potřeby jedinců a organizací.“ (Horáková, 1992, s. 25)

Podle Bureše je marketing „metoda řízení, která v sobě v logické sekvenci soustřeďuje všechny nezbytné kroky, které je třeba uskutečnit, aby zhmotnělý nápad (produkt) vyšel na trhu co nepříznivěji a aby všechny ostatní vlivy byly v co největší míře kompenzovány.“ (Bureš, 1990, s. 6)

Kotler definuje marketing jako „společenský a řídicí proces, kterým jednotlivci a skupiny získávají to, co potřebují a požadují prostřednictvím tvorby, nabídky a směny hodnotných výrobků s ostatními“ a dále říká, že „marketing se v prostředí plném příležitostí a hrozeb stává rozhodujícím pomocníkem při získávání konkurenční výhody.“ (Kotler, 1992, s. 4)

Kotler dále uvádí, že „marketing znamená lidskou činnost, vykonávanou ve vztahu k trhu. Marketing značí práci s trhy, aby se realizovaly potenciální směny s cílem uspokojování lidských potřeb a požadavků.“ (Kotler, 2000, s. 21)

Drucker tvrdí, že „marketing je tak základní, že nemůže být považován za separátní funkci. Je to kompletní obchodní činnost, viděná z hlediska jejího konečného výsledku, z hlediska zákazníků.“ (Drucker, 1994, s. 11)

Freyer označuje marketing za „koncept řízení, která se staví do popředí orientace na dané skutečnosti trhu (přání zákazníků, struktury nabídek) a vývojové trendy (na zohlednění všeobecných cílů instituce).“ (Freyer, 1991, s. 6)

Profesor Coloradské univerzity W. J. Stanton (1991) napsal, že „marketing je souhrnný systém vzájemně se ovlivňujících obchodních aktivit zachycených v plánu, cenách, podpůrných činnostech a distribuci požadující na jedné straně solidní výrobky a na druhé straně potenciální zákazníky.“ (Marhoulová, 1991, s. 5)

Jasnou vazbu na koncového spotřebitele obsahuje definice Rouchettiho (1991), který marketing považuje za „proces sbližování spotřebitele a výrobku.“ (Drucker, 1994, s. 16)

Všechny definice marketingu mají jedno společné – orientaci na zákazníka. Jedná se především o perfektní pochopení cílového trhu a vymezení cílových skupin. Marketingové řízení má potom za úkol ovlivnit úroveň, načasování a složení poptávky tak, aby daná organizace dosáhla své cíle. (Hrnčířík, 2002, s.11)

Avšak nejdůležitější činností marketingu není prodej. Podle Druckera „člověk může předpokládat, že tu vždycky bude potřeba něco prodat. Cílem marketingu je učinit prodávání nadbytečným. Cílem marketingu je znát a chápat zákazníka tak dobře, aby se mu výrobek nebo služby hodily a prodávaly se samy. Ideálně by měl mít marketing jako výsledek zákazníka, který je připravený kupovat. Všechno, čeho by mělo být zapotřebí, je učinit výrobek či službu dostupnými.“ (Drucker, 1994, s.12)

Mezi základní principy patří hluboký respekt k zákazníkovi, silný cit pro vhodný trh, schopnost motivovat své zaměstnance k tomu, aby vyráběli pro zákazníka vysokou kvalitu a hodnotu. Úspěch marketingu závisí především na schopnostech porozumět

perspektivě obchodu tak, že může identifikovat a analyzovat jeho problémy a přijít s vhodným řešením, které dává zákazníkovi smysl, jinými slovy mu vyhovuje. (Hrnčířik, 2002, s. 11)

Firma/instituce se musí věnovat vnímání, obsluhování a uspokojování zákazníka na dobře pochopeném trhu, neboť nestačí aby měla špičkový výrobek, v našem případě studijní obor.

Marketing je univerzální metodou řízení pro všechny typy organizací, ať ziskových či neziskových. Jeho obecné zákonitosti lze aplikovat ve všech sférách hospodářství, tedy i ve vysokoškolském prostředí.

Vzrůstající zájem o marketing je oprávněný. Firmy/instituce, chtějí-li v dnešním globalizovaném prostředí přežít, musí konkurovat na světovém trhu. Ty, které umí nejlépe pochopit potřeby zákazníka a dodávat svým cílovým trhům nejvyšší hodnotu, vyhrávají a jsou o krok před konkurencí. Neboť vyšší marketingové dovednosti firem umožňují zahájit ekonomický růst a zvýšit životní úroveň

Základem marketingové koncepce jsou čtyři zásady:

- soustředění na trh,
- orientace na zákazníka,
- koordinovaný marketing,
- výnosnost.

Marketingový proces obsahuje:

1. analýzu marketingových příležitostí,
2. výzkum a výběr cílových trhů,
3. návrh marketingových strategií,
4. plánování marketingových programů,
5. organizování, provádění a kontrolu marketingových úsilí.

Zvolená marketingová koncepce vytváří rámec pro užití vhodné marketingové strategie. Činnost firmy/instituce v oblasti marketingu bývá často podložena dlouhodobou

strategií. Nejrozšířenějšími jsou strategie diferenciacce výrobku, strategie minimálních nákladů a strategie tržní orientace.

Smyslem marketingové strategie je promyšleně a účelně rozvrhnout zdroje organizace tak, aby dosáhla ekonomických cílů. Skládá se ze základních rozhodnutí o marketingových nákladech, z marketingového mixu a rozvržení marketingové alokace. (Hrnčířík, 2002, s. 12)

2.1.2. Marketing mix

Kotler vymezuje marketing mix jako „soubor marketingových nástrojů, které firma používá k tomu, aby usilovala o dosažení svých marketingových cílů na cílovém trhu.“ (Kotler, 1992, s. 74)

Součástí jednotlivých skupin marketingového mixu jsou nástroje, často označované jako 4 „P“:

- product (produkt)
- place (místo)
- price (cena)
- promotion (propagace)

Kombinací těchto čtyř nástrojů provádí firma svoji strategii. Postupným vývojem se počet marketingových nástrojů zvyšuje. V americké literatuře se v současné době objevily další tři: personál, proces a prezentace.

2.1.2.1. Produkt

Produkt je ústřední a nejdůležitější článek marketingového mixu. Podívejme se nejprve na jeho vymezení:

Horáková: „Produktem rozumíme v marketingu jakoukoli nabídku, která je určena trhu za účelem uspokojení určité potřeby.“ (Horáková, 1992, s. 139)

„Produktem je tedy výrobek, služba, myšlenka, volební program atd. V marketingu je produkt pojímán širěji než v běžném životě. Tímto termínem se označuje celková nabídka zákazníkovi – tedy nejen zboží nebo služba samy o sobě, ale také další abstraktní nebo symbolické skutečnosti, jako prestiž výrobce či prodejce, obchodní značka, kultura prodeje a další.“ (Horáková, 1992, s. 36)

Produktem jsou jak hotové hmotné výrobky, tak i výrobky v různém stadiu dokončenosti, které jsou nakupovány a dále zpracovány. Produktem jsou i osoby nebo jejich seskupení. (Horáková, 1992)

Kotler neoperuje s pojmem produkt, ale používá výrazu výrobek, který ovšem chápe a definuje velmi široce: „Výrobek je cokoli, co může být nabízeno někomu proto, aby uspokojil potřebu nebo požadavek. Normálně užíváme výrazu výrobky a služby, abychom rozlišili mezi předměty fyzickými a nehmotnými. Ale u fyzických výrobků nespočívá jejich význam tolik v tom, že je vlastníme, jako v jejich užívání, aby uspokojovaly naše požadavky. Ve skutečnosti jsou služby poskytovány také jinými prostředky, jako jsou osoby, místa, organizace a myšlenky.“ (Kotler, 1992, s. 5, 6)

Samostatná definice sportovního produktu by se dala snadno odvodit z definic výše uvedených s pouhým přidáním formulace „v oblasti tělesné výchovy a sportu“. (Doležalová, 2003, s. 12)

Studijní obor spadá do oblastí služeb, vymežeme si tedy i tento pojem.

Kotler definuje službu jako „činnost, kterou může jedna strana nabídnout druhé, je naprosto nehmotelná a nevytvoří žádné nabyté vlastnictví. Její realizace může, ale nemusí být spojena s fyzickým výrobkem.“ (Kotler, 1992, s. 490)

Služby jsou nehmatatelné, nemůžeme si je před jejich nákupem vyzkoušet svými smysly, a proto hledáme průkazné známky a svědectví o jejich kvalitě. Závěry o kvalitě služeb děláme na základě místa, kde je poskytována, podle lidí, zařízení, propagačních materiálů, symbolů a ceny. Nedělitelnost služeb spočívá v tom, že jsou vytvářeny a spotřebovávány současně. Služby jsou dále vysoce proměnlivé, protože závisejí na tom, kdo, kdy a kde je poskytuje. Poslední vlastností služeb je pomíjivost. Služby nelze skladovat, proto je důležité zabezpečit si konstantní poptávku. (Kotler, 1992)

2.1.2.2. Cena

Cena patří mezi další významné nástroje marketingu, neboť pro většinu spotřebitelů představuje míru hodnoty výrobku. Tvorba ceny souvisí s druhem produktu. Může být opřena o ekonomické kalkulace nebo o úsudek představitelů poptávky. Mezi metody cenové tvorby patří cena stanovená přírážkou, stanovení ceny s ohledem na požadovanou návratnost investic, stanovení ceny jako následování konkurence, stanovení ceny se zřetelem na pravděpodobnost uzavření kontraktu a cena jako hodnota vnímaná zákazníkem. Jakou metodu cenotvorby zvolíme, záleží na cíli cenové politiky, odhadu poptávky a nákladů a na analýze konkurenčních cen. Cenová politika zahrnuje jak výši ceny, tak i různé slevy a způsoby platby. (Čáslavová, 2005)

2.1.2.3. Distribuce

Distribuční systém zprostředkovává cestu produktu od výrobce ke spotřebiteli. Je třeba předem promyslet povahu distribučních kanálů, zvážit náklady na distribuci a určit hustotu distribuční sítě. Povaha distribučních cest se odvíjí od hmotnosti či nehmotnosti produktu. Hmotné produkty (např. sportovní zboží) většinou podléhají hromadné výrobě a využívají dvě základní distribuce – velkoobchod a maloobchod. U nehmotných produktů (např. studijní obor) je situace zcela odlišná. Zákazník musí sám přijít na místo, kde se služba poskytuje neboli „vyrábí“. V tomto případě je důležitá propagace, aby poskytovatel nehmotného produktu přilákal zákazníka do svého zařízení. (Horáková, 1992)

2.1.2.4. Propagace

Propagace je Kotlerem definována jako „jakákoliv placená forma neosobní prezentace a podpory myšlenky, zboží nebo služeb konkrétním sponzorem.“ (Kotler, 2000, s. 53)

Propagací se podle Čáslavové rozumí „přesvědčivá komunikace, prováděná za účelem prodeje produktů potenciálním zákazníkům.“ (Čáslavová, 2000, s.7)

Jejím smyslem je informovat o existenci produktu, služby nebo události (např. o jeho vlastnostech, ceně, dostupnosti), dlouhodobě budovat celkové image podniku nebo značky a přesvědčit potenciální zákazníky o nutnosti koupit výrobku nebo služby.

Moderní firmy řídí komplexní marketingové komunikace, kdy firma komunikuje s prostředníky (komunikují se svými zákazníky a s veřejností), spotřebiteli (komunikují s ostatními spotřebiteli) a veřejností.

Propagace v sobě zahrnuje čtyři základní činnosti: reklamu, publicitu neboli public relations, opatření na podporu prodeje a osobní prodej, které se dohromady nazývají propagační mix. Kombinací propagačních nástrojů se vytváří propagační strategie, která se odvíjí od cílů organizace, cílové skupiny zákazníků, na které má propagace působit a od výše finančních prostředků uvolněných na propagační kampaň. (Čáslavová, 2000)

2.2. EVROPSKÁ UNIE, JEJÍ ORGÁNY, FUNKCE A POLITIKY

Evropská unie (EU) je rodina demokratických evropských států, které se zavázaly spolupracovat v zájmu zachování míru a prosperity. Není to stát, jehož cílem by bylo nahradit státy současné, ale je více než jakákoli jiná mezinárodní organizace. EU je ve skutečnosti jedinečná. Její členské státy vytvořily společné instituce, na něž delegují část své suverenity tak, aby rozhodnutí o konkrétních otázkách společného zájmu bylo možné přijímat demokraticky na evropské úrovni.

Historické kořeny Evropské unie sahají do 2. světové války. Představa o EU se zrodila při hledání modelu evropské integrace, která by jednou pro vždy zabránila zabíjení a ničení. Tato myšlenka byla poprvé představena v projevu francouzského ministra zahraničí Roberta Schumana dne 9. května 1950. Tento den, jakési „narozeniny“ dnešní EU, se slaví každým rokem jako Den Evropy.

Základy Evropské unie byly položeny několika smlouvami:

- Pařížskou smlouvou, kterou bylo v roce 1951 založeno Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO),
- Římskými smlouvami, jimiž bylo v roce 1957 založeno Evropské hospodářské společenství (EHS) a Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom).

Tyto zakládající smlouvy byly později pozměněny:

- Jednotným evropským aktem (1986),
- Smlouvou o Evropské unii (Maastricht, 1992),
- Amsterodamskou smlouvou (1997),
- Smlouvou z Nice (2001).

V roce 2004 již má Evropská unie 25 členských států (Belgie, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko a Velká Británie) a stále poroste, protože v následujících letech přistoupí další země.

2.2.1. Orgány EU

Předpisy a politiky EU obecně jsou výsledkem rozhodnutí tří hlavních orgánů, jimiž jsou:

- Rada Evropské unie (zastupující členské státy)
- Evropský parlament (zastupující občany)
- Evropská komise (politicky nezávislý orgán, který pracuje v kolektivním evropském zájmu)

2.2.1.1. Rada Evropské unie

Rada Evropské unie je hlavním rozhodovacím orgánem EU. Dříve byla známa pod názvem „Rada ministrů“ a zkráceně se jí říká „Rada“. Země EU se každých šest měsíců střídají v předsednictví Rady. Každého zasedání Rady se účastní jeden ministr z každého členského státu. To, který ministr se účastní, závisí na projednávané agendě. Celkem se Rada může sejít v devíti variantách, které pokrývají všechny oblasti politiky, včetně průmyslu, dopravy, životního prostředí atd. Administrativní práci pro Radu vykonává její generální sekretariát v Bruselu. Rada a Evropský parlament sdílí legislativní pravomoc i odpovědnost za rozpočet. Rada také uzavírá mezinárodní dohody vyjednané Komisí.

2.2.1.2. Evropská rada

V Evropské radě se setkávají prezidenti a předsedové vlád všech zemí EU a předseda Evropské komise. Kromě toho má na každém zasedání Evropské rady projev předseda Evropského parlamentu. Rada vznikla v roce 1974, kdy se začali pravidelně scházet nejvyšší političtí představitelé EU. Oficiálně byla tato praxe zakotvena v Jednotném evropském aktu (1987). Evropská rada se nyní v zásadě setkává čtyřikrát za rok. V jejím čele je prezident nebo předseda vlády země, která v daném období předsedá Radě Evropské unie. Maastrichtskou smlouvou se Evropská rada oficiálně stala iniciátorem hlavních politik Unie a získala oprávnění rozhodnout v obtížných otázkách, na něž nedokázali najít společnou odpověď ministři, kteří jednali v Radě Evropské unie. Evropská rada je tedy nejvyšším orgánem EU. Některé členské státy si přejí, aby se stala vládou Evropy a aby jeden její člen reprezentoval Unii na mezinárodní úrovni. Ovšem neshodují se v otázce, zda by tuto osobu vybírala Evropská rada nebo by se jí automaticky stal předseda Evropské komise.

2.2.1.3. Evropský parlament

Evropský parlament je volený orgán, který zastupuje občany EU a podílí se na legislativním procesu. Od roku 1979 jsou členové Evropského parlamentu voleni

v přímých všeobecných volbách, které se konají každých pět let. Plenární zasedání Parlamentu se obvykle konají ve Štrasburku a ostatní zasedání v Bruselu. Parlament má 17 výborů, které připravují jeho plenární zasedání, a řadu politických skupin, které se většinou setkávají v Bruselu. Generální sekretariát sídlí v Lucemburku. Parlament a Rada také nesou odpovědnost za přijetí rozpočtu EU. Evropská komise podává návrh rozpočtu a Parlament a Rada ho projednají.

2.2.1.4. Evropská komise

Komise je jedním z klíčových orgánů EU. Od 1. května 2004 má každý stát jednoho komisaře, ti jsou jmenováni na pět let na základě dohody mezi členskými státy schválené Parlamentem. Komise jedná s naprostou politickou nezávislostí. Jejím úkolem je bránit zájmy EU jako celku, takže nesmí přijímat pokyny žádné vlády členského státu. Jakožto „ochránce Smluv“ zajišťuje uplatňování nařízení a směrnic přijatých Radou a Parlamentem. V případě jejich neuplatňování může Komise podat u Soudního dvora žalobu na stranu, která neplní své povinnosti, aby ji donutila jednat v souladu s právem EU. Komise je také jedinou institucí, která má právo navrhnout nové právní předpisy EU a může v jakékoli fázi podniknout kroky na dosažení dohody v Radě a mezi Radou a Parlamentem. Komisi asistuje úřad složený z 36 „generálních ředitelství“ (DG) a služeb sídlících zejména v Bruselu a Lucemburku. Na rozdíl od sekretariátů tradičních mezinárodních organizací má Komise své vlastní finanční zdroje, a proto může jednat nezávisle.

2.2.1.5. Soudní dvůr

Soudní dvůr Evropských společenství, který sídlí v Lucemburku, se skládá z jednoho soudce z každé země EU a z 8 generálních advokátů, kteří jsou jmenováni na základě společné dohody vlád členských států. Úkolem Soudního dvora je zajistit dodržování zákonů EU a správný výklad a používání smluv. Smlouvy Soudnímu dvoru výslovně dovolují, aby kontroloval, zda právní a správní předpisy EU dodržují základní práva občanů EU, a aby rozhodoval o otázkách osobní svobody a bezpečnosti.

2.2.1.6. Účetní dvůr

Účetní dvůr byl zřízen v roce 1977. Každá země EU v něm má jednoho zástupce. Účetní dvůr kontroluje, zda byly všechny příjmy a výdaje EU získány a vynaloženy řádným způsobem a podle zákona a zda je dobře spravován rozpočet EU. Účetní dvůr má právo zkontrolovat účty jakékoli organizace, která nakládá s finančními prostředky EU, a v případě potřeby se může obrátit na Soudní dvůr.

2.2.1.7. Evropský hospodářský a sociální výbor

Evropský hospodářský a sociální výbor byl založen v roce 1957 Římskou smlouvou. Působí jako poradní orgán, který zastupuje zaměstnavatele, odborové svazy, zemědělce, spotřebitele a další zájmové skupiny. Výbor prezentuje jejich stanoviska a chrání jejich zájmy v politických rozhovorech s Evropskou komisí, Evropskou radou a Evropským parlamentem a společně s svými chráněnci tvoří tzv. organizovanou občanskou společnost. Jeho členové jsou jmenováni Radou na čtyřleté období. EHSV musí být konzultován před přijetím rozhodnutí v mnoha oblastech (zaměstnanost, Evropský sociální fond, odborná příprava atd.) a může z vlastní iniciativy vydávat stanoviska k jiným záležitostem, které považuje za závažné.

2.2.1.8. Výbor regionů

Výbor regionů, který byl zřízen podle Smlouvy o Evropské unii, se skládá ze zástupců místních a regionálních orgánů, kteří byli navrženi členskými státy a jmenováni Radou na čtyřleté období. Podle Smlouvy musejí Rada a Komise konzultovat Výbor regionů v otázkách, které se týkají regionálních zájmů. Výbor může kromě toho vydávat stanoviska z vlastní iniciativy.

2.2.1.9. Evropská investiční banka

Evropská investiční banka (EIB) se sídlem v Lucemburku financuje projekty, které podporují méně rozvinuté regiony EU nebo pomáhají zvýšit konkurenceschopnost malých podniků.

2.2.1.10. Evropská centrální banka

Evropská centrální banka (ECB) se sídlem ve Frankfurtu odpovídá za řízení eura a měnové politiky EU.

2.2.2. Činnost EU

Autoři Římské smlouvy přidělili Evropskému hospodářskému společenství následující úkoly: *„vytvořením společného trhu a postupným odstraňováním rozdílů mezi hospodářskými politiky členských států podporovat harmonický rozvoj hospodářských činností ve Společenství, nepřetržitý a vyvážený růst, zvýšenou stabilitu, rychlejší zvyšování životní úrovně a užší kontakty mezi členskými státy“*.

Tyto úkoly byly již do velké míry splněny díky volnému pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu a díky politice EU, která zajišťuje spravedlivou hospodářskou soutěž mezi podniky a chrání zájmy spotřebitelů. V roce 1993 byl dokončen jednotný trh a v roce 2002 bylo zavedeno euro.

2.2.2.1. Regionální politika

Regionální politika EU spočívá zejména v převodech určitých částek z rozpočtu EU znevýhodněným regionům a kategoriím obyvatel. Na období 2000-2006 bylo pro tyto účely vyčleněno celkem 213 miliard EUR. Využívají se na podporu rozvoje zaostalých oblastí, na přeměnu bývalých industriálních oblastí, na pomoc mladým lidem

a dlouhodobě nezaměstnaným při hledání práce, na modernizaci zemědělství a na pomoc znevýhodněným venkovským oblastem.

Příspěvky se vyplácejí prostřednictvím zvláštních fondů – Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu (ESF), Finančního nástroje pro orientaci rybolovu (FNOR) a Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF).

Tyto příspěvky navyšují nebo stimulují investice ze soukromého sektoru a investice státní správy i samosprávy. Aby EU vynakládala prostředky tam, kde mají největší účinek, stanovila si tři prioritní cíle:

- Cíl 1: podpora regionům, v nichž je vyprodukované bohatství rozdělené počtem obyvatel, odborně řečeno hrubý domácí produkt (HDP) na obyvatele, nižší než 75% průměru EU. Na tento cíl je vyčleněno 135 miliard EUR, což představuje dvě třetiny veškerých finančních prostředků přidělených na regionální politiku v letech 2000-2006. Podpory směřují do přibližně 50 regionů, v nichž žije 22% obyvatel EU. Napomáhají jejich hospodářskému rozvoji tím, že umožňují budovat chybějící infrastrukturu, poskytovat lepší vzdělání místním lidem a stimulují investice do místních podniků.
- Cíl 2: podpora ostatním problematickým regionům. Může se jednat o regiony, v nichž dochází k restrukturalizaci hospodářství, o upadající venkovské oblasti, rybářská společenství v krizi nebo městské oblasti se závažnými problémy.
- Cíl 3: boj s nezaměstnaností pomocí modernizace vzdělávacích systémů a podpory vytváření pracovních míst.

2.2.2.2. Sociální rozměr

Cílem sociální politiky EU je napravit nejvýraznější nerovnosti v evropské společnosti. Evropský sociální fond (ESF) byl založen v roce 1961, aby podpořil vytváření pracovních míst a profesionální i geografickou mobilitu pracovníků. V roce 2003 bylo tomuto fondu z rozpočtu EU přiděleno 4,8 miliardy EUR. Sociální pokrok je také podpořen právními předpisy, které zajišťují každému občanovi EU základní práva.

V prosinci 1991 přijala Evropská rada na zasedání v Maastrichtu sociální kapitulu provádějící Chartu Společenství základních sociálních práv pracovníků, v níž stanovila práva všech pracovníků v EU. Patří mezi ně volný pohyb, spravedlivá odměna, lepší pracovní podmínky, sociální ochrana, právo sdružování a kolektivního vyjednávání, právo na odbornou přípravu, rovné zacházení pro ženy a muže, právo pracovníků na informace a konzultace v podniku, ochrana zdraví a bezpečnost na pracovišti, ochrana dětí, starších osob a zdravotně postižených. V červenci 1997 byla charta zařazena do Amsterodamské smlouvy a je použitelná ve všech členských státech.

2.2.2.3. Politika zaměstnanosti

Na zasedání Evropské rady v Lucemburku (20. a 21. listopadu 1997) se představitelé 15 členských států dohodli na koordinované strategii. Tato strategie byla zaměřena na lepší poskytování odborné přípravy, na podporu vzniku nových podniků a zlepšení „sociálního dialogu“ – tedy vztahů mezi zaměstnavateli a zaměstnanci. Stanovila obecné směry podpory zaměstnanosti.

2.2.2.4. Trvale udržitelný rozvoj

Politiky EU se týkají i životního prostředí, veřejného zdraví, práv spotřebitelů, hospodářské soutěže a bezpečnosti v oblasti dopravy, vzdělávání a přístupu ke kultuře. Nejvýraznější příklad reakce evropských orgánů na veřejné mínění nalezneme v oblasti ochrany životního prostředí. Ochrana životního prostředí nespočívá pouze v přijímání přísnějších zákonů. Evropská unie také poskytuje finanční prostředky na projekty týkající se životního prostředí a finančně pomáhá podnikům a průmyslu dodržovat evropské environmentální předpisy.

2.2.2.5. Směřování ke společnosti založené na znalostech

V roce 2000 si vedoucí představitelé Evropské unie dobře uvědomovali, že se evropské hospodářství musí zásadním způsobem modernizovat, aby mohlo konkurovat USA i jiným oblastem světa. Na zasedání v Lisabonu v březnu 2000 Evropská rada

vymezila pro EU nové a velice ambiciózní cíle – stát se do deseti let „nejkonkurenceschopnějším a nejdynamičtějším znalostním hospodářstvím na světě, schopným trvale udržitelného rozvoje, s větším množstvím lepších pracovních míst a lepší sociální soudržnosti“. Představitelé EU se také dohodli na podrobné strategii pro dosažení tohoto cíle, nazvané „Lisabonská strategie“. Zahrnuli do ní výzkum, vzdělávání, odbornou přípravu, přístup k internetu a elektronické obchodování. Neopomněli ani reformu evropských systémů sociální ochrany. Na žádost Rady předložila Komise akční plán „e-Europe 2005“ zaměřený na posílení užívání internetu v Evropské unii.

Jednou z hlavních priority EU je zvýšit investice do lidí a jejich vzdělávání, protože právě tam leží hlavní bohatství Evropy. Evropská unie uznává význam vzdělání a celoživotního učení, potřebu naučit se několik jazyků a mít technické znalosti. Nedostatek kvalifikovaných pracovníků je pocíťován zejména v evropských telekomunikačních a internetových službách.

Prostřednictvím programů Socrates, Leonardo a Youth („Mládež“) Evropská unie podporuje pohyb studentů, učitelů a výzkumných pracovníků po Evropě. Kromě toho usiluje o to, aby každý stát EU uznával dobu trvání studia i kvalifikace získané v ostatních členských zemích.

21. prosince 1988 přijali členské státy směrnici o vzájemném uznávání diplomů vyššího vzdělávání. Tato směrnice se týká všech vysokoškolských kurzů, které trvají nejméně tři roky, a je založena na zásadě vzájemné důvěry mezi národními systémy vzdělávání a odborné přípravy.

2.2.2.6. Občanství Evropské unie

Občanství Unie je zakotveno v článku 17 Amsterodamské smlouvy: „Každá osoba, která má státní příslušnost členského státu, je občanem Unie. Občanství Unie nenahrazuje, nýbrž doplňuje státní příslušnost členského státu“.

2.3. VÝZKUM

2.3.1. Proces výzkumu

Výzkum závisí především na povaze řešených problémů. Každý proces výzkumu se vyznačuje určitými zvláštnostmi, které vyplývají z jedinečné povahy zkoumaných problémů. V průběhu každého výzkumu však můžeme obecně rozlišit právě dvě hlavní etapy – etapu přípravy výzkumu a etapu vlastní realizace výzkumu.

2.3.2. Příprava výzkumu

Příprava výzkumného projektu je v podstatě zaměřena na vytvoření podrobného plánu sběru potřebných údajů. Spočívá v sestavení výběrového plánu, zvolení vhodného způsobu sběru dat a ve stanovení metody, kterou budou vybraní respondenti kontaktováni. V širším smyslu znamená příprava výzkumu také zajištění projektu po stránce personální, finanční, technické, atd. (Petr, 2003, s.59)

Příprava výzkumu zahrnuje kroky, které vedou k vytvoření předpokladů pro zahájení jeho realizace. (Kolektiv autorů, *Základy marketingu*, 1999, s. 13) Jsou to:

- definování problému, který má být řešen,
- specifikace potřebných informací,
- identifikace zdrojů informací,
- stanovení metod sběru informací,
- vypracování projektu výzkumu.

2.3.3. Metody výzkumu

Vymezení cíle do značné míry určuje výzkumnou metodu, která bude užitá. V podstatě se uplatňují tři přístupy – předběžný, popisný a kauzální výzkum. Každý z nich je vhodný v určité situaci a vyžaduje odlišný způsob sběru vstupních dat. V naprosté většině případů na sebe uvedené metody navazují. Nejprve bývá proveden předběžný výzkum, po něm následuje výzkum popisný a výzkum kauzální.

Předběžný výzkum neboli explorační výzkum se uplatňuje v takových situacích, kdy je cíl výzkumu formulován velmi široce. Řešený problém je obecné povahy a prakticky neexistuje předběžná znalost problematiky, o níž by se bylo možné opřít. Výzkum je proveden spíše ve formě verbální, kvalitativní studie, údaje, na kterých je výzkum založen, jsou čerpány v převážné míře z odborných rešerší, případových studií, eventuálně z rozhovorů vedených s jednotlivými spotřebiteli nebo skupinami o větším počtu respondentů apod.

Popisný výzkum – největší část výzkumných projektů je uskutečňována metodou popisného (deskriptivního) výzkumu. Účelem popisného výzkumu je poskytnout přesnou informaci o konkrétních aspektech tržního prostředí. Výzkum tedy odpovídá na soustavu přesně formulovaných vědeckých hypotéz. Vstupní data jsou zjišťována většinou prostřednictvím průzkumů organizovaných dotazníkovou akcí.

Kauzální výzkum se užívá v takových případech, kdy je třeba prokázat existenci příčinného vztahu mezi dvěma proměnnými veličinami, případně mezi jednou proměnou na straně vysvětlované a skupinou několika proměnných na straně vysvětlující. Kauzální výzkum je prováděn zvláště formou experimentu, tzn. studiem vlivu změn jedné skupiny faktorů, které jsou považovány za příčinu změny, na druhou skupinu faktorů, za předpokladu stálosti všech ostatních skutečností, jež nejsou předmětem daného výzkumu. (Petr, 2003, s. 58-59)

2.3.4. Realizace výzkumu

Realizace výzkumu se pak opírá o připravený projekt výzkumu a zahrnuje:

- shromáždění informací,
- zpracování a analýzu informací,
- prezentaci výsledků výzkumu.

Vzájemná závislost jednotlivých kroků vede k tomu, že případné chyby či nedostatky, které se projeví v počátečních fázích výzkumu, mohou mít za následek vážné oslabení nebo znehodnocení výsledků ve fázích následujících.

2.3.4.1. Zdroje dat

Při získávání informací je třeba striktně rozlišovat primární a sekundární údaje. Studium sekundárních údajů vytváří základ pro další rozbor problému, někdy dokonce poskytne dostatečné množství informací pro celý výzkum. Primární údaje je pak třeba získat pomocí rozličných výzkumných nástrojů a podle povahy výzkumu je třeba dobře rozvážit, jakým způsobem vybereme skupinu zkoumaných vzorků.

Sekundární zdroje dat

Rozumí se jimi veškeré již existující informace, které se vztahují k řešené problematice, ačkoli byly shromážděny pro jiný účel. Lze je získat z interních nebo externích zdrojů.

Interní zdroje dat – jsou základním zdrojem údajů ze systému vnitřního zpravodajství organizace. Výhodou těchto zdrojů dat je rychlá dostupnost údajů, které jsou za předpokladu automatizace systému prostřednictvím výpočetní techniky okamžitě přístupné. Tyto údaje jsou bezprostředně spjaty s danou organizací.

Externí zdroje dat – jsou to publikace vydávané státní statistickou službou (statistické ročenky, přehledy o demografické struktuře a migraci obyvatelstva, publikace jako Statistické přehledy, Čísla pro každého apod.), periodické tiskoviny, noviny, odborné knihy, publikace na internetu.

Primární zdroje dat

Primárními zdroji údajů se rozumí informace získané uskutečněním vlastního výzkumu, jenž je zaměřen na zodpovězení konkrétních problémů nebo posouzení příležitostí vzniklých na daném trhu. Sběr primárních údajů je podstatnou částí výzkumných projektů v oblasti marketingu. Primární údaje jsou shromažďovány na základě pozorování, interview, průzkumů mínění, dotazníků nebo realizací experimentů. Jejich sběr je nákladnější než získávání sekundárních informací, ale primární údaje zase bývají významnější.

Při sběru primárních informací mohou být použity čtyři základní přístupy:

- pozorování – je charakteristické, že probíhá bez aktivní účasti pozorovaného. Pozorování patří do kvalitativních i kvantitativních výzkumů, záleží na tom, jaký jev pozorujeme. Dělí se na:
 - přirozené nebo umělé,
 - zřejmé nebo skryté,
 - strukturované nebo nestrukturované,
 - přímé nebo nepřímé,
 - osobní nebo využívající technické zařízení.

- dotazování – členíme na metody:
 - kvantitativní (osobní, telefonické, písemné, elektronické),
 - kvalitativní (hloubkové interview, ohnisková skupina, panel).

- projektové techniky – respondent řeší situaci, která zahrnuje určitý problém, a on musí navrhnout jeho řešení. Jedná se o metodu kvalitativního výzkumu.

- experiment – další metoda kvalitativního výzkumu. Může se uskutečnit v laboratorních nebo přirozených podmínkách.

2.3.5. Metody ve výzkumu

2.3.5.1. Popisná analýza

Popisná analýza je metodou studia a analýzy sdělení systematickým, objektivním a kvantitativním způsobem. Umožňuje popis písemných či ústních projevů a jejich rozborů (např. výzkumné zprávy, články v odborných časopisech, ústní vyjádření...)

Většina výzkumných projektů je uskutečňována touto metodou. Jejím účelem podle Hrabince (1992) je „poskytnout přesnou informaci o konkrétních aspektech tržního prostředí.“ (Hrabinec, 1992, s. 22)

Postup popisné analýzy:

- vytyčení cíle,
- vyhledání obsahových jednotek – určení problému, který budeme sledovat,
- určení souboru materiálu,
- čtení,
- systematické sledování,
- sestavení výsledků, názorů, přehledů, tabulek a grafů.

2.3.5.2. Komparace

Zkoumá se dvě nebo více existujících situací, aby se zjistily typy, stupeň a příčina jejich podobnosti a rozdílnosti. (Hendl, Blahuš, 2006)

Komparace může být:

- kvalitativní,
- kvantitativní.

Podle Blahuše a Kováře „jde pak o posouzení, zda určitá kvalita splňuje či nespĺňuje daný limit, normu, nebo požadavek (zda je horší, stejná, lepší, popřípadě jaké kvality je), nebo nám jde o srovnání kvantity určité kvality, což je podstatou měření.“ (Kovář, Blahuš, 1971, s. 13)

2.3.5.3. Dotazování

Dotazování je velice rozšířenou technikou získávání dat. Základem dotazování je pokládání otázek dotazovaným (respondentům). Z jejich odpovědí řešitel výzkumného projektu získává žádoucí údaje.

Dotazování jako **metoda kvantitativního výzkumu** se člení podle způsobu kontaktování respondentů na osobní, telefonické, písemné a elektronické.

Dotazování osobní – je založeno na přímé komunikaci s respondentem, tváří v tvář. Mezi jeho přednosti patří existence přímé vazby mezi tazatelem a respondentem, motivující respondenta k odpovědím. U otevřených otázek má tazatel možnost podněcovat respondenta k co nejobsáhlejší odpovědi. Pro respondenta je osobní dotazování pohodlným způsobem kontaktu, protože jej zprošťuje nutnosti osobně zapisovat své odpovědi do dotazníku. Osobní přítomnost tazatele však nesmí být zdrojem záměrného zkreslování nebo zatajování informací respondentem. Osobní forma dotazování je pro respondenta únosná jen v určitém časovém rozsahu (za běžný rozsah se považuje 30-40 minut). Mezi další přednosti osobního dotazování patří vysoká spolehlivost získaných údajů. Ví se, kdo odpovídal na otázky, kdy dotazování proběhlo, jaké byly demografické charakteristiky respondenta (např. věk, pohlaví). Nákladově a časově jde o velmi náročnou techniku. (Příbová, 1996, s. 48)

Hlavní nevýhoda u osobního dotazování je skutečnost, že způsob prezentace otázek může ovlivnit odpovědi respondenta a zkreslit tak výsledky výzkumu. (Zbořil, 1998, s. 36, 37)

Dotazování telefonické – je podobné osobnímu, tzn. že dotazovaný okamžitě reaguje na otázky pokládané tazatelem po telefonu. K největším výhodám patří rychlost, se kterou se získávají potřebné údaje. Telefonickým dotazováním lze také překonat bariéru nechuti a obav respondentů pozvat tazatele do svého bytu nebo kanceláře. Doba, po kterou je respondent ochoten po telefonu odpovídat, je mnohem kratší než u osobního dotazování, většinou se pohybuje okolo 10 minut. (Příbová, 1996, s. 48)

Problém při telefonickém dotazování je navázání osobního kontaktu, který je často rozhodující při získávání respondenta ke spolupráci. S tím je spojeno i riziko nepřesného pochopení otázky či odpovědi. Také nemožnost pracovat s vizuálními pomůckami snižuje jednoznačnost komunikace.

Dotazování písemné a elektronické – dotazník lze předat osobně, poslat faxem, poštou či elektronickou poštou. Všem těmto distribučním cestám je společné to, že respondent dostává dotazník předem a sám rozhoduje, zda a kdy jej vyplní.

Elektronické dotazování je technika sběru dat založená na využití počítačů. Spojuje výhody písemného dotazování (respondent vidí před sebou dotazník), je

nesmírně rychlé, levné a urychluje zpracování dat, protože všechna data jsou již v elektronické podobě. (Příbová, 1996, s. 49)

K hlavním nevýhodám písemného dotazování se řadí skutečnost, že šetření probíhá zpravidla delší dobu, nelze kontrolovat, jak respondent porozuměl daným otázkám a také návratnost některých dotazníků je nižší, což může ovlivnit celou strukturu základního souboru. (Zbořil, 1998, s. 36,37)

Dotazování jako **metoda kvalitativního výzkumu** se člení na:

- hloubkové interview – respondent je obvykle odborník, platí se mu za čas, který nám věnuje,
- ohniskovou skupinu – dotazování skupiny osob, kde je jeden moderátor (položené otázky jdou také do hloubky problému),
- panel – je výběrový soubor zpravodajských jednotek, které agentuře opakovaně poskytují určité informace (např. panel domácností, prodejen, TV stanic). (Čáslavová, 2005)

Zvolená forma kontaktu předurčuje použitelnost jednotlivých způsobů dotazování. Dotazování probíhá na základě dotazníků.

2.3.5.4. Tvorba dotazníku

Dotazník je nejpoužívanějším nástrojem při sběru dat, má svou logickou strukturu a dynamiku, která pomáhá udržet zájem respondenta. Má také určitou omezenou délku. Není to v žádném případě pouhý součet jednotlivých otázek. Při konstrukci dotazníku jako celku má význam funkce jednotlivých otázek v dotazníku, zvážení míry jeho strukturovanosti, vytvoření logické struktury, která podporuje plynulost rozhovoru.

Z hlediska funkce rozlišujeme následující typy otázek:

- *úvodní otázky* – jejich funkcí je navázání kontaktu, představení výzkumu nebo tazatele, vysvětlení účelu, vzbuzení důvěry a zájmu dotazovaného,

- *věcné, meritorní otázky* – týkají se předmětu šetření, jsou jádrem celého dotazování,
- *filtrační otázky* – umožňují logickou stavbu dotazníku, tj. aby respondenti, kteří odpoví určitým způsobem na jednu otázku, nemuseli odpovídat na další, která se jich netýká,
- *identifikační otázky* – charakterizují respondenta a slouží při zpracování výsledků průzkumu k vyjádření hledaných souvislostí mezi jednotlivými znaky. (Příbová, 1996, s. 82-83)

Strukturovanost dotazníku

Strukturovaný dotazník má pevnou logickou strukturu, která předurčuje průběh rozhovoru velmi striktně, není prostor pro odbočky, není možné zachytit individuální podrobnosti, odlišnosti. Jde většinou o otázky s uzavřeným počtem alternativ. Výhodou takto vysoce strukturovaného dotazníku je rychlé provedení rozhovoru, snadný záznam, snadné zpracování – to vše na vrub snížení informační hodnoty.

Polostrukturovaný dotazník s určitým počtem polouzavřených nebo otevřených otázek, skýtá možnost většího postižení individuálních rozdílů. Respondent se může volně vyjádřit, použít k vyjádření svých názorů a pocitů vlastní slovník. Pro tazatele a zpracovatele to však znamená větší náročnost jak při rozhovoru, tak při zpracování.

Nezbytný či optimální stupeň strukturovanosti připravovaného dotazníku obvykle posuzuje řešitel v závislosti na zadání a cíli výzkumu a možnostech zachytit a popsat realitu pomocí znaků a ukazatelů. (Příbová, 1996, s. 83)

Logické vazby v dotazníku

V dotazníku je nezbytné vyřešit logické vztahy mezi jednotlivými otázkami, tzv. větvení otázek. Pomáhá to jak kontrole toho, že jsme na nic nezapomněli, tak to usnadňuje orientaci při rozhovoru respondentovi i tazateli. U písemného dotazníku není tento požadavek tak striktní, respondent se může v dotazníku vracet zpět. (Příbová, 1996, s. 83)

Formy otázek:

- *otázky s uzavřeným koncem* – předem určují možné odpovědi a respondenti si mezi nimi vybírají,
- *otázky s otevřeným koncem* – umožňují respondentům, aby odpovídali vlastními slovy; tyto otázky odhalí mnohem více, ale na druhou stranu se zase hůře zpracovávají,
- *otázky s polouzavřeným koncem* – nabízejí respondentovi několik možností výběru a zároveň formulace vlastními slovy, pokud respondentovi žádná z předložených odpovědí nevyhovuje (většinou poslední možnost vyjádřená slovem „jinak.....“).(Příbová, 1996, s. 77)

Obecné zásady tvorby dotazníku

- vytvoření seznamu informací, které má dotazník přinést
- určení způsobu dotazování (osobní, písemné...)
- specifikace cílové skupiny dotazovaných
- konstrukce otázek
- konstrukce celého dotazníku
- pilotáž (ověření srozumitelnosti dotazníku v praxi na malém vzorku) (Příbová, 1996, s. 83)

V procesu tvorby dotazníku by měla být dodržována následující pravidla (Zbořil, 1998, s. 16) :

- otázky by se měly týkat jednoduchých událostí,
- měly by být vyloučeny takové otázky, které by mohly vyvolat neochotu odpovídat (otázky choulostivé, dotýkající se prestiže),
- otázky by měly být sestavovány tak, aby nebyl postřehnutelný smysl dotazování a aby nebylo možné odpovědět nepřesně.

Specifikace cílové skupiny

Je důležité si odpověď na otázku „koho se budeme ptát?“. Toto rozhodnutí je důležité pro formulaci vstupních otázek, věcných otázek, použití odborných termínů aj.

Konstrukce otázek

Při tvorbě jednotlivých otázek je nutné zvažovat dvě hlediska:

- jakou funkci v dotazníku daná otázka má,
- jakým způsobem ji položit, aby odpověď na ni přinesla přesně tu informaci, kterou potřebujeme. (Příbová, 1996, s. 77)

Pilotáž

Dotazník je určen pro desítky či stovky různých lidí, kteří odlišným způsobem vnímají a reagují. Aby se minimalizovalo toto riziko, je užitečné otestovat srozumitelnost a jednoznačnost dotazníku na malém vzorku respondentů, kteří nejsou do problému vtaženi, dívají se na něj nezaujatě. Jde o tzv. pilotáž dotazníku.

Pilotáž je ověření dotazníku v praxi. Jejím smyslem je najít nedostatky dotazníku, které by negativně ovlivnily získané údaje. (Příbová, 1996, s. 84)

Každý dotazník zasílaný poštou by měl být doprovázen průvodním dopisem, ve kterém je vysvětlen smysl a cíl dotazování, způsob získání adresy respondenta, jasné pokyny pro vyplňování, termín, do kterého je žádoucí dotazník vyplnit a zaslat řešiteli, poděkování za spolupráci a podpis odpovědného pracovníka. Dopis by měl mít motivující účinek, kterého dosahuje především jednoznačností a srozumitelností formulací, působivou úpravou a uvedením spojení na řešitele projektu, kde je možné ověřit si pravdivost informací uvedených v dopise.

Motivační účinek zvyšuje i profesionálně připravený dotazník (především přehlednost uspořádání a zajímavý způsob formulace otázek). Většina dotazníků zasílaných poštou se obvykle vrací během dvou až tří týdnů od odeslání. Po této lhůtě je nepravděpodobné, že se vrátí významnější počet dotazníků. Pokud není k dispozici dostatečný počet odpovědí, je třeba připomenout respondentům, že jsou jejich odpovědi očekávány (realizuje se telefonicky, či dalším dopisem). Po této výzvě obvykle přichází asi 10% z konečného počtu dotazníků. Další urgency se ukazují jako neúčinné. (Příbová, 1996, s. 49)

2.3.5.5. Analýza SWOT

SWOT analýza je metodou analýzy silných a slabých stránek (SW), příležitostí a ohrožení (OT). Tato metoda je nazvána podle počátečních písmen anglických slov **S**trengths (přednosti), **W**eaknesses (slabiny), **O**pportunities (možnosti) a **T**hreats (hrozby). Slovy Kotlera (2000) „seznam SW popisuje interní podnikové faktory, zatímco seznam OT popisuje síly působící ve vnějším podniku.“ (Kotler, 2000, s. 85)

Podle Horákové (1992) je analýza SW definována takto: „Hodnocení vlivu vnějších činitelů, prováděné se záměrem stanovit cíle organizace, musí být doplněno rozbohem vnitřních činitelů. Nástrojem takového rozboru je tzv. S-W analýza, která spočívá v přesném vymezení silných a slabých míst firmy.“ (Horáková, 1992, s. 51)

Analýza vnějšího prostředí (OT) neboli příležitostí a hrozeb

Vlastní postup SWOT analýzy vychází nejprve ze zkoumání vnějšího (externího) prostředí, které organizaci obklopuje. Tato sféra leží mimo kontrolu vlastních pracovníků organizace a zpravidla působí na firmu nekontrolovatelnými faktory a vlivy. Strukturu vnějšího prostředí tvoří makroprostředí (ekonomické, politické, legislativní, demografické, kulturní, sociální, technologické a ekologické) a tržní prostředí (konkurence, zákazníci, dodavatelé). Cílem analýzy vnějšího prostředí je v první řadě určení možných příležitostí pro uplatnění strategických aktivit organizace a identifikace možných rizik a ohrožení. Organizace si takto zjistí svou vlastní pozici na daném trhu a v neposlední řadě získá potřebné informace ke zlepšení své činnosti, změně orientace, strategie, zaměření apod. (Janečková, Vašítková, 2001, s. 74-89)

Analýza vnitřního prostředí (SW) neboli silných a slabých stránek

Tato analýza se zabývá zkoumáním tržního prostředí, které je tvořeno trhem organizace, zákazníky, konkurencí a dodavateli organizace. Organizace by měla zhodnotit svou pozici na daném trhu a určit své silné a slabé stránky analýzou jednotlivých faktorů (personál organizace, informační systém, oblast techniky a technologie, financování podniku, produkt, cena, distribuce, propagace, reklama

apod.) Důležitou součástí analýzy vnitřního prostředí je i její správné vyhodnocení, které by mělo být podkladem pro další strategická rozhodování.

Jedná se tedy o celkovou analýzu vnějších a vnitřních činitelů, s cílem posoudit vnitřní předpoklady organizace k uskutečnění určitého podnikatelského záměru a zároveň podrobit rozboru i vnější příležitosti a omezení trhu. (Janečková, Vašítková, 2001, s. 74-89)

2.3.6. Internetový výzkum

V této části čerpáme z podkladů Veisové (2003), která vychází zejména ze dvou publikací vydaných nakladatelstvím SAGE, které se podrobně věnují výzkumu internetu: Mannová C., Stewartová F. (2000): „Internet Communication and Qualitative Research“ - „Handbook for Researching Online“, a Jones, S. (1999): „Doing Internet Research“.

Na začátku je třeba si definovat různé typy internetového výzkumu a zejména uvést co je a co není výzkum internetu.

	předmět výzkumu	
technika sběru dat	bez vztahu k internetu	ve vztahu k internetu
bez využití internetu	A: klasický výzkum běžné výzkumy	B: výzkum internetu např. osobní dotazníková šetření zkoumající problematiku internetu
s využitím internetu	C: internetový výzkum např. výzkum používání MMS technologií využívající internet jako nástroj sběru dat – např. online focus groups, online panel uživatelů internetu	D: internetový výzkum internetu např. výzkum s využitím internetu zkoumající aspekty využívání internetu jeho uživateli

Kritéria splňující definici internetového výzkumu spočívají ve splnění podmínek, které definují internet jako technologii, jejímž prostřednictvím dochází

ke kontaktu mezi výzkumníkem a respondenty, a zároveň vymezují cílovou skupinu respondentů jako populaci uživatelů internetu nebo její některé podsoubory.

Internetový výzkum proto musí splňovat následující parametry:

- internet je využit jako nástroj sběru dat,
a/nebo
- základní soubor tvoří uživatelé internetu, nebo jejich podmnožina.

Specifikem internetového výzkumu je CMC komunikace (tj. computer mediated communication, uváděná v protikladu ke komunikaci tváří v tvář – FTF, tj. face-to-face communication). Sudweeks a Simoff (Jones, 1999) člení CMC komunikaci do dvou základních rovin:

- technologická rovina; neustále se vyvíjí a přináší nové možnosti zprostředkování informací předávaných počítačovou technologií,
- komunikační rovina; specifická vzhledem ke komunikaci prostřednictvím písemného projevu.

Samotnou komunikaci internetového uživatele ve virtuálním prostoru internetu je možné rozdělit na asynchronní – zastoupenou e-mailem, dotazníky a ostatními mechanismy, kdy probíhá komunikace mezi odesílatelem a příjemcem v libovolném časovém úseku a není závislá na okamžité odezvě a přítomnosti obou komunikujících subjektů online. Druhý typ komunikace – synchronní – představují například chaty – online rozhovory, kdy rozhovor probíhá v reálném čase. Jednosměrnou komunikaci pak umožňují protokoly www a další formy distribuce obsahu. Jednotlivé techniky internetového výzkumu se podle tohoto kritéria dají rozčlenit (blíže viz následující tabulka).

	typ CMC komunikace	
typ výzkumu	synchronní	asynchronní
kvalitativní	Online Focus Groups Online hloubkové rozhovory	---
kvantitativní	Anketa Online dotazování	Panelový výzkum Emailová šetření

Specifika CMC komunikace zpracovaly Mannová a Stewartová (2000), které ji dělí na základě dvou přístupů na komunikaci zprostředkovanou písemně, tedy se jedná o „písemný projev“, a podle druhého pohledu je výměna informací v případě CMC komunikace tak „rychlá a neformální“, že představuje „specifickou řeč“ (písemný text je obohacen o různé formy bezprostředních výrazů, např. takzvaných emotikonů, a je možné ho nazvat „mluvení psaním“). Tyto dva přístupy autorky shrnují v jeden koncept CMC komunikace jako hybridního zprostředkování (hybrid inheritance), spojujícího formy jak písemného, tak mluveného projevu. (Veisová, 2003)

2.3.7. Zpracování údajů

Po shromáždění všech potřebných údajů jsou tyto údaje zpracovány tak, aby je bylo možné analyzovat. Při každém projektu se zpracování údajů vyznačuje zvláštními problémy, nicméně vždy je nutno informace po jejich nashromáždění upravit, určitým způsobem klasifikovat a technicky zpracovat.

Úprava údajů spočívá v jejich prověrce z hlediska úplnosti a přesnosti, v doplnění chybějících informací a ve vyloučení údajů zjevně nesprávných.

3. METODOLOGIE PRÁCE

3.1. CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

Cíle:

Prezentovat a analyzovat možnosti výběru sportovní fakulty vysoké školy v Evropské unii, zjistit aktuální směr trendů v programové nabídce a zhodnotit postavení FTVS UK v rámci ČR a EU.

Úkoly:

Z těchto cílů vyplývají dílčí úkoly:

1. studium odborné literatury, internetových stránek a listinných pramenů, vztahující se k danému tématu,
2. shromáždění dat k uvedenému tématu,
3. vytvořit hodnotící kritéria a zjistit jejich váhu,
4. vytvořit informační email,
5. prezentace definice pojmu marketingu a marketingového mixu, který je nezbytný k vytvoření správného náhledu na danou problematiku,
6. dalším dílčím úkolem je představení Evropské unie jako subjektu, jeho organizační struktury a funkcí. Dále je potřeba se seznámit se současným školstvím v Evropské unii s důrazem na terciární vzdělávání,
7. nejdůležitějším úkolem je komparace vybraných vysokých škol a zhodnocení možnosti výběru vysoké sportovní školy,

8. v závěru práce prezentovat aktuální směr vývoje v programové nabídce a zhodnotit současné postavení Fakulty tělesné výchovy a sportu UK v rámci ČR a EU.

3.2. VÝZKUMNÉ OTÁZKY

Pro relevantnost výzkumu je potřeba stanovit specifické proměnné:

- 1) Je současná nabídka sportovních fakult v EU dostačující?
- 2) Je přijímací řízení přežitek východního postkomunistického bloku?
- 3) Kopíruje FTVS UK současný trend vývoje v EU?

3.3. VÝZKUMNÉ METODY

3.3.1. Výběr škol pro komparaci

Při primárním výběru vysokých škol jsme vycházeli z internetového vyhledávače Google (<http://www.google.com>), ve kterém jsme vyhledávali klíčová slova typu „University in Europe“, „Faculty of Physical Education and Sport“, „Faculty of PE“, „Faculty of Physical Education and Recreation“ apod. Díky této metodě jsme se dostali k různým internetovým databázím vysokých sportovních škol (viz. kap. 4.1.8.), ze kterých jsme následně čerpali potřebné informace. Dalším důležitým zdrojem informací byl projekt AEHESIS (<http://www.aehesis.de>), který jsme také našli pomocí internetového vyhledávače Google.

Po celkové rešerši těchto zdrojů jsme vypracovali databázi obsahující 130 institucí (vysokých škol či univerzit) nabízející terciární tělovýchovné vzdělávání v členských zemích EU (viz. příloha č. 2). Největší zastoupení mají Anglie (37) a Německo (28), „nadvláda“ těchto zemí je dána i národní tradicí k tělovýchově. V Lucembursku pak, jako v jediné členské zemi, není žádná instituce nabízející tělovýchovné terciární vzdělávání.

Pro finální výběr zkoumaného vzorku, který představuje 50 vysokoškolských institucí, jsme stanovili a aplikovali tato kritéria:

- zařazení nejméně 1 vysokoškolské instituce z každé země EU,

- zařazení všech vysokoškolských institucí v ČR nabízející tělovýchovné terciární vzdělávání,
- výběr počtu z každé země přiměřené celkovému zastoupení dané země,
- selekci podle postavení školy na žebříčku Top 500 (Academic Ranking of World Universities 2005).

Celkový počet padesáti institucí tvoří čtyřicet sedm univerzit (7 českých), jedna tzv. college, jeden institut a jedna akademie (podrobné informace viz. příloha č. 3) .

TABULKA Č. 1: PŘEHLED VÝBĚROVÉHO VZORKU VYSOKOŠKOLSKÝCH INSTITUCÍ

Univerzita Karlova v Praze	CZ
Západočeská univerzita v Plzni	CZ
Univerzita Palackého v Olomouci	CZ
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	CZ
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem	CZ
Univerzita Hradec Králové	CZ
Masarykova univerzita v Brně	CZ
University Leuven	BE
Vrije University Brussel	BE
University of Copenhagen	DK
University of Tartu	EE
University Jyvaskyla	FI
Haaga Institute Polytechnic	FI
University Montpellier 1	FR
Marc Bloch University Strasbourg	FR
Grenoble University and French National Observatory of employment in sport and recreation activities	FR
Blaise Pascal University	FR
University of Limerick	IE
University of Udine	IT
University of Cyprus	CY
Latvian Academy of Sports Education	LV
Lithuanian Academy of Physical Education	LT
Hungarian University of Physical Education	HU
University of Malta	MT
German Sport University Cologne	DE
Technical University Muenchen	DE
Julius-Maximilians University Wuerzburg	DE
University of Heidelberg	DE
University of Karlsruhe	DE
Martin-Luther-University Halle-Wittenberg	DE
Johannes Gutenberg University Mainz	DE
University of Higher Professional Education of Amsterdam	NL
Academy of Physical Education in Wroclaw	PL
The Jozef Pilsudski University of Physical Education in Warsaw	PL
Technical University Lisabon	PT
University of Innsbruck	AT
University of Vienna	AT

Ethiko and Kapodistriako University of Athens	EL
Comenius University in Bratislava	SK
Univeristy Ljubljana	SI
University of Madrid	ES
Stockholm University College of Physical Education	SE
University of Birmingham	UK
University of Sheffield	UK
Manchester Metropolitan University	UK
University of Worcester	UK
Oxford Brookes University	UK
University of Wales, Bangor	UK
University of Chester	UK
Newman College of Higher Education	UK

Dvacet škol z výběru se řadí mezi 500 nejlepších univerzit na světě , dle *institutu vysokého školství šanghajské univerzity*. (<http://ed.sjtu.edu.cn>)

TABULKA Č. 2: PŘEHLED TOP 10 + UNIVERZITA KARLOVA

World Rank	Instituce	Europe Rank	Zěme	National Rank
52	Technical University Muenchen	11	DE	2
57	University of Copenhagen	13	DK	1
65	University of Sheffield	18	UK	8
71	University of Heidelberg	21	DE	3
85	University of Vienna	27	AT	1
92	Marc Bloch University Strasbourg	30	FR	3
93	Stockholm University	31	SE	3
98	University of Birmingham	34	UK	11
101-152	University of Amsterdam	36-56	NL	3-4
101-152	University Leuven	36-56	BE	1-4
203-300	Univerzita Karlova	80-123	CZ	1

Zdroj: Institute of Higher Education, Shanghai Jiao Tong University,2005

3.3.2. Kritéria hodnocení

K hodnocení tělovýchovných institucí byla stanovena tato základní kritéria a k nim přiřazené škály :

1. prezentace školy na internetu

- *kvalita poskytovaných informací na internetových stránkách*

- aktualizace internetových stránek (škálová stupnice 1-5)¹
- informace o přijímacím řízení (1-5)
- informace o studiu (1-5)
- informace o ubytování (1-5)
- obecné informace o fakultě, městě apod. (1-5)
- *grafická a funkční podoba internetových stránek*
 - navigace internetových stránek (1-5)
 - grafické zpracování (1-5)
 - jazyková mutace - AJ (1-5)
 - kvalita poskytovaných informací v AJ (1-5)

2. komunikace školy – komunikační médium: email

- *odpověď na zaslany informační email (ano/ne)*
 - kvalita zaslanych informací (1-5)²

3. vyžití ve městě

- *velikost města (1-5)³*
- *nabídka volnočasových aktivit ve městě (1-5)⁴*

4. možnosti ubytování

- *možnost ubytování (ano/ne)*
- *cena ubytování (1-5)⁵*

5. vstupní požadavky pro studium

- *přijímací řízení*
 - požadavky na teorii (ano/ne)⁶
 - požadavky na praxi (praktický sportovní test) (ano/ne)⁷
 - cena přijímacího řízení (1-5)⁷

¹ Škálová stupnice: 1 – výborná, 2 – velmi dobrá, 3 – dobrá, 4 – dostačující, 5 – nedostačující

² Škálová stupnice: 1 – odpověď na všechny otázky, 2 – odpověď na více než ½ otázek, 3 – odpověď na méně než ½ otázek, 4 – pouze formální odpověď, bez požadovaného obsahu, 5 – bez odpovědi

³ Škálová stupnice (počet obyvatel): 1 – nad 1mil., 2 – 500 tis. a více, 3 – 300 tis. a více, 4 – 100 tis. a více, 5 – pod 100 tis.

⁴ Nabídka volnočasových aktivit byla brána jako přímo úměrná velikosti města

⁵ Škálová stupnice:

CZ: 1 – 0 Kč až 300 Kč, 2 – 301 Kč až 500 Kč, 3 – 501 Kč až 700 Kč, 4 – 701 Kč až 1000 Kč, 5 – 1001 Kč a více

EU: 1 – 0 € až 100 €, 2 – 101 € až 200 €, 3 – 201 € až 300 €, 4 – 301 € až 400 €, 5 – 401 € a více

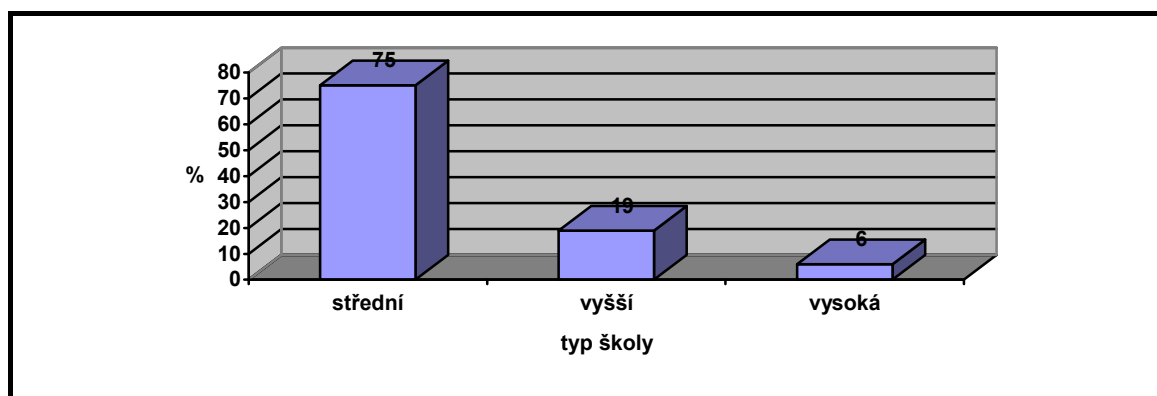
⁶ Škálová stupnice 1 – 4: 1 – ne/ne, 2 – ano/ne, 3 – ne/ano, 4 – ano/ano

- *cena studia za jeden semestr*
 - *cena studia za jeden akademický rok (1-5)⁸*

Aby bylo možné tato kritéria aplikovat, bylo nutné nejprve zjistit jejich jednotlivou váhu. Pro získání potřebných informací byla použita metoda kvantitativního výzkumu - dotazování, konkrétně strukturovaný dotazník. Hlavní důvody výběru této metody byly: 1) oslovení co největšího počtu studentů, 2) časová nenáročnost, 3) přesné vymezení potřebných informací. Distribuce probíhala elektronickou poštou. Nevýhodou této metody byla nekontrolovatelnost porozumění daným otázkám, z čehož vyplynulo 5 nevalidních dotazníků. Návratnost dosáhla 72%, kdy ze 150 rozeslaných dotazníků se vrátilo 108. Cílovou skupinu tvořili studenti středních, vyšších a vysokých škol. Pilotáž byla provedena na studentech 4. ročníku kombinovaného oboru „Tělesná výchova a sport“ na FTVS UK.

Strukturu dotazovaných tvořily z 62% ženy (64) a z 38% muži (39). 74% bylo ve věkové kategorii 17-19 (76), 13% v kategorii 20-26 (13) a 14% v kategorii 27 a více (14). 75% dotázaných byli studenti střední školy (77) - viz. graf. č. 1.

GRAF Č. 1: STRUKTURA DOTÁZANÝCH STUDENTŮ PODLE ŠKOLY

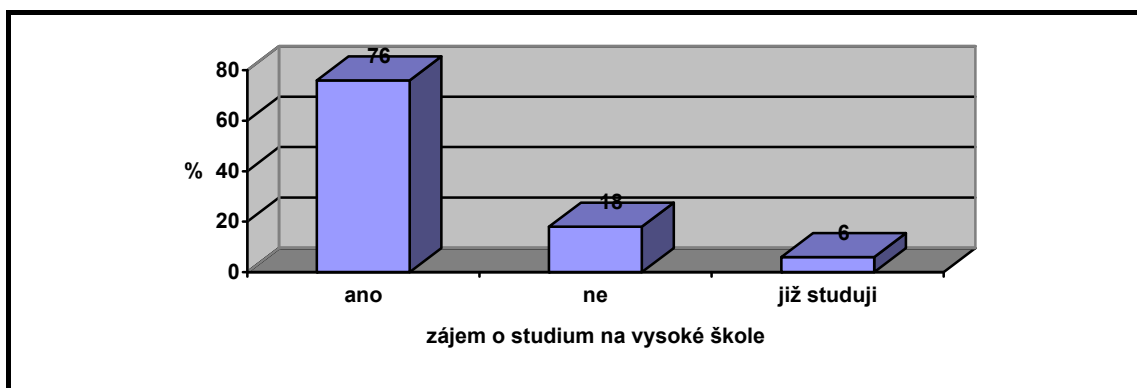
⁷ Škálová stupnice:

CZ: 1 – 0 Kč až 500 Kč, 2 – 501 Kč až 1000 Kč, 3 – 1001 Kč až 1500 Kč, 4 – 1501 Kč až 2000 Kč, 5 – 2001 Kč a více

EU: 1 – 0 €, 2 – do 50 €, 3 – do 100 €, 4 – do 150 €, 5 – 151 € a více

⁸ Škálová stupnice: 1 – 0 €, 2 – do 1000 €, 3 – do 3000 €, 4 – do 6000 €, 5 – 6001 € a více

GRAF Č. 2: ZÁJEM DOTÁZANÝCH STUDENTŮ O STUDIUM NA VYSOKÉ ŠKOLE

Jak je vidět z grafu č. 2, 75% dotázaných studentů má zájem studovat na vysoké škole (78), avšak pouze 39% má zájem studovat na vysoké škole v zahraničí (33).

Nejvyšší váhu při výběru vysoké školy dotázaní studenti kladí na „vstupní požadavky pro studium“, kdy váha těchto kritérií byla 2,41 bodu na stupnici 1-5⁹ (viz. tab. č. 3). Zajímavé je druhé místo v pořadí, a to váha na „vyžití ve městě“ (2,52), kdy student již nepřemýšlí o výběru vysoké školy jen z hlediska budoucího uplatnění, ale i z hlediska multikulturního - seberealizace/sebevzdělání tak, aby nezaostával za stávající generací.

TABULKA Č. 3: ZJIŠTĚNÁ VÁHA GLOBÁLNÍCH KRITÉRIÍ

kritérium	Váha
vstupní požadavky pro studium	2,41
vyžití ve městě	2,52
komunikace školy – komunikační médium: email	2,60
možnosti ubytování	2,77
prezentace školy na internetu	2,99

Při rozboru jednotlivých kritérií výběru vysoké školy dotazovaní studenti jednoznačně kladli váhu na „přijímací řízení“ (viz. tab. č. 4).

⁹ Rozsah stupnice: 1 – nejvyšší, 2 – podstatná, 3 – méně důležitá, 4 – nepodstatná, 5 – žádná váha

TABULKA Č. 4: ZJIŠTĚNÁ VÁHA JEDNOTLIVÝCH KRITÉRIÍ V %

kritérium	váha v %
přijímací řízení	38,44
výše školného	15,40
vyžití	15,36
prezentace školy	13,82
možnost ubytování	10,08
cena ubytování	6,72

Dotazník s průvodním dopisem, který byl použit pro zjištění váhy jednotlivých kritérií:

Použitý průvodní dopis:

Vážení studenti,

dovoluji se na Vás obrátit s prosbou o spolupráci ohledně mé diplomové práce na téma „výběr vysoké sportovní školy v EU“. Prosím Vás o vyplnění a zpětné zaslání přiloženého dotazníku (viz příloha), který obsahuje 12 otázek a je koncipován tak, aby Vás neokradl o více než 5 minut Vašeho času.

Odpovědi v dotazníku prosím zakřížkujte, popř. doplňte hodnotu.

Děkuji Vám za spolupráci.

*Luboš Otta, student 4. ročníku TVS, FTVS UK
Kontakt: 777598698, otta.lubos@seznam.cz*

Použitý dotazník:

Dotazník určený pro studenty středních, vyšších a vysokých škol

1. Jakého jste pohlaví:

muž

žena

2. Jste studentem školy:

střední

vyšší

vysoké

3. Jaké jste věkové kategorie:

a) 17-19

b) 20-26

c) 27 a více

4. Máte zájem studovat na vysoké škole ?

a) ano

b) ne

c) již studuji

V případě, že Vaše odpověď na otázku č.4. byla za **b) ne**, nepokračujte již dále

5. Máte zájem studovat na vysoké škole v zahraničí?

a) ano

b) ne

Na další otázky odpovídejte tak, jako byste už měli vybrán Váš studijní obor.

6. Jakou váhu kladete při výběru vysoké školy na „vstupní požadavky“ (přijímací řízení)?

Stupně: 1-nejvyšší, 2-podstatnou, 3-méně důležitou, 4-nepodstatnou, 5-žádnou

a) 1

b) 2

c) 3

d) 4

e) 5

7. Jakou váhu kladete při výběru vysoké školy na „poplatky za studium“ (školné)?

Stupně: 1-nejvyšší, 2-podstatnou, 3-méně důležitou, 4-nepodstatnou, 5-žádnou

a) 1

b) 2

- c) 3
- d) 4
- e) 5

8. Jakou váhu kladete při výběru vysoké školy na její „prezentaci na internetu“?

Stupně: 1-nejvyšší, 2-podstatnou, 3-méně důležitou, 4-nepodstatnou, 5-žádnou

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5

9. Jakou váhu kladete při výběru vysoké školy na „elektronickou komunikaci“ (škola odpovídá/neodpovídá na zasláný informační email)?

Stupně: 1-nejvyšší, 2-podstatnou, 3-méně důležitou, 4-nepodstatnou, 5-žádnou

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5

10. Jakou váhu kladete při výběru vysoké školy na „vyžití“ (kultura, sport) ve vybrané lokalitě (město, země)?

Stupně: 1-nejvyšší, 2-podstatnou, 3-méně důležitou, 4-nepodstatnou, 5-žádnou

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5

11. Jakou váhu kladete při výběru vysoké školy na zajištěné „ubytování“

Stupně: 1-nejvyšší, 2-podstatnou, 3-méně důležitou, 4-nepodstatnou, 5-žádnou

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5

12. Můj výběr vysoké školy bude nejvíce záležet na:

(na každý řádek napište % vyjádření tak, aby součet byl roven 100%)

- a) přijímacím řízení
- b) výši školného
- c) možnosti ubytování
- d) ceně ubytování
- e) vyžití
- f) prezentaci školy

3.3.3. Technika sběru dat

Pro získání sekundárních dat, která byla použita především pro základ této práce – teorii, bylo využito zdrojů knihovny FTVS UK, Národní knihovny v Praze a internetu.

Pro získání primárních dat byla použita především metoda obsahové analýzy internetových stránek a metoda dotazování.

Dotazování bylo použito jednak jako nástroj pro zjištění váhy daných kritérií (viz. kap. 3.3.2.) a jako jeden z nástrojů získání dat pro hodnotící kritéria, kdy byl na všechny školy rozeslán informační email. Pro objektivnost výzkumu bylo nutné rozdělit pohled na české vysoké školy na dvě roviny:

- 1) komparace z hlediska lokálního pohledu – pohled studenta z ČR,
- 2) komparace z hlediska pohledu EU – pohled zahraničního studenta.

Bylo proto nutné na české vysoké školy poslat dva informační emaily – jeden jako student ČR:

Dobrý den,

rád bych studoval na Vaší fakultě, obor tělesná výchova a sport. Prosím o zaslání níže požadovaných informací:

- 1, Jaké jsou podmínky přijímacího řízení?*
- 2, Jaký je poplatek za přijímací řízení?*
- 3, Kolik stojí ubytování na vysokoškolské koleji za rok.*

Děkuji za odpověď.

*S pozdravem
Luboš Otta*

a druhý jako zahraniční student:

Dears,

Please let me introduce. My name is Ronny Pedersen from Norway. I live in Czech Republic now and I am interesting about your university. In future I would like to study there. But I don't have a lot of information and experience about study at your school.

Would you be so kind and send me some informations? I will be very glad, if you should help me in this case. Please kindly check all details about my plan (what I want to study) as follows:

- the specify fields of study are coaching, fitness and health and the most interesting field for me is the physical education.

Now I would like to ask some questions.

- 1, how much is for:*
 - tuition fees for one semester of study?*
 - accommodation fees for one year?*

- entrance examination fees?
2, What is the subject of entrance examination

*Thank you very much for your kind understanding and your help.
I am looking forward for your early reply.*

Have a nice time!

*Best Regards
Ronny Pedersen*

Na ostatní školy působící v EU byl zaslán tento dopis:

Hello,

*I would like to study at your university.
Could you send me some information, please?*

I would like to know following facts for the fields of study - physical education, health and fitness and coaching:

- 1, What is the subject of entrance examination (your request for theory and practice knowledge) ?*
- 2, Do you charge the entrance examination? If yes how much is it?*
- 3, How much is tuition fees for one semester of study?*
- 4, How much is accommodation fees for year?*

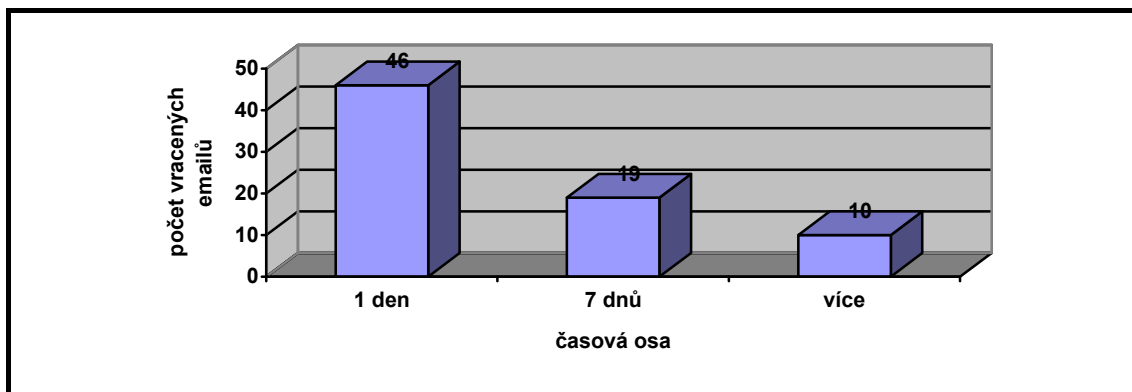
Thank you very much for your time and have a nice day.

*Best Regards
Lubos Otta
Prague, Czech Republic*

Původně zamýšlený záměr byl rozeslat dva emaily i na ostatní školy EU, jeden jako český student *Luboš Otta* a druhý jako norský student *Ronny Pedersen*, z čehož by mohl vyplynout rozdílný přístup vysokých škol v EU k „chudému“ studentovi z „postkomunistické země“ a k „bohatému“ z kapitalistického Norska. Bohužel tento záměr nevyšel, protože se nenašel žádný internetový provider s jinou příponou než .cz, který by tento email neoznačil za SPAM. Proto také ta diference v anglickém dopise adresovaným vysokým školám v ČR a EU.

Emaily byly odeslány na 130 elektronických adres, 10 adres se vrátilo jako nedoručitelné, po aktualizaci těchto adres byla doručitelnost 100%. Díky této metodě se dosáhlo velmi dobré návratnosti - 58% (75).

GRAF Č. 3: ČASOVÁ OSA NÁVRATNOSTI ZASLANÝCH EMAILŮ

3.3.4. Zpracování údajů

Po shromáždění všech potřebných údajů byly tyto údaje zpracovány tak, aby je bylo možné analyzovat. Data byla zpracována na počítači v programu MS Word a MS Excel. V programu MS Word byla zpracována textová část. V programu MS Excel byly z dat vytvořeny grafy a tabulky.

Pro vyhodnocení získaných informací byla použita metoda kvantitativního výzkumu – komparace. Výhodou této metody byla přehledná selekce porovnávaných oblastí a stanovení porovnatelných kritérií přesně podle potřeby práce. Nevýhodou byla především velká časová náročnost.

Pro komparaci škol byla vytvořena jednotná excelovská tabulka, kdy za pomoci nastavitelných filtrů bylo možné získat zpřesňující informace.

4. VÝSLEDKY

4.1. ANALYTICKÁ ČÁST

4.1.1. Školství v EU

Indikátory

V současné době považujeme za nejspolehlivější informace o vzdělávacích systémech v evropských zemích tzv. indikátory vzdělávání (education indicators). Dle Průchy (1999, s. 42) jsou indikátory vzdělávání „kvantitativní ukazatele, které vypovídají o vlastnostech, fungování a produktech vzdělávacích systémů“. V současnosti jsou indikátory sdružovány do komplexů, které tvoří instituce, jako např. OECD, Evropská unie (EUROSTAT), UNESCO aj.

Hlavní směry vývoje v EU

- zvyšuje se počet dětí v preprimárním vzdělávání;
 - zvyšuje se počet studentů v terciárním vzdělávání;
 - postupně se zvyšuje podíl absolventů technických a přírodovědných oborů;
 - stále častěji je hodnocena kvalita školního vzdělávání;
 - postupně mizí nerovnost v přístupu k počítačům a internetu na školách.
- (Evropská komise, 2005)

4.1.2. Evropská politika ve vzdělávání

Institucionální evropská strategie je integrační proces, který prosazuje mezinárodní/mezikulturní dimenzi do výuky, výzkumu a dalších oblastí, které nabízí vysokoškolské instituce. Mezi faktory a činnosti, které ovlivňují mezinárodní spolupráci instituce, patří studentské a učitelské studijní pobyty, rozvoj a reforma učebních osnov, mezinárodní výuka, přenos kreditů a jejich uznávání atd.

Evropskou politiku na vysokých školách ovlivnil podstatnou měrou program Evropské unie SOCRATES (viz. kap. 4.1.4.3.) (Campbell a spol., 2000, s. 27)

4.1.3. Podmínky studia v EU

K naplnění základního práva Evropské unie, práva studovat, musí student splnit tyto podmínky:

- musí být přijat na zvolenou univerzitu, kolej, do příslušného odborného nebo rekvalifikačního kurzu nebo zaměstnán vědeckou institucí,
- doložit dosažené vzdělání, které je nezbytné pro přijetí na příslušnou školu, univerzitu, vzdělávací instituci a úspěšné složení přijímací zkoušky, které si každá škola, univerzita, vzdělávací instituce stanovuje sama. U studentů pocházejících z ostatních členských států EU může být vyžadována také zkouška jazykové způsobilosti ke studiu (obvykle formou jazykového testu), jejíž podmínky a obsah si škola, univerzita, vzdělávací instituce stanovuje sama.

Kladení jakýchkoli dalších podmínek je nepřípustné. Škola, univerzita, vzdělávací instituce nesmí odmítnout studenta jen proto, že není občanem daného členského státu EU, je jiné národnosti nebo proto, že absolvoval jiný typ vzdělávání. Pokud byli ke studiu přijati posluchači, kteří již založili rodinu, jejich manželé nebo manželky a děti do 21 let mají právo pobytu v zemi, ve které posluchači studují. Pokud však rodinní příslušníci nejsou občany EU, musí požádat o udělení víza k pobytu, které by jim mělo být vydáno bez zbytečných formalit a odkladů.

V rámci práva na vzdělávání v jiné zemi Evropské unie jsou si občané Evropské unie rovni. Žádné vzdělávací zařízení nemůže preferovat studenty nebo účastníky kurzů z členské země Evropské unie, ve které se vzdělávací zařízení nachází. Nesmí také vyžadovat od studentů nebo zájemců z ostatních členských zemí splnění zvláštních podmínek, které domácí studenti a zájemci o studium splnit nemusí.

Zásadně nepřípustné je vyžadovat školné, pokud se nevyžaduje od domácích studentů. Pokud domácí studenti školné platí, vzdělávací zařízení může vyžadovat placení školného pouze do výše částky, kterou hradí domácí studenti. Na druhou stranu platí, že pokud členský stát přispívá svým studentům na vzdělávání (na školné), pak na tento příspěvek mají studenti z ostatních zemí Evropské unie právní nárok. Toto

se však týká pouze samotného vzdělávání a nevztahuje se na příspěvky státu na kolejné, nájemné, stravné apod. Pokud stát přispívá svým studentům na kolejné, nájemné a stravné, ostatní studenti ze zemí Evropské unie na tyto příspěvky nárok nemají, s výjimkou dětí migrujících pracovníků nebo migrujících studentů. (<http://www.studentskestranky.cz>, 2006)

4.1.4. Programy Evropské komise

Inovační opatření jsou výlučnou pravomocí Evropské komise a nezakládají se na dohodě mezi Evropskou komisí a členským státem. Jejich význam spočívá v inovačním přínosu, neboť iniciují pilotní projekty a studie pro nové politiky, zdokonalují nakládání s finančními prostředky a pomáhají odhalovat nové možnosti. Mezi takovéto iniciativy patří například program Leonardo da Vinci, Sokrates, Culture a další.

4.1.4.1. Leonardo da Vinci

Jedná se o evropský program podporující kvalitu, inovace, evropskou dimenzi odborného vzdělávání a politiku celoživotního vzdělávání. Je do něj zapojeno všech 25 zemí EU, dále Norsko, Lichtenštejnsko, Island a přidružené země střední a východní Evropy – Bulharsko, Rumunsko, Turecko. Podrobné stanovy o Programu Leonardo da Vinci upravuje Rozhodnutí rady Evropské unie. Druhy projektů: mobilit (stáže a výměny), pilotní projekty, projekty jazykových dovedností, projekty sítí organizací, projekty databází, průzkumů a analýz.

Hlavní cíle programu:

- zlepšovat dovednosti a komparace osob procházejících počátečním odborným vzděláváním na středních, vyšších a vysokých školách se záměrem zlepšovat zaměstnatelnost a usnadňovat uplatnění mladých lidí na evropském trhu práce,

- zdokonalovat kvalitu a přístup k dalšímu odbornému vzdělávání a k celoživotnímu osvojování znalostí a schopností se záměrem zlepšovat adaptabilitu lidí na technologické a organizační změny,
- zdůrazňovat význam a posilovat úlohu odborného vzdělávání v procesu inovací se záměrem zvyšovat konkurenceschopnost a rozvíjet podnikání prostřednictvím zlepšování spolupráce institucí odborného vzdělávání a podniků.

V současné době probíhá od roku 2000 fáze Leonardo II, do které je zapojeno 12 vysokých škol z ČR s celkem 19 projekty (největší projekty mají na ČVUT a ZČU). V roce 2003 se projektu zúčastnilo 189 studentů, v roce 2004 160 a v roce 2005 328. (Rada vysokých škol, <http://www.radavs.cz/prilohy/21p7novzak.doc>, 2005, s. 39)

4.1.4.2. YOUTH

Program MLÁDEŽ se obrací především na mladé lidi ve věku 15 až 25 let s trvalým bydlištěm v některé z členských zemí Evropské unie nebo jiné zemi v programu (Island, Lichtenštejnsko, Norsko, kandidátské státy pro vstup do EU – Bulharsko, Rumunsko, Turecko a tzv. třetí země; každého projektu se musí zúčastnit minimálně jeden členský stát EU). Programu se mohou účastnit skupiny mladých lidí, které chtějí organizovat výměnné pobyty nebo realizovat místně zaměřenou vlastní iniciativu, mladí lidé, kteří by se chtěli zapojit do Evropské dobrovolné služby, bývalí dobrovolníci, kteří by rádi využili svých zkušeností z mládežnických organizací, vedoucí mládežnických skupin, dobrovolní pracovníci s mládeží, vedoucí a organizátoři projektů orientovaných na práci s mládeží a neformální vzdělávání a další neziskové organizace, sdružení nebo subjekty. Hlavní akce: výměny mládeže, evropská dobrovolná služba, iniciativy mládeže, podpůrná opatření, přeshraniční spolupráce, spolupráce s partnerskými zeměmi.

Hlavní cíle programu:

- mobilita a příležitost hrát aktivní roli při budování Evropy třetího tisíciletí, přispět k dosažení „Evropy vědomostí“ a vytvořit evropský prostor pro spolupráci při rozvíjení politiky pro mládež založené na neformálním

vzdělávání, podpora konceptu celoživotního vzdělávání a rozvoje schopností a kvalifikace vedoucí k aktivnímu občanství,

- nalézání a udržení rovnováhy mezi osobním rozvojem jednotlivce a kolektivní činností napříč všemi oblastmi společnosti, umožňovat integraci mladých lidí do společnosti obecně a podněcovat jejich iniciativního ducha,
- pomáhat mladým lidem při získávání vědomostí, dovedností a kvalifikace,
- dát mladým lidem možnost svobodně vyjádřit svůj pocit solidarity v rámci Evropy i v širším světovém měřítku a napomáhat boji proti rasismu a xenofobii.

Kromě těchto obecných cílů a priorit Evropská komise a národní agentury každý rok vytyčují další specifické priority. Kromě toho jednotlivé země mohou definovat národní priority, které musí zcela respektovat výše uvedené priority, např. geografickou vyváženost v rámci země a oblast aktivit.

4.1.4.3. SOCRATES

Cílem programu SOCRATES je upevnit mezinárodní spolupráci v oblasti vzdělávání a podpořit mezinárodní studijní pobyty. Od roku 1997 jakákoliv vysokoškolská instituce, která se chce účastnit programu SOCRATES, může předložit svoji žádost na Komisi EU. Žádost obsahuje požadavky jak na výměnné studijní pobyty učitelů a studentů, tak i spolupracující aktivity a je základním podkladem při vypracování institucionální smlouvy později podepsané mezi Komisí EU a vysokoškolskou institucí. K této žádosti musí vysokoškolské instituce předložit i Evropské politické prohlášení (EPS), kterým vysokoškolské instituce převážně zdůrazňují nutnost shody mezi stanovenými cíli a aktivitami navrženými v žádosti na poli evropské spolupráce. (Campbell a spol., 2000, s. 27)

Programu SOCRATES se v současné době účastní celkem 31 zemí (viz. programy Leonardo či YOUTH). Program SOCRATES je členěn do 8 podprogramů:

COMENIUS – zaměřený na vzdělávání ve školách (předškolní až středoškolská zařízení) se obrací na všechny členy vzdělávacího procesu – žáky, učitele, zaměstnance

škol, místní iniciativy, rodičovská sdružení, nevládní organizace atd. Podporuje školení školských zaměstnanců, zlepšování kvality vzdělávání, šíření výuky cizích jazyků a mobilitu.

ERASMUS – zaměřuje se na vysokoškolské vzdělávání podporou mezinárodních spoluprací mezi univerzitami, výměny studentů i učitelů a zlepšování kvality poskytovaného vysokoškolského vzdělávání v Evropě. Jedná se nesporně o nejdůležitější mobilní program EU. V roce 2004 se do něj zapojilo více než 150 000 studentů, z více než 2 000 univerzit z 31 zemí.(<http://europa.eu.int>)

Od akademického roku 2003/2004 vysokoškolské instituce žádají samy Evropskou komisi o udělení Erasmus University Charter (povolení k účasti v programu). Tento Charter opravňuje instituci žádat Národní agenturu o financování decentralizovaných aktivit (mobility studentů a učitelů, organizace mobilit, evropský kreditní systém) a Evropskou komisi o financování centralizovaných projektů (vývoj učebních osnov, intenzivní programy, tematické sítě).

V České republice byl Erasmus University Charter přidělen celkem 47 institucím terciárního vzdělávání, z nichž 42 je do Programu Socrates/Erasmus plně zapojeno. Prestižní hodnocení Evropské komise „Erasmus Label“ získala zatím jediná česká vysoká škola, kterou je Vysoká škola báňská - Technická Univerzita Ostrava (Diploma Supplement Label). Tabulka č. 5 uvádí počty studentů v letech 2002-2005. (Rada vysokých škol, <http://www.radavs.cz/prilohy/21p7novzak.doc>, 2005, str. 37)

TABULKA Č. 5: MOBILITA STUDENTŮ A UČITELŮ V PROGRAMU ERASMUS 2002-2005

akademický rok	studenti	učitelé
	počet	počet
2002/2003	3 002	973
2003/2004	3 589	987
2004/2005	4 178	1 226

Zdroj: <http://www.socrates.cz>, 2006

GRUNDTVIG – cílem je vzdělávání dospělých a celoživotní učení za pomoci mezinárodních projektů spolupráce, partnerství v učení, mobility, školení vzdělávacích pracovníků a vytváření informačních sítí.

LINGUA – je program podporující jazykové vzdělávání, přispívající ke zlepšování jeho kvality a snažící se vytvářet vhodné podmínky pro celoživotní učení jazyků vyhovující individuálním potřebám.

MINERVA – využívání informačních a komunikačních technologií, otevřené a distanční vzdělávání.

ARION, EURYDICE, NARIC – jsou zaměřené na průzkum a inovaci otázky vzdělávací politiky, společné akce, spolupráce s dalšími programy EU, doprovodná opatření.

4.1.5. Uznávání vzdělávání v EU

V rámci EU se rozlišuje tzv. akademické uznávání a uznávání profesních kvalifikací. Uznávání profesních kvalifikací znamená uznávání vysvědčení a diplomů pro výkon povolání. Týká se tzv. regulovaných povolání, u nichž se usiluje o zavádění společných "evropských" (EU, EHP) norem. V České republice se touto problematikou zabývá Centrum pro studium vysokého školství (<http://www.csvs.cz>), kde je možné získat přehled regulovaných povolání i kontaktní místa pro všeobecný systém uznávání kvalifikací ve státech EU a EHP.

Akademické uznávání vysvědčení a diplomů je prováděno především za účelem dalšího studia, kdy je nezbytné doložit dosažené vzdělání. O uznání části studia absolvovaného na vysoké škole v jiném členském státě EU nemusí žádat studenti vysokých škol zapojení do programu EU ERASMUS, tj. programu zaměřeného na studentské výměny mezi členskými státy EU. Těmto studentům jsou části studia absolvované na jiné vysoké škole uznány automaticky, protože vzdělávací programy, které jsou zahrnuty do programu ERASMUS, plně nahrazují srovnatelné programy na domácích univerzitách. Studentům studujícím v rámci programu ERASMUS by tedy měly být uznány všechny zkoušky vykonané v rámci kurzů zahrnutých do tohoto programu.

V rámci EU existuje také tzv. Evropský systém transferu kreditů (ECTS), který vznikl při programu Erasmus. Tento systém umožňuje, aby kredity - získané během studia v jiné členské zemi EU - byly studentům započítány na domácí univerzitě, čímž se zefektivňuje mobilita studentů a akademické uznávání dob studia.

Studenti, kteří dokončí střední školu mimo ČR, mohou zažádat na krajském úřadě o nostrifikaci vysvědčení o maturitní či závěrečné zkoušce. V tomto případě může krajský úřad předepsat doplňovací zkoušku, jejímž prostřednictvím jsou ověřovány znalosti a dovednosti absolventa s ohledem na studijní zaměření či obor školy. V případě vysokoškolských diplomů provádí nostrifikaci příslušná vysoká škola (viz. § 89 a 90 vysokoškolského zákona).

Informace o nostrifikaci a akademickém uznávání jsou přístupné na stránkách NARIC (National Academic Recognition Information Centre, <http://www.naric.cz>) nebo stránkách ENIC (European National Information Centre, <http://www.enic-naric.net>). Jedná se o podprogram SOCRATES, který se obecně věnuje oblasti výměny informací a zkušeností. Tato iniciativa spadá pod aktivity Evropské komise.

V České republice se touto problematikou zabývá Centrum pro studium vysokého školství, které plní mj. funkci národního střediska pro ekvivalenci dokladů o vzdělání. Kompetentní institucí v oblasti uznávání studia v zahraničí na vysoké škole je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), které vydává rozhodnutí o postavení studia v zahraničí na úroveň studia na vysokých školách v České republice pro sociální účely a účely zdravotního pojištění. Formulář spolu s pokyny je k dispozici ke stažení na webových stránkách MŠMT (<http://www.msmt.cz>).

Prvním evropským dokladem o vzdělání a pracovních zkušenostech je EUROPASS. Jde o soubor dokumentů, které usnadňují transparentnost kvalifikací a kompetencí a zlepšují tak profesní a studijní mobilitu na evropském trhu práce. Europass je určen všem, kteří chtějí studovat v EU nebo pracovat na evropském trhu práce. Pořízení Europassu je zdarma.

Europass tvoří 5 dokumentů:

1. Europass - životopis
2. Europass - jazykový pas
3. Europass - mobilita
4. Europass - dodatek k diplomu
5. Europass - dodatek k osvědčení

Nejdůležitějším dokumentem je evropský životopis (Europass - životopis), ke kterému se váží ostatní dokumenty Europassu. Každý se může také rozhodnout, které dokumenty Europassu si chce pořídit, nemusí mít všechny. Pořízení Europassu je dobrovolné. Europass není cestovní doklad v klasickém slova smyslu (jako např. cestovní pas). Europass má za cíl pomoci lidem překonávat obtíže spojené s mobilitou, tj. usnadnit občanům, kteří se z různých příčin stěhují (za prací, studiem aj.), rychleji se zabydlet nebo usadit v novém prostředí, pomoci najít si práci odpovídající jejich kvalifikaci a zkušenostem nebo se přihlásit ke studiu podle svých možností a potřeb. Europass se používá jak v členských zemích EU, tak i v zemích ESVO/EHP (Švýcarsko, Norsko, Lichtenštejnsko, Island), které nejsou členy Společenství, a v kandidátských zemích ucházejících se o členství v EU (Bulharsko, Rumunsko). Europass si mohou pořídit i státní příslušníci třetích zemí, kteří mají bydliště v EU. Bližší informace o EUROPASSU najdete na stránkách Národního centra Europass (http://www.nuov.cz/index.php?page=n_centrum) (<http://www.studentskestranky.cz>, 2006)

4.1.6. Terciární školství

Jedná se o nejvyšší možný stupeň v hierarchii vzdělávacích systémů, který dosud lidská civilizace pro své potřeby vytvořila. Dnes je studium na vysokých školách zcela běžnou záležitostí a ani si neuvědomujeme, jak staré kořeny vzdělávání má. Vždyť první vysoké školy byly zakládány již ve 12.-14. století (viz. příloha č.1).

Ještě nedávno bylo vysokoškolské vzdělávání spojováno s univerzitou. Česká pedagogika i vzdělávací politika si vystačila s jednoduchým členěním formálního vzdělávání na tři stupně: základní, střední, vysokoškolské. Po pádu „železné opony“ a následné konfrontace českého vzdělávacího systému se zahraničními systémy se ukázalo, že pojem „vysokoškolské vzdělávání“ je nedostačující, proto v mezinárodní terminologii zcela běžně užívaný pojem terciární vzdělávání (tertiary education) je třeba začlenit i do české terminologie.

4.1.6.1. Terciární vzdělávání jako pojem

Terciární vzdělávání jako pojem je kodifikován v *Mezinárodní normě pro klasifikaci vzdělávání ISCED 1997*. Obsahově je vymezen tak, že sice zahrnuje vysokoškolské vzdělávání jako svou hlavní část, ale má i širší význam.

V klasifikaci ISCED se terciární vzdělávání člení na tyto úrovně:

- Úroveň ISCED 5, označovaná jako **první stupeň terciárního vzdělávání**, nesměřující přímo k vědecké kvalifikaci: zahrnuje zejména programy bakalářského a magisterského studia, vzdělávání na vyšších odborných školách aj.
- Úroveň ISCED 6, označovaná jako **druhý stupeň terciárního vzdělávání**, směřující k vědecké kvalifikaci: zahrnuje doktorské studijní programy, resp. vědeckou přípravu.

V práci se zabýváme komparacemi úrovně ISCED 5, tedy vzděláváním, které je členěno na „sektory“:

- **Neuniverzitní terciární vzdělávání** (non-university tertiary education) – je poskytované školskými institucemi, jež nejsou součástí vysokých škol, a nevede k udělení certifikátů/diplomů osvědčujících vysokoškolskou kvalifikaci (např. vyšší odborné školy).
- **Univerzitní terciární vzdělávání** (university tertiary/higher education) – poskytované univerzitami nebo jinými typy vysokých škol.

Vedle mezinárodní klasifikace a terminologie je zde ještě terminologie zavedená v České republice zákonem o vysokých školách (zákon 111/1998) Sb. ze dne 22. dubna 1998), která rozlišuje vysokou školu buď univerzitní nebo neuniverzitní. Konkrétní vymezení zní takto:

- **Vysoká škola univerzitní** – *uskutečňuje magisterské nebo doktorské studijní programy a v souvislosti s tím vědeckou a výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost. Může uskutečňovat též bakalářské studijní programy.*

- **Vysoká škola neuniverzitní** – uskutečňuje převážně bakalářské studijní programy a v souvislosti s tím výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost. Vysoká škola neuniverzitní se nečlení na fakulty.

Porovnáme-li tato vymezení obou druhů vysokých škol, zjistíme, že neuniverzitní vysoká škola se odlišuje od univerzitní vysoké školy ve třech vlastnostech:

- realizuje převážně bakalářské studium
- nevykonává vědeckou činnost
- není rozčleněna na fakulty (Průcha, 1999)

4.1.6.2. Terciární univerzitní vzdělávání

Při tomto výkladu narážíme opět na terminologické potíže: výraz univerzitní vzdělávání (university education) by měl být užíván jen ve významu vzdělávání, které poskytují univerzity. Jenže v mezinárodní terminologii se výraz *university* pod vlivem angličtiny vztahuje na jakoukoli vysokou školu. Z toho vyplývá, že výraz univerzitní vzdělávání může někdy znamenat totéž co vysokoškolské vzdělávání, jinde může označovat jen vzdělávání na univerzitě v užším slova smyslu.

Různé přehledy terciárního univerzitního vzdělávání, například *The Encyclopedia of Higher Education* (Clark, Neave, 1992), dokládají, že patrně neexistují dvě takové země, jejichž univerzitní, resp. terciární vzdělávání by bylo zcela shodné. Z globálního hlediska se však projevuje jeden trend – rozčlenění tohoto vzdělání do několika relativně samostatných cyklů, obvykle uzavřených určitými certifikáty (diplomy). (Průcha, 1999)

Teprve po roce 1990 mohou české vysoké školy univerzitní uskutečňovat též bakalářské studijní programy vedle obvyklých magisterských a doktorských studijních programů.

Ve srovnání systému univerzitního, resp. terciárního vzdělávání v České republice a v zahraničí je jedním z nejdiskutovanějších problémů to, zda český systém je na stejné úrovni jako ve vyspělých zemích, či zda za nimi nezaostává. (Průcha, 1999)

Motivujícím faktorem pro spolupráci mezi univerzitami uvnitř státních hranic i mimo ně byl vždy výzkum. Spolupráce ve vzdělávání je však novějším jevem. Zatímco elitní univerzity mají tendenci zůstat na národní i regionální úrovni neměnné, mnoho dalších vysokých škol se chce stále více prosadit mezinárodně a snaží se pro to udělat co nejvíce. V Evropě jsou takové změny podporovány jak na nadnárodní úrovni (např. činnost EU prostřednictvím jejích programů, Sorbonnská a Boloňská deklarace), tak i na úrovni jednotlivých států.

Během posledních let středoevropské vysoké školy významně restrukturalizovaly studium a změnily své studijní programy. Řada těchto univerzit založila partnerství v univerzitních sítích. Spolupráce umožňuje díky programům EU zahraniční mobility studentů i učitelů, vzájemné poznání, posílení evropské identity a ztotožnění se s evropskou dimenzí studia a výzkumu.

Boloňská deklarace (1999)

Smyslem bylo vytvoření evropského prostoru vzdělávání a spolupráce univerzit směřující k inovacím a **internacionalizaci** vzdělávacího procesu.

10 hlavních stanovených cílů ze „Zasedání ministrů školství v Berlíně“ v roce 2003:

- **strukturované vzdělávání (Bc., Mgr., PhD.),**
- **uznávání diplomů a kvalifikací,**
- **zlepšování kvality** (výuky i institucionální struktury a managementu),
- podpora mobility studentů a učitelů,
- uplatňování společného kreditního systému (ECTS),
- podpora evropské dimenze vzdělávání,
- podpora atraktivnosti evropského vysokoškolského vzdělávacího prostoru,
- celoživotní vzdělávání,
- aktivní účast institucí terciálního vzdělávání,
- vytvoření společného prostoru vzdělávání a výzkumu,

Počet studentů v terciárním vzdělávání v EU v současné době překračuje hranici 16 milionů a dále roste. Mezi lety 1998 až 2002 přesál roční nárůst v zemích EU 2%, a to i přes slabý pokles celkové populace ve věkové skupině 20-29 let. (Evropská komise, 2005)

4.1.6.3. Dostupnost terciárního vzdělávání

Je nesporné, že míra dostupnosti terciárního (vysokoškolského) vzdělávání může mít závažné ekonomické a sociální efekty v jednotlivých zemích. Zdálo by se tedy oprávněné, aby všechny země usilovaly o co možná největší míru dostupnosti terciárního vzdělávání pro své občany.

Přístup k vysokoškolskému vzdělávání¹⁰ je v jednotlivých zemích obvykle regulován jednak na politické úrovni, jednak ekonomickými možnostmi, ale také vzdělávacími tradicemi.

TABULKA Č. 6: POSTUPY VÝBĚRU PŘI PŘÍJÍMÁNÍ NA VYSOKÉ ŠKOLY

Selekční procedury	Uplatňují se v zemích
numerus clausus	Finsko, Nizozemsko, Švédsko, SRN, UK, ČR
přijímací zkoušky/testy	Finsko, Švédsko, SRN, ČR
osobní pohovor/esej	Finsko, Nizozemsko, SRN, UK
losování	Nizozemsko, SRN
Kritéria zohledňovaná při selekci	
prospěch u maturity	Finsko, Švédsko, SRN, UK, ČR
prospěch na střední škole	Finsko, Švédsko, Francie, ČR
pořadí ve třídě na střední škole	USA
volba předmětů studia na střední škole	UK
prestiž střední školy	UK
posudky ze střední školy	Francie, Nizozemsko, UK
výsledky testů/zkoušek při studiu na střední škole	Švédsko, SRN
praxe	Finsko, Švédsko, SRN
čekací doba	SRN

¹⁰ Je nutno rozlišovat pojem *přístup k vysokoškolskému vzdělávání*, jehož podstata tkví v regulačních opatřeních pro přijímání nových vysokoškolských studentů, a pojem *dostupnost*, jehož význam je mnohem širší, zejména ekonomické možnosti zájemců, hustotu sítě vysokoškolských institucí v poměru k počtu obyvatel země aj.

Jak je z tabulky č. 6 zřejmé, při výběru uchazečů k vysokoškolskému vzdělávání se uplatňuje celkově řada kritérií selekce. Nejběžnější selekční procedurou při přijímání na vysoké školy jsou ve vyspělých zemích přijímací zkoušky. Základní podmínkou pro přístup k vysokoškolskému vzdělávání je obvykle vzdělávání ze střední školy ukončené závěrečnou zkouškou typu maturity.

Příklady přijímání k vysokoškolskému studiu v některých zemích:

Švédsko

Při přijímání k vysokoškolskému studiu se ve Švédsku uplatňuje systém, který je v jiných zemích neobvyklý: přijímací řízení je dvoustupňové, uchazeč musí nejprve splnit všeobecné požadavky na přijetí (centrálně řízené), a to bez ohledu na obor či fakultu, na kterou se hlásí. Pokud byl v prvním kole úspěšný, u druhého kola výběru jsou pak požadavky specifikovány jednotlivou vysokou školou podle profilu oboru. Druhou zvláštností švédského systému je to, že na vysoké školy mohou být přijati nejen absolventi středních škol, ale také uchazeči, kteří vyšším sekundárním vzděláváním neprošli, avšak jsou staří nejméně 25 let a mají nejméně 4 roky pracovní praxe.

Velká Británie

Britský vzdělávací systém prošel v posledních letech různými změnami, které jej odlišují od vzdělávacích systémů v jiných zemích. Systém nazvaný UCAS (Universities and Colleges Admission System – Služba pro přijímání na univerzity a vysoké školy) byl vytvářen od 60. let 20. stol. za spolupráce vysokých škol a dnes zahrnuje skoro všechny vysokoškolské instituce v Británii. UCAS registruje všechny přihlášky s příslušnými daty o uchazečích, vedle toho poskytuje poradenské informace uchazečům. Systém UCAS je ovšem v Británii nejen servisem pro studenty, ale zároveň i prvním sítím selekce.

Numerus clausus

Tzv. numerus clausus (doslova: uzavřený, omezený počet) je opatření, které uplatňuje řada zemí – a tedy nejen současná Česká republika. Je to opatření na úrovni centrálního rozhodování (vlády, ministerstva, sdružení univerzit) či na úrovni

jednotlivých vysokých škol, jímž se stanovují kvóty studentů, kteří mohou být přijati k vysokoškolskému studiu. Je nutno přitom mít na mysli, že systém numerus clausus nemusí být v zemích uplatňován na všech vysokých školách, ale často se vztahuje jen na tzv. atraktivní obory, resp. nákladné obory. Lze to ilustrovat některými příklady zemí:

V **Dánsku** určuje stát celkový počet studijních míst na vysokých školách.

Ve **Finsku** je systém numerus clausus uplatňován prostřednictvím rámcových pokynů vlády.

V **Řecku** počet uchazečů o vysokoškolské studium vysoce překračuje počet studijních míst a z toho důvodu značný počet řeckých studentů studuje v zahraničí.

Ve **Španělsku** stanovuje každoročně Rada univerzit (s celonárodní působností) počet studijních míst pro každou vysokou školu.

V **Itálii** jsou systémem numerus clausus regulovány některé obory studia: medicína, stomatologie, environmentální vědy aj.

V **Nizozemsku** rozhoduje každý rok o tom, na které obory studia se bude vztahovat regulace, jednotlivá vysoká škola nebo ministr vzdělávání, kultury a vědy.

V **Maďarsku** a **Polsku** se uplatňuje v podstatě stejný princip kvót jako v České republice. V Maďarsku jsou centrálně vymezovány pouze základní předpisy pro přijímání na vysoké školy, avšak počet studentů, kteří mohou být v určitém roce přijati, určují jednotlivé vysoké školy. Ty ovšem tento počet vymezují především na základě finančních prostředků přidělených jim ze státního rozpočtu, čímž vlastně stát zprostředkovaně reguluje počty vysokoškoláků.

Selektivní opatření typu numerus clausus uplatňují mnohé země pro přijímání studentů ze zahraničí na své univerzity. Zcela specifický model selekce typu numerus clausus je uplatňován pro přijímání zahraničních studentů na univerzity v Norsku. Tato země patří k těm mezi státy OECD, v nichž je nadprůměrný podíl zahraničních studentů na univerzitách (5-7% z celkového počtu studentů). V České republice činí počet studujících cizinců na vysokých školách zhruba 2 % z celkového počtu všech studentů. (Průcha, 1999)

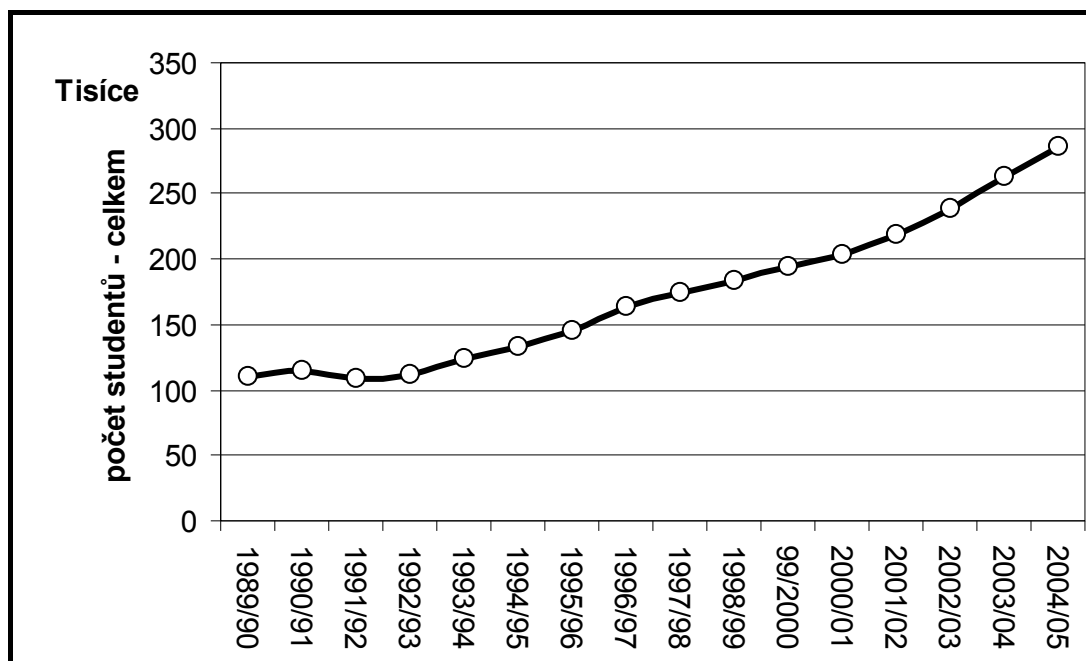
4.1.6.4. Lidské zdroje v terciárním vzdělávání

Ve vzdělávací politice a v ekonomii vzdělávání se dnes všude ve světě zdůrazňuje důležitost rozvoje lidských zdrojů pro zvyšování potenciálu země. Tento rozvoj se v mezinárodních komparacích často vyjadřuje pomocí ukazatele, který je označován jako účasť v terciárním vzdělávání. Významnost tohoto ukazatele je založena v několika aspektech:

- Počty osob, které v celkové populaci země studují na vysokých školách. Čím větší je participace obyvatel na vysokoškolském vzdělávání, tím kvalitnější je kvalifikační struktura populace země a tím vyšší je ekonomický potenciál země.
- Zároveň ale účast lidí na vysokoškolském vzdělávání vyvolává ekonomické zatížení pro státní rozpočet země, protože tato úroveň vzdělávání je finančně a materiálově nejdražší složkou národních vzdělávacích systémů.
- Významný je i aspekt národní prestiže. Odtud se také odvozuje určitá soutěživost mezi zeměmi zaměřovaná na rozvoj vysokoškolského vzdělávání a na účast lidí v něm.

Vývoj počtu studentů vysokých škol od akademického roku 1989/1990 do roku 2004/2005 je znázorněn na následujícím grafu. Jsou zde zahrnuti všichni studenti, včetně studentů soukromých vysokých škol a studentů doktorských studijních programů.

GRAF Č. 4: VÝVOJ POČTU STUDENTŮ VYSOKÝCH ŠKOL V ČR

Zdroj: Rada vysokých škol, 2005

Základní zásadou musí být i fakt - jako i v jiných oblastech mezinárodní komparace vzdělávacích systémů - že srovnávat lze jen to, co fakticky srovnatelné je. To znamená, že když se srovnává vysokoškolské vzdělávání v různých zemích, musí být naprosto jasné, že se jedná o ekvivalentní úrovně a složky vzdělávacích systémů. Vysokoškolské vzdělání má různé úrovně a složky. Pouze souhrnná fakta o počtech zapsaných vysokoškoláků (number of enrolled students) totiž nevyjadřují, kolik osob je na vysoké škole nejen zapsáno, ale skutečně studuje a skutečně studium dokončuje.

V mezinárodních komparacích vzdělávacích systémů se často operuje s parametrem nazvaným typický věk (typical age) nebo typická (teoretická) věková skupina. Tento parametr je odvozován z toho, že v každém vzdělávacím systému existuje určitá standardní délka času, během níž vzdělávající se subjekty procházejí určitým stupněm systému. Typický věk vstupu do terciárního univerzitního vzdělávání je udáván pro českou populaci 18 let, v zemích OECD se pohybuje většinou také mezi 18-19 lety mladých lidí, výjimkou je Austrálie (17-18 let) a na druhé straně Švýcarsko (20 let).

Terciární sektor vzdělávání v České republice dosahuje vysokou dynamiku růstu. Významný rozdíl české situace od zahraniční je v počtu přijatých

do neuniverzitního terciárního vzdělávání a v nižší účasti studentů dospělého věku v terciárním vzdělávání.

4.1.6.5. Mobilita studentů v rámci EU

Dle Evropského statistického úřadu Eurostat (<http://epp.eurostat.ec.eu.int>) se mobilita českých studentů pohybovala v roce 2003 hluboko pod evropským průměrem (ČR na pomyslném žebříčku obsadila 19. místo), v rámci regionu střední Evropy měla dokonce nejhorší výsledek (viz. tab. č. 7). V opačném směru, přílivu zahraničních studentů, je situace nepatrně lepší (12. místo v EU), a to i v rámci regionu (viz. tab. č. 7).

TABULKA Č. 7: MOBILITA STUDENTŮ V EU

počet studentů v zahraničí (na 1000)		počet zahraničních studentů (na 1000)	
průměr EU	14,5	průměr EU	17,5
Česká republika	5,3	Česká republika	8,0
Polsko	22,7	Polsko	2,2
Slovensko	13,5	Slovensko	0,7
Rakousko	10,4	Rakousko	23,9
Německo	46,3	Německo	119,0

Zdroj: Eurostat, 2006

Při výběru cílové země českých studentů jednoznačně vede Německo, Česká republika jako cílová destinace je nejvíce „v kurzu“ u studentů ze Slovenské republiky (viz. tab. č. 8), který je dán především společnou historií, blízkostí hranic a podobností jazyků obou zemí. Zajímavé je, že pro české studenty tyto aspekty nejsou příliš motivující (na Slovensku studuje 4,6% všech českých studentů, OECD: Education at a Glance 2005).

TABULKA Č. 8: MOBILITA STUDENTŮ V RÁMCI ČR

studenti v zahraničí – cíl. destinace (v %)		zahraničních studentů – země původu (v %)	
Německo	34,4	Slovensko	55,6
USA	17,3	Rusko	2,4
Francie	8,6	Velká Británie	1,9

Zdroj: OECD, Education at a Glance 2005

Problémy mobility studentů:

- administrativní – víza, ubytování, pojištění
- akademické – uznávání, informace o kurzech na zahraničních školách, nekompatibilní kreditní systémy
- finanční – nutnost dofinancování, opožděné platby
- jazykové – kurzy v cizích jazycích, jazykové znalosti studentů/ učitelů (Rada vysokých škol, <http://www.radavs.cz/prilohy/21p7novzak.doc>, 2005, s. 40)

4.1.6.6. Nedokončování studia v terciárním vzdělávání

Se vzrůstajícími počty studentů v terciárním vzdělávání stoupá i míra odpadávání studentů v průběhu tohoto vzdělávání. Odpadávání studentů v terciárním vzdělávání je velmi odlišné v jednotlivých zemích: ve Velké Británii dosahuje 6-13%, v Dánsku 23%, v Itálii dokonce 64%. Nejnižší míru odpadávání studentů mezi vyspělými zeměmi má Japonsko. Ovšem tyto údaje nejsou plně srovnatelné, protože pocházejí z různých zdrojů a týkají se různých institucí terciárního vzdělávání.

Bylo by užitečné, kdybychom mohli porovnat míru nedokončování studia, resp. počet odpadajících studentů, na vysokých školách v České republice se zahraniční situací. To se bohužel nedá provést, neboť publikované české statistické přehledy v současnosti neuvádějí počet odpadajících studentů na vysokých školách. K dispozici jsou jen údaje charakterizující situaci v předchozích letech. Statistiky *Ústavu školských informací* až do roku 1990 informují o dvou parametrech v této oblasti: jednak o počtech studentů, kteří nedokončili studium v termínu, a jednak o počtech vysokoškolských studentů, kteří opakovali některý ročník.

Podíl studentů českých vysokých škol, kteří opakovali ročník:

- 1641, tj. 2,1% v roce 1978 (denní studium)
- 3801, tj. 4,3% v roce 1988 (denní studium)
- 3236, tj. 3,3% v roce 1990 (denní studium)

Ve všech letech, kdy byl počet opakujících studentů na českých vysokých školách evidován, bylo nejvíce opakujících vždy v prvním ročníku a k nejvyšším ročníkům tento počet klesal. Poslední publikovaná statistika se vztahuje ke školnímu roku 1990/1991, kdy opakování ročníku na českých vysokých školách (denní studium) mělo následující strukturu:

- 74% mužů a 26% žen;
- 40% studentů opakovalo 1. ročník;
- 59% opakujících bylo v technických školách.

V současné době se údaje tohoto druhu v České republice nepublikují.

Dle projektu AEHESIS (Petry, Froberg, Madella, 2005, s. 178) má FTVS UK jednu z největších úmrtností studentů nedokončením studia ze sportovních vysokých škol v EU – **42%**, průměr škol evidovaných v databázi AEHESIS je však jen **18%**.

4.1.7. AEHESIS

V současné době probíhá projekt zabývající se evropským terciárním sportovním vzděláváním - AEHESIS – „Aligning a European Higher Education Structure In Sport Science“ - „Uspořádání struktury evropského sportovního vysokého školství“. Motivací pro vytvoření toho projektu byly základní změny ve struktuře vysokého školství na základě Boloňského procesu. Projekt AEHESIS se zabývá především dvěma body - integrací studijních programů a jejich délky a identifikací související struktury, které požaduje pracovní trh.

Aktivity projektu AEHESIS jsou koordinovány německou Univerzitou sportu v Kolíně (German Sport University Cologne; Deutsche Sporthochschule Köln), úzce spjaté jsou i s ENSSEE (European Network of Sport Science, Education and Employment).

Předmětným oborem projektu je téma „sport a fyzické aktivity“, který se nadále člení na základních deset oblastí (studijních oborů):

- **Tělesná výchova (Physical education, PE);**
- **Trenérství (Coaching, CO);**
- **Zdraví a fitness (Health and fitness, HF);**
- **Management sportu (Sport management, MA);**
- Tělesná výchova zdravotně postižených (Adapted physical activities, AP);
- Tělesná výchova seniorů (Elderly, EL);
- Volnočasové aktivity, rekreace (Leisure, LE);
- Obchod ve sportu (Sport goods industry, SG);
- Sportovní vědy (Sport sciences, SS);
- Ostatní (Other, OT).

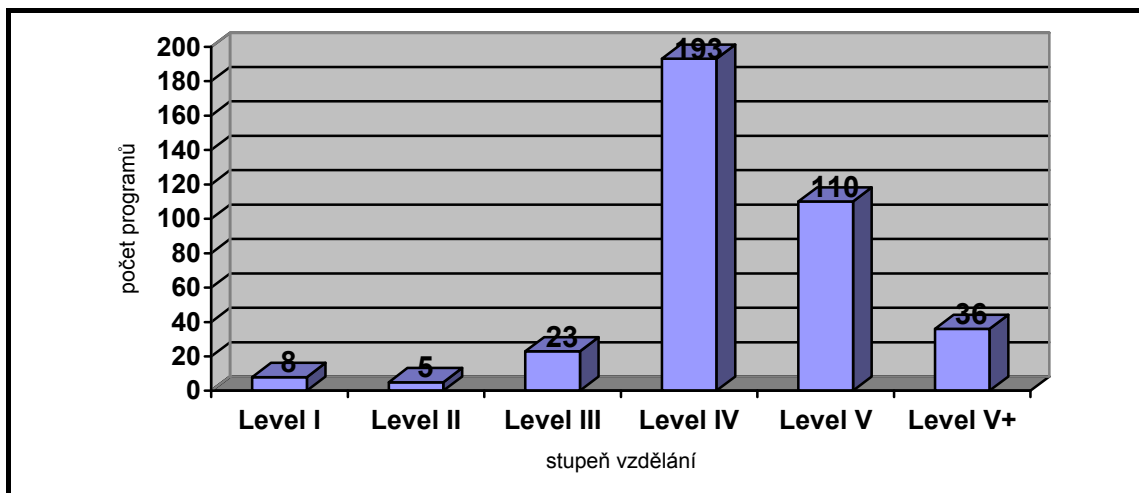
Hlavními úkoly projektu jsou:

- popsat, analyzovat a srovnat stávající studijní programy a metody výuky (mapování),
- přinést bližší a transparentní náhled o 4 hlavních studijních oborech (PE, CO, HF, MA),
- zjistit odborné požadavky na kandidáta na trhu práce (znalosti, dovednosti, oprávnění),
- identifikovat a podporovat dobré metody výuky, inovace, a to zvláště v informačních technologiích a e-learningu,
- tvořit a měnit informace ve vztahu k vývoji curricula a vyvíjet model struktury curricula pro každý studijní obor,
- zapojit se do procesu evropské integrace uznávání diplomů,
- vyvíjet metodologii pro analýzy a srovnávání studijních programů, najít společné identifikační prvky výuky a sjednotit je.

4.1.7.1. Klíčová data

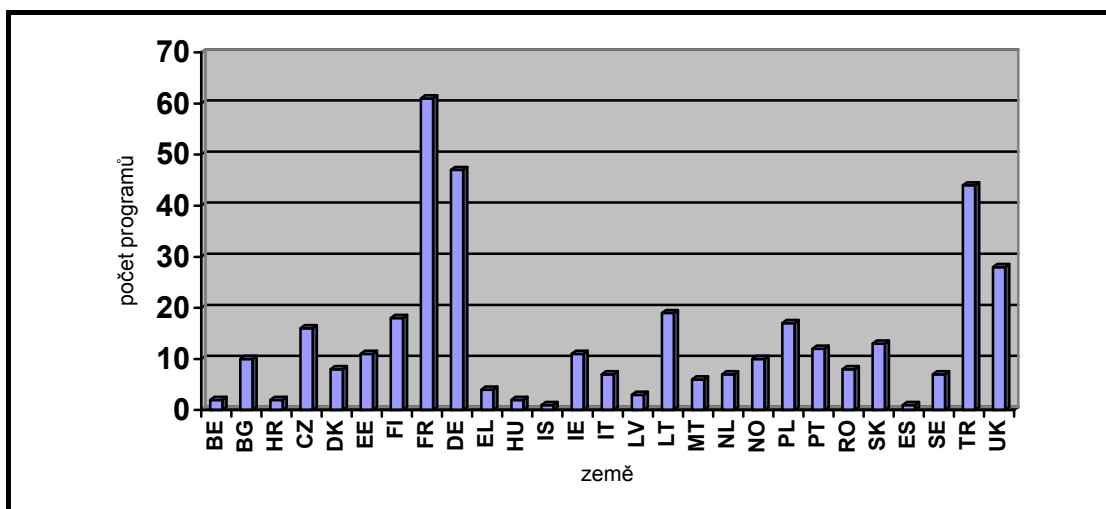
K 1. 3. 2006 bylo do projektu zapojeno 98 institucí reprezentujících 27 zemí Evropy. Celkový počet studijních programů v databázi je **375**, z toho 339 (90,4%) je vysokoškolských, dle „Boloňské deklarace“ (Level IV, Level V, Level V+).

GRAF Č. 5: AEHESIS – STRUKTURA STUDIJNÍCH PROGRAMŮ

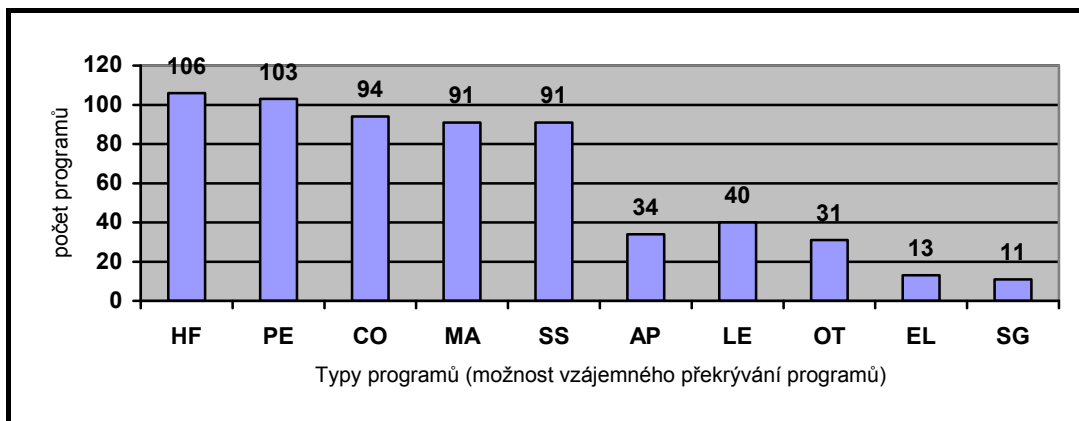
Francie, Německo, Turecko a Velká Británie tvoří největší podíl (48%) programové nabídky (viz. graf. č. 6). Jeden z hlavních vlivů na této skutečnosti má i národní tradice.

GRAF Č. 6: AEHESIS – ZASTOUPENÍ JEDNOTLIVÝCH STÁTŮ

Z hlediska složení programové nabídky vedou obory „Zdraví a fitness“, „Tělesná výchova“, „Trenérství“ a „Management sportu“, které tvoří 64% celkového zastoupení (viz. graf. č. 7).

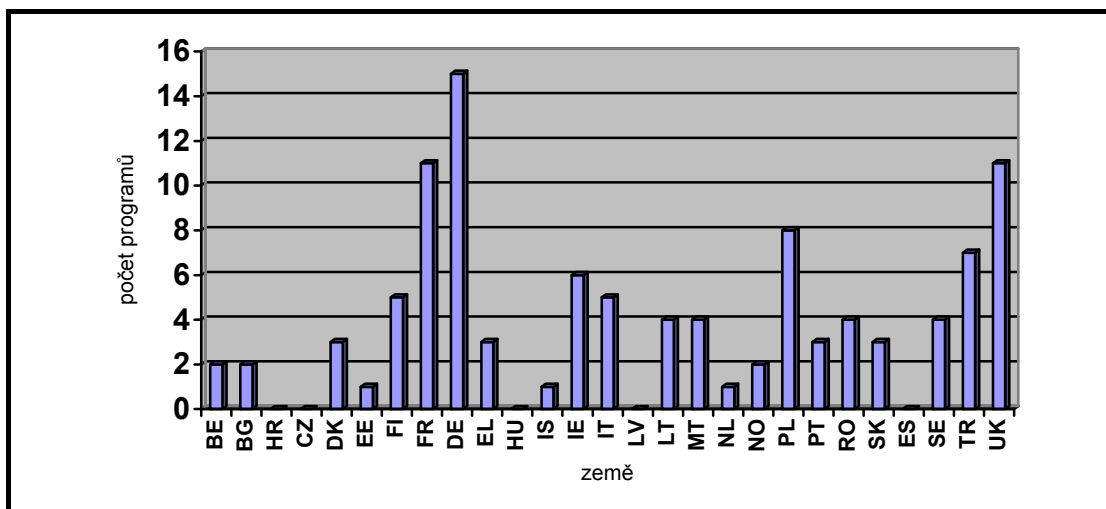
GRAF Č. 7: AEHESIS – ZASTOUPENÍ JEDNOTLIVÝCH STUDIJNÍCH OBORŮ

Jak je vidět z grafu č.7, nejčetnější je studijní obor „Zdraví a fitness“ (Health and Fitness, HF), který je nejvíce zastoupen v Německu (15), Francii (11) a Anglii (11). V České republice však tento studijní program není v nabídce. Není snadné tuto oblast definovat. Odborné znalosti studenta by měly být na profesionální úrovni jednak z oblasti fitness, ale také zdraví a k tomu příbuzných vědních disciplín. EHFA (European Health and Fitness Association) definuje „Instruktora zdraví a fitness“ takto: „certifikovaný profesionál s vysokoškolským nebo odborným vzděláním, který by měl ovládat především tělesnou výchovu, mentální výchovu a různorodé terapie.“ Dle AEHESIS pracovní trh EU akceptuje tyto aprobace:

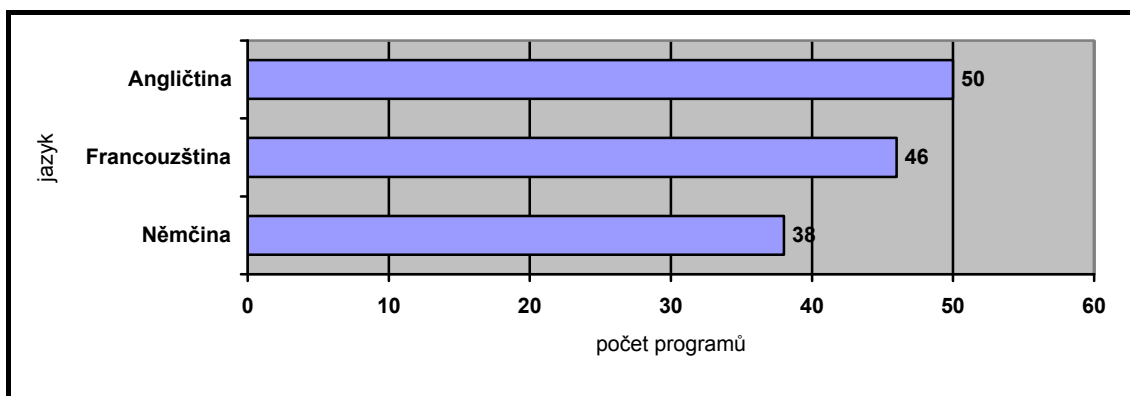
- „Instruktor cvičení“ (zahrnuje licenci „Fitness instruktor“ a „Osobní trenér“)
- „Specialista podpory zdraví“
- „Specialista Fitness Managementu“
- „Specialista zdravotního cvičení“
- „Kosmetický specialista“

GRAF Č. 8: AEHESIS – ZASTOUPENÍ STUDIJNÍHO PROGRAMU „HEALTH AND FITNESS“ PODLE JEDNOTLIVÝCH ZEMÍ

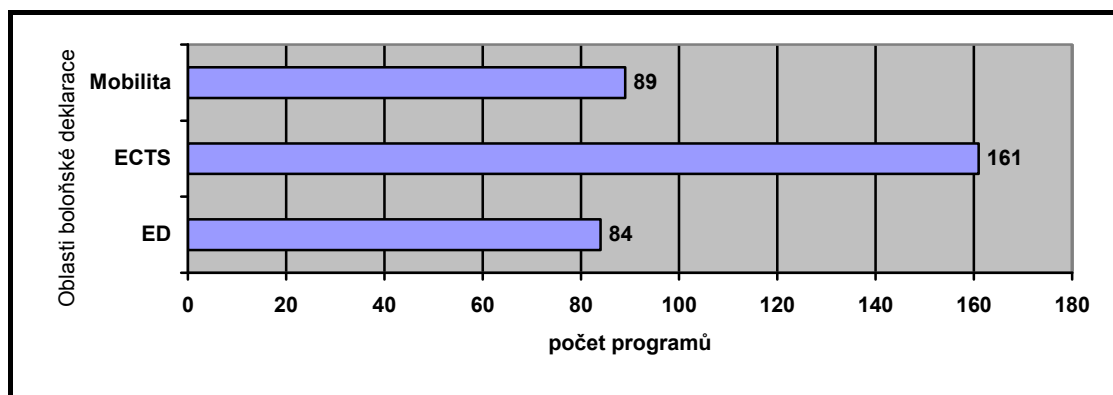
Možnosti výběru studijního jazyka vévodí anglický jazyk (50) následovaný francouzským jazykem (46), viz. graf. č. 9.

GRAF Č. 9: AEHESIS – JAZYKOVÉ (SVĚTOVÉ) ZASTOUPENÍ V PROGRAMECH

Z 375 programů v databázi má přibližně 22,4% (84) „Evropskou dimenzi“ (European Dimension) – program umožňuje spolupráci nejméně s jedním zahraničním partnerem, 43% (161) programů podporuje ECTS (Evropský systém převoditelných kreditů) a 23,7% (89) podporuje mobilitu studentů v rámci EU (viz. graf. č 10)

GRAF Č.10: AEHESIS – BOLOŇSKÁ DEKLARACE, PROGRAMY
V SELEKTOVANÝCH OBLASTECH

Na základě výše uvedeného lze říci, že projekt AEHESIS prezentuje současný stav tělovýchovného terciárního školství v Evropě, ze kterého lze odvodit i aktuální trendy vývoje (viz. kap. 5).

4.1.8. Informace o dostupných zdrojích

Informace o studiu v EU jsou nyní snadno dostupné. Student, který se chystá studovat v zahraničí, potřebuje především množství informací. To by ale v současnosti neměl být problém. Existují totiž obsáhlé informační portály:

4INTERNATIONAL COLLEGES & UNIVERSITIES (EN)

<http://www.4icu.org/Europe/>

Internetové stránky nabízející přehledný seznam evropských vysokých škol a univerzit, seřazený podle jejich popularity („ranked by popularity“) v dané zemi.

AEHESIS (EN)

<http://www.aehesis.de/>

Rozsáhlý projekt zabývající se terciárním sportovním vzděláváním v EU. Je zde k dispozici podrobná databáze studijních programů typu „Physical education“, „Coaching“, „Sport Management“, „Health and fitness“ apod.).

Braintrack University Index (EN)

<http://www.braintrack.com/>

Index internetových adres univerzit, vysokých škol, polytechnických institutů a ostatních vysokoškolských institucí ze 194 zemí světa. Obsahuje přes 8 300 záznamů v databázi.

Centrum pro studium vysokého školství

<http://www.csvs.cz/>

Přehledný portál o vzdělávacích programech v EU.

Kontakt:

Adresa: U Lužického semináře 13/90
118 00 Praha 1
Telefon: 420 - 257 011 311
Fax: 420 - 257 011 323
420 - 290 05 50 73
E-mail: csvs@csvs.cz

EDUCATION AND TRAINING (EN)

http://www.europa.eu.int/comm/education/index_en.html

Přehled evropských aktivit a spolupráce ve vzdělávání.

EuroEducation.NET (EN)

<http://www.euroeducation.net/>

Internetový průvodce pro studenty, kteří se chystají studovat v EU. V databázi evidují přes 900 evropských vysokých škol a univerzit. Student zde nalezne i podrobné informace o školském systému v každé zemi („Admissions to Higher Education“, „Student Life“ apod.).

EUROPASS

<http://www.europass.cz/>

Europass je prvním evropským souborným dokladem o vzdělání a pracovních zkušenostech.

Kontakt:

Adresa: Weilova 1271/6
102 00 Praha 10
Telefon: 420 – 274 862 251-56
Fax: 420 – 274 863 473
E-mail: europass@nuov.cz

Evropské dokumentační středisko UK

<http://eis.cuni.cz/EISEDS-1.html>

Posláním EDS je podporovat výzkum, výuku a studium otázek evropské integrace na vysokých školách zpřístupňováním dokumentů publikovaných institucemi EU.

Evropské informační středisko Univerzity Karlovy v Praze

<http://www.eis.cuni.cz/>

Evropské informační středisko (EIS) je pracovištěm pro poskytování odborných informačních služeb a pro vzdělávací a výzkumnou činnost.

MŠMT

<http://www.msmt.cz/>

Komplexní informace týkající se problematiky vzdělávání v ČR a EU lze nalézt na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

Kontakt:

Adresa: Karmelitská 7
118 12 Praha 1
Telefon: 420 - 257 193 111
E-mail: info@msmt.cz

NARIC

<http://www.csvs.cz/struktura/sedv/naric.html>

Webové stránky Národního informačního centra akademického uznávání.

Kontakt:

Adresa: Středisko pro ekvivalenci dokladů o studiu
Centrum pro studium vysokého školství
U Lužického semináře 13/90
118 00 Praha 1
Telefon: 420 - 257 530 500
Fax: 420 – 257 531 672
E-mail: skuhrova@csvs.cz

Portál EURODESK

<http://www.eurodesk.cz/>

Tento portál poskytuje přístup k evropským informacím pro mladé lidi a pro ty, kteří s nimi pracují. Eurodesk nabízí především informace týkající se:

- evropských programů pro mladé lidi,
- aktivit v zahraničí - studium, práce, cestování, ubytování, dobrovolnictví, au-pair, stipendia,
- kontaktu na zahraniční organizace,
- obecných informací o EU a aktualit.

Portál EUROSKOP

<http://www.euroskop.cz/>

Úřad vlády ČR prostřednictvím tohoto portálu informuje o dění v Evropské unii, předkládá veřejnosti důležité dokumenty, poskytuje přehled odkazů, odpovědi na často kladené dotazy apod.

Portál EURYDICE (EN)

<http://www.eurydice.org/>

Lze zde nalézt informace o vzdělávacích systémech a vzdělávacích politikách v zemích Evropské unie a Evropského sdružení volného obchodu. Cílem je porozumět těmto systémům, přispět k vzájemné spolupráci a koordinaci a zlepšovat vzdělávací strategie. Tato síť byla založena roku 1980 Evropskou komisí. Od roku 1995 je EURYDICE součástí akčního programu Komise v oblasti vzdělávání.

Kontakt na české zastoupení:

<http://www.uiv.cz/rubrika/21/>

Adresa: Ústav informací ve vzdělávání
Senovážné náměstí 21,
111 21 Praha 1,
Telefon: 420 - 224 398 353 nebo 243 981 11
Fax: 420 – 224 398 278
E-mail: brozova@uiv.cz

Portál EVROPSKÉ UNIE

http://europa.eu.int/index_cs.htm

Oficiální stránky Evropské unie přinášejí přehled evropských institucí a organizací, legislativy, informačních zdrojů, dále obsahují informace o členských a partnerských zemích, smlouvy, dokumenty, praktické rady, mezinárodní akce, summity. Rozcestník pro získávání podrobností z různých oblastí. V sekci Aktivita - Výchova, vzdělávání, mládež lze nalézt informace, které souvisejí s tematikou EU & Já - jako student, zejména v souvislosti unijního postoje, legislativy a programů určených problematice vzdělávání.

Portál PLOTEUS

<http://europa.eu.int/ploteus/portal/home.jsp>

Portál široké nabídky vzdělávacích příležitostí v rámci EU. Byl vytvořen Evropskou komisí a přináší bohaté informace o vzdělávacích příležitostech a systémech vzdělávání a odborné přípravy členských států EU, granty a kontakty. Je určen studentům a uchazečům o studium, rodičům, poradenským pracovníkům a učitelům.

Podprogram COMENIUS

<http://web.socrates.cz/default.asp?sekce=1&podsekce=6>

Podporuje mezinárodní spolupráci škol, umožňuje učitelům účast na odborných kurzech a aktivní zapojení studentů do projektů s možností návštěvy partnerské zahraniční školy.

Podprogram ERASMUS

<http://web.socrates.cz/default.asp?sekce=1&podsekce=7>

Erasmus se zaměřuje na spolupráci v oblasti vysokoškolského vzdělávání. V současné době je do programu aktivně zapojena většina evropských vysokých škol.

Program EU Mládež – Česká národní agentura

<http://www.youth.cz/>

Program podporuje neformální vzdělávání, koncept celoživotního vzdělávání a rozvoje schopností a také kvalifikace, které vedou k aktivnímu občanství. Je orientovaný na organizaci výměnných pobytů, dobrovolnickou práci v zahraničí, mezinárodní projekty a další aktivity.

Program Leonardo da Vinci

<http://www.nvf.cz/leonardo/>

Evropský program, který podporuje kvalitu, inovaci a evropskou dimenzi odborného vzdělávání. Zahrnuje projekty odborných stáží a výměn, pilotní projekty, projekty jazykových dovedností a projekty sítě organizací.

Kontakt:

Adresa: Národní agentura programu Leonardo da Vinci
Národní vzdělávací fond
Opletalova 25
110 00 Praha 1
Telefon: 420 - 224 500 522
Fax: 420 - 224 500 502
E-mail: leonardo@nvfc.cz

Program SOCRATES

<http://web.socrates.cz/>

Program poskytuje spoustu možností jak vzdělávacím institucím, tak i jednotlivcům z řad studentů a učitelů. Umožňuje spolupráci se školami a institucemi v členských zemích Evropské unie a zemích ESVO i v kandidátských zemích.

Kontakt:

Adresa: Centrum pro studium vysokého školství
Národní agentura programu SOCRATES
U Lužického semináře 13/90
118 00 Praha 1
Telefon: 420 - 257 530 504 nebo 257 011 344
Fax: 420 - 257 532 407
E-mail: info@socrates.cz

SIRC – Sport research Intelligence sportive (EN)

<http://www.sirc.ca/>

Internetový portál a vyhledávač zaměřený na sportovní tematiku. Zajímavá je sekce „Online Resource“, kde lze najít odkazy i studijní programy zaměřené na „Sport Sciences & Physical Education“ v EU.

(http://www.sirc.ca/online_resources/sportquest_physed_europe.cfm)

UCAS – Universities & colleges admissions service (EN)

<http://www.ucas.com/>

Organizace zabývající se terciárním vzděláváním v UK. V databázi má přes 5500 studijních programů.

ÚSTAV INFORMACÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ

<http://www.uiv.cz/>

Portál nabízí užitečné informace a odkazy o vzdělání v ČR a EU. Ústav spravuje i školský, vzdělávací a informační portál - EDU.cz, <http://www.edu.cz/>

Kontakt:

Adresa: Senovážné náměstí 26
P.O. Box č.1
111 21 Praha 1
Telefon: 420 - 224 398 449
Fax: 420 - 224 398 596
E-mail: red@uiv.cz

Zastoupení Evropské komise v ČR

<http://www.evropska-unie.cz/>

Zastoupení reprezentuje Evropskou komisi v Česku. Najdeme zde popisy jednotlivých institucí a politik EU, aktuality, slovník pojmů, odkazy na jiné zdroje.

4.2. SYNTETICKÁ ČÁST

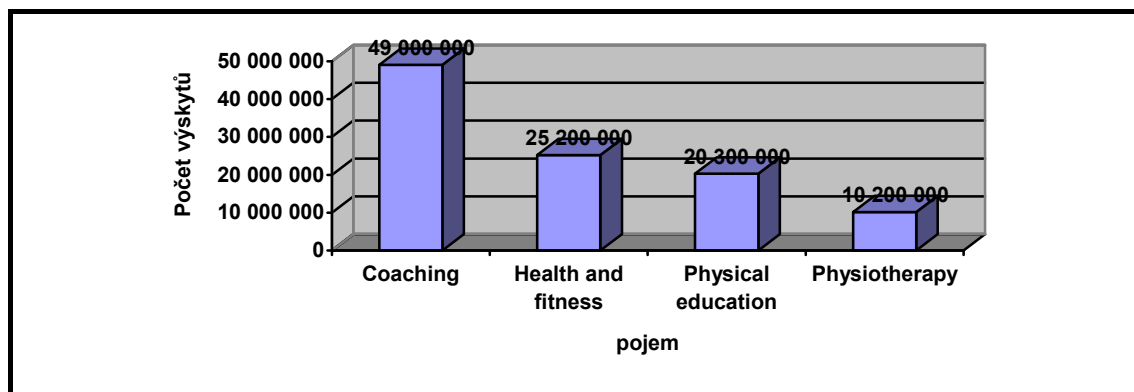
4.2.1. Hodnocení nabídek k výběru vysokých sportovních škol

Jak již bylo řečeno v kapitole 3.3.1., hodnoceno bylo 50 vysokoškolských institucí nabízející terciární vzdělávání v oblasti tělovýchovy v EU. Tato oblast je vymezena těmito studijními obory:

- **tělesná výchova (Physical education),**
- **trenérství (Coaching),**
- **zdraví a fitness (Health and fitness),**
- **fyzioterapie (Physiotherapy),**
- management sportu (Sport management),
- tělesná výchova zdravotně postižených (Adapted physical activities),
- tělesná výchova seniorů (Elderly),
- volnočasové aktivity, rekreace (Leisure and recreation),
- obchod ve sportu (Sport goods industry),
- sportovní vědy (Sport sciences).

První čtyři studijní obory by se daly označit za stěžejní. O jejich popularitě svědčí i počet výskytů na největším internetovém vyhledávači Google (<http://www.google.com>), viz. graf č. 11.

GRAF Č. 11: KLÍČOVÉ POJMY - POČET VÝSKYTŮ NA SERVERU GOOGLE

Zdroj: Google, <http://www.google.com>, 23.3.2006

4.2.1.1. Možnosti studia - vymezení

Z pohledu studenta, který v našem případě představuje českého studenta s ukončeným středoškolským vzděláním, středně pokročilou jazykovou vybaveností (AJ) a motivací studovat denní bakalářský/magisterský studijní program, existují dva úhly pohledu, jak si vybrat vysokou sportovní školu:

- 1) studovat na území ČR a vybrat si z lokální nabídky vysokých škol,
- 2) studovat v zahraničí ¹¹ (v našem případě v EU) a vybrat si z nabídky zahraničních škol.

V následujících kapitolách tak bude hodnocena nabídka ze dvou úhlů pohledu, tj. 1) možnosti nabídky studia v ČR a 2) možnosti nabídky studia v EU, do které byly pro srovnání začleněny i české vysoké školy.

¹¹ Lze i studovat v rámci výměnných programů (např. Socrates/Erasmus), bohužel pouze omezený počet semestrů.

4.2.1.2. Hodnocení vysokých sportovních škol v dílčích ukazatelích

1) hodnocení nabídky vysokých sportovních škol v ČR v dílčích ukazatelích

Prezentace internetových stránek

TABULKA Č. 9: HODNOCENÍ PREZENTACE FAKULTNÍCH INTERNETOVÝCH STRÁNEK (ČR)

Univerzita	celkové hodnocení	informace					navigace stránek	grafické zpracování
		aktualizace stránek	o přijímacím řízení	o studiu	o ubytování	obecné		
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem	1,43	1	1	2	1	2	1	2
Univerzita Palackého v Olomouci	1,71	1	1	3	2	1	2	2
Univerzita Hradec Králové	1,86	2	2	3	1	3	1	1
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	2,14	1	1	3	1	4	2	3
Západočeská univerzita v Plzni	2,14	1	2	1	2	4	2	3
Masarykova univerzita v Brně	2,14	2	1	2	1	4	2	3
Univerzita Karlova v Praze	2,43	2	1	3	1	4	3	3

Komunikace školy – informační email

Na zasláný informační email odpověděly všechny školy, kvalitu odpovědí ukazuje tabulka č. 10.

TABULKA Č. 10: HODNOCENÍ KVALITY ZASLANÝCH ODPOVĚDÍ (ČR)

Univerzita	hodnocení
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	1
Univerzita Hradec Králové	2
Západočeská univerzita v Plzni	2
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem	3
Univerzita Karlova v Praze	4
Univerzita Palackého v Olomouci	4
Masarykova univerzita v Brně	4

Možnosti ubytování

Možnost ubytování nabízejí všechny sledované školy, ceny pak znázorňuje tabulka č. 11.

TABULKA Č. 11: ZJIŠTĚNÉ PRŮMĚRNÉ CENY ZA UBYTOVÁNÍ ZA 1 MĚSÍC (ČR)

Univerzita	Kč
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem	1930
Univerzita Palackého v Olomouci	1950
Univerzita Hradec Králové	1950
Západočeská univerzita v Plzni	2000
Masarykova univerzita v Brně	2113
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	2130
Univerzita Karlova v Praze	2250

Vstupní požadavky

Požadavky na teorii a praxi (praktický sportovní test) při přijímacím řízení měly všechny školy, vyjma Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, která neměla požadavek na teorii. Poplatek za přijímací řízení se pohyboval v rozmezí 400,- až 550,- Kč, viz. tab. č. 12.

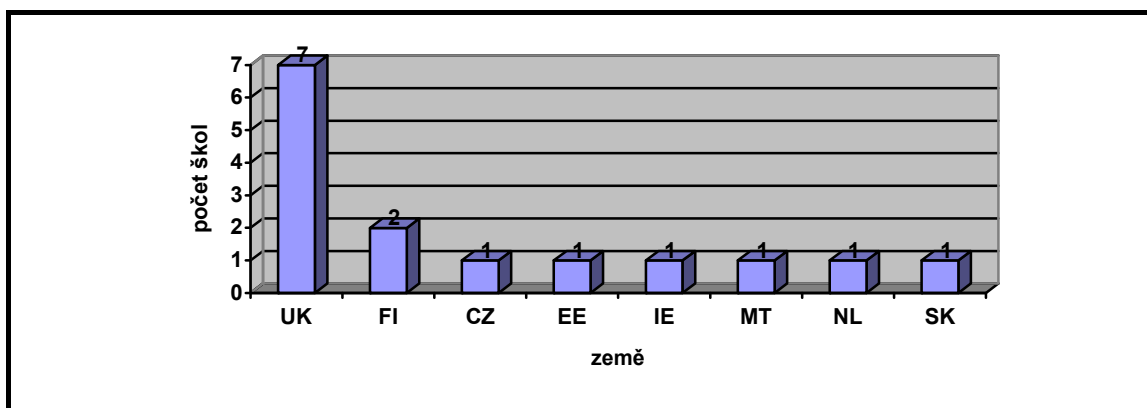
TABULKA Č. 12: POPLATEK ZA PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ (ČR)

Univerzita	Kč
Masarykova univerzita v Brně	400
Západočeská univerzita v Plzni	500
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	500
Univerzita Hradec Králové	500
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem	540
Univerzita Palackého v Olomouci	550
Univerzita Karlova v Praze	550

2) hodnocení nabídky vysokých sportovních škol v EU v dílčích ukazatelích

Z celkového počtu (50) sledovaných institucí, 30% (15) bylo validních a vyhovělo zadaným kritériím (bakalářský/magisterský sportovní studijní program v AJ).

GRAF Č. 12: ZASTOUPENÍ ZEMÍ VE ZKOUMANÉM VZORKU

Z celkového zastoupení zemí měla nejvíce škol Velká Británie (7), která zároveň nabízela na „trhu“ nejvíce studijních sportovních programů - 674, (218 programů „coaching“ a 189 programů se týkalo oboru „physical education“). (<http://www.ucas.com/>)

Prezentace internetových stránek

TABULKA Č. 13: HODNOCENÍ PREZENTACE FAKULTNÍCH INTERNETOVÝCH STRÁNEK (EU)

Univerzita	celkové hodnocení	aktualizace stránek	informace				navigace stránek	grafické zpracování	jazyková mutace v AJ	kvalita poskytovaných informací v AJ
			o přijímání řízení	o studiu	o ubytování	obecné				
University Jyväskylä	1,44	2	1	1	2	1	2	2	1	1
Newman College of Higher Education	1,44	1	2	1	2	2	1	2	1	1
University of Birmingham	1,56	1	2	2	2	1	2	2	1	1
University of Limerick	1,56	1	2	1	2	2	2	2	1	1
University of Tartu	1,67	1	2	2	2	2	2	2	1	1
University of Amsterdam	1,78	2	1	1	4	2	1	3	1	1
University of Sheffield	1,78	1	2	3	2	2	2	2	1	1
University of Wales, Bangor	1,78	1	2	2	2	3	1	3	1	1
Manchester Metropolitan University	2,00	2	3	3	2	2	2	2	1	1
Univerzita Karlova v Praze	2,11	2	2	2	1	2	4	3	1	2
Oxford Brookes University	2,22	2	3	3	3	2	2	3	1	1
University of Chester	2,44	2	3	3	4	3	2	3	1	1
University of Malta	2,78	2	3	3	3	4	4	4	1	1
Haaga Institute Polytechnic	3,00	2	4	3	5	3	3	3	1	3
Comenius University in Bratislava	3,67	3	4	3	5	5	4	4	1	4

Komunikace školy – informační email

Na informační email odpovědělo ze sledovaného vzorku devět škol, šest škol odpověď nezaslalo.

TABULKA Č. 14: HODNOCENÍ KVALITY ZASLANÝCH ODPOVĚDÍ (EU)

Univerzita	hodnocení
University Jyvaskyla	1
Haaga Institute Polytechnic	1
Univerzita Karlova v Praze	1
Newman College of Higher Education	2
University of Birmingham	2
Manchester Metropolitan University	2
University of Wales, Bangor	3
University of Higher Professional Education of Amsterdam	4
Comenius University in Bratislava	4
Oxford Brookes University	n/a
University of Chester	n/a
University of Sheffield	n/a
University of Limerick	n/a
University of Malta	n/a
University of Tartu	n/a

Možnosti ubytování

Ubytování nabízely všechny školy; ceny za ubytování za jeden měsíc se pohybovaly v rozmezí 75 € až 500 €, viz. tab. č. 15.

TABULKA Č. 15: ZJIŠTĚNÉ PRŮMĚRNÉ CENY ZA UBYTOVÁNÍ (EU)

Univerzita	€
University of Tartu	75
Univerzita Karlova v Praze	170
University Jyvaskyla	185
University of Malta	200
Haaga Institute Polytechnic	263
Comenius University in Bratislava	300
University of Limerick	333
Newman College of Higher Education	353
University of Higher Professional Education of Amsterdam	400
University of Sheffield	400
Manchester Metropolitan University	400
Oxford Brookes University	420
University of Wales, Bangor	425
University of Chester	430
University of Birmingham	500

Vstupní požadavky

Čtyři školy uváděly při přijímacím řízení požadavky na teorii (vyjma jazykových znalostí, které byly požadovány na všech školách) a pouze dvě měly požadavek na praktické přijímací zkoušky. Tři školy pak přijímací řízení zpoplatňovaly, viz. tab. č. 16. Zajímavý byl požadavek Polytechnického institutu v Haagu, který chtěl doložit video-nahrávku s nahranými dovednostmi.

TABULKA Č. 16: PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ – ZJIŠTĚNÉ POŽADAVKY (EU)

Univerzita	hodnocení		poplatek
	teorie	praxe	v €
Univerzita Karlova v Praze	ne	ne	0
University of Tartu	ano	ne	0
University Jyvaskyla	ne	ne	0
Haaga Institute Polytechnic	ne	ne	0
University of Limerick	ne	ano	0
University of Malta	ano	ne	90
University of Higher Professional Education of Amsterdam	ne	ne	45
Comenius University in Bratislava	ne	ano	0
University of Birmingham	ano	ne	0
University of Sheffield	ne	ne	0
Manchester Metropolitan University	ne	ne	0
Oxford Brookes University	ne	ne	0
University of Wales, Bangor	ne	ne	0
University of Chester	ano	ne	7
Newman College of Higher Education	ne	ne	0

Cena studia za jeden akademický rok se pohyboval od 0 € do 12 285 €, viz. tab. č. 17.

TABULKA Č. 17: ZJIŠTĚNÁ VÝŠE ŠKOLNÉHO ZA JEDEN AKADEMICKÝ ROK (EU)

Univerzita	€
University Jyvaskyla	0
Haaga Institute Polytechnic	0
University of Higher Professional Education of Amsterdam	2469
University of Tartu	2556
Comenius University in Bratislava	3000
University of Birmingham	4240
University of Sheffield	4240
Manchester Metropolitan University	4240
University of Wales, Bangor	4240
University of Chester	4240
Newman College of Higher Education	4240
University of Limerick	5102
Univerzita Karlova v Praze	5300
University of Malta	6370
Oxford Brookes University	12285

4.2.1.3. Hodnocení vysokých sportovních škol jako celku

Hodnocení jako celku vycházelo z hodnoty **globálních ukazatelů** (prezentace, komunikace, ubytování, vyžití a vstupní požadavky) a bylo **násobeno** hodnotou jejich **váhy** (viz. kap. 3.3.2). Škálová stupnice v tomto případě byla v rozmezí 12,71 (nejlepší) až 63,55 (nejhorší).

1) hodnocení nabídky vysokých sportovních škol v ČR v jako celku

TABULKA Č. 18: CELKOVÉ POŘADÍ HODNOCENÝCH ŠKOL (ČR)

Pořadí	Univerzita	celkové skóre	prezentace	kommunikace	vyžití	ubytování	vstupní požadavky
1	Západočeská univerzita v Plzni	37,22	5,20	5,04	11,08	11,08	4,82
2	Jihočeská univerzita v ČB	37,64	2,60	2,52	13,85	13,85	4,82
3	Univerzita Hradec Králové	39,99	5,20	5,04	13,85	11,08	4,82
4	Univerzita Karlova v Praze	44,33	10,40	10,08	2,77	13,85	7,23
5	Masarykova univerzita v Brně	47,46	10,40	10,08	8,31	13,85	4,82
6	Univerzita J.E. Purkyně Ústí nad Labem	47,52	7,80	7,56	13,85	11,08	7,23
7	Univerzita Palackého v Olomouci	49,87	10,40	10,08	11,08	11,08	7,23

2) hodnocení nabídky vysokých sportovních škol v EU jako celku

TABULKA Č. 19: CELKOVÉ POŘADÍ HODNOCENÝCH ŠKOL (EU)

pořadí	Univerzita	celkové skóre	prezentace	komunikace	vyžití	ubytování	vstupní požadavky
1	Univerzita Karlova v Praze	27,36	5,09	2,60	2,52	5,54	11,62
2	Manchester Metropolitan University	32,64	4,82	2,60	2,52	11,08	11,62
3	University Jyvaskyla	35,31	3,48	10,40	10,08	5,54	5,81
4	University of Birmingham	36,27	3,75	2,60	2,52	13,85	13,55
5	Newman College of Higher Education	36,42	3,48	5,20	5,04	11,08	11,62
6	University of Malta	36,71	6,69	2,60	2,52	5,54	19,36
7-8	University of Sheffield	37,22	4,28	5,20	5,04	11,08	11,62
7-8	University of Amsterdam	37,22	4,28	5,20	5,04	11,08	11,62
9	University of Tartu	38,88	4,02	10,40	10,08	2,77	11,62
10	Comenius University in Bratislava	44,12	8,84	7,80	7,56	8,31	11,62
11	Haaga Institute Polytechnic	46,95	7,23	13,00	12,60	8,31	5,81
12	University of Wales, Bangor	55,35	4,28	13,00	12,60	13,85	11,62
13	University of Chester	55,71	5,89	10,40	10,08	13,85	15,49
14	University of Limerick	55,92	3,75	13,00	12,60	11,08	15,49
15	Oxford Brookes University	58,36	5,36	13,00	12,60	13,85	13,55

Dle předem stanovených kritérií (kap. 3.3.2.) se jeví jako **nejlepší zahraniční škola** pro studium sportovního bakalářského/magisterského oboru v rámci EU **Manchester Metropolitan University**. V rámci pohledu středoevropana se nabízí i srovnání s Univerzitou Karlovou a její nabídkou pro zahraničního studenta.

Je však nutné konstatovat, že některá kritéria mohou být subjektivně zkreslena. Proto zde uvádíme tabulku č. 20, kde hodnotíme čistě objektivní hodnoty (cena za ubytování, cena za přijímací řízení, požadavky na přijímací řízení, cena studia za jeden akademický rok).

TABULKA Č. 20: CELKOVÉ POŘADÍ HODNOCENÝCH ŠKOL – OBJEKTIVNÍ UKAZATELE (EU)

pořadí	Univerzita	celkové skóre	ubytování	vstupní požadavky
1	University Jyvaskyla	11,35	5,54	5,81
2	Haaga Institute Polytechnic	14,12	8,31	5,81
3	University of Tartu	14,39	2,77	11,62
4	Univerzita Karlova v Praze	17,16	5,54	11,62
5	Comenius University in Bratislava	19,93	8,31	11,62
6-9	Manchester Metropolitan University	22,70	11,08	11,62
6-9	Newman College of Higher Education	22,70	11,08	11,62
6-9	University of Sheffield	22,70	11,08	11,62
6-9	University of Amsterdam	22,70	11,08	11,62
10	University of Malta	24,90	5,54	19,36
11	University of Wales, Bangor	25,47	13,85	11,62
12	University of Limerick	26,57	11,08	15,49
13-14	University of Birmingham	27,40	13,85	13,55
13-14	Oxford Brookes University	27,40	13,85	13,55
15	University of Chester	29,34	13,85	15,49

Na základě „celkového dojmu“ doporučujeme do výběru vysoké sportovní školy v ČR zařadit tyto univerzity: Univerzitu Karlovu v Praze, Západočeskou univerzitu v Plzni a Jihočeskou univerzitu v Českých Budějovicích, nezávisle na pořadí (viz. tab. č. 21). Do výběru vysoké sportovní školy v EU pak tyto instituce: University Jyvaskyla, Manchester Metropolitan University, University of Birmingham a University of Amsterdam, taktéž nezávisle na pořadí (viz. tab. č. 22). Hlavní výhodou finské univerzity je absence školného, u britských univerzit to je kulturní prostředí, kdy anglický jazyk je zároveň mateřský a u nizozemské univerzity se jedná o optimální rozložení složek „cena/kvalita“.

TABULKA Č. 21: DOPORUČENÝ VÝBĚR PRO STUDIUM V ČR

Univerzita
Univerzita Karlova v Praze
Západočeská univerzita v Plzni
Jihočeská univerzita v ČB

TABULKA Č. 22: DOPORUČENÝ VÝBĚR PRO STUDIUM V EU

Univerzita	země
University Jyvaskyla	FI
Manchester Metropolitan University	UK
University of Birmingham	UK
University of Amsterdam	NL

4.2.1.4. SWOT analýza FTVS UK

SWOT analýza vymezuje a významově uspořádává nejdůležitější problémy tělovýchovného prostředí na FTVS UK, vymezuje jeho silné a slabé stránky, okruhy možného řešení a ukazuje případné hrozby, které jej ohrožují.

Silné stránky

- silná a mnohaletá národní tradice tělovýchovného vzdělávání
- působnost v hlavním městě ČR
- dominantní postavení v regionu
- nabídka kvalitního vzdělávání
- nově aplikované strukturované vzdělávání (Bc., Mgr., PhD.)
- kvalita vyučujících

Slabé stránky

- omezující institucionální struktura a s tím související omezené rozhodovací procesy
- chybějící informační systém o programech, modulech a předmětech
- chybějící studentský informační systém

- chybějící kreditní systém
- špatná navigace internetových stránek v českém jazyce
- nedostatečná komunikace vedení se studenty
- organizace kombinovaného studia

Příležitosti – reálné šance

- využívání výměnných programů v rámci studijních pobytů učitelů
- rozšíření nabídky kurzů a seminářů pro veřejnost
- reforma studijních programů – např. zapojit do nabídky studijní obor „health and fitness“
- vyměňovat si zkušenosti se zahraničními vysokými školami a pracovat tak na rozvoji učebních osnov
- vzájemně si uznávat dosažené vzdělání se zeměmi EU
- přenositelnost kreditů ECTS pro české studenty a s tím spojená jejich mobilita
- nabídnout tělovýchovné vzdělávání na komerční bázi
- mezinárodní obsazování pracovních míst
- výukové působení v zahraničí
- rozšíření vícejazyčného vyučování

Rizika – reálné hrozby

- FTVS není vlastníkem všech sportovišť
- nedostatečná podpora vědy a výzkumu
- nízké finanční ohodnocení budoucích absolventů
- neodpovídající finanční ohodnocení pedagogického sboru
- rigidní legislativa

5. DISKUSE

Téma diplomové práce bylo vybráno zcela záměrně, s vizí samostatného výzkumu v oblasti komparace v terciárním vzdělávání.

Hlavním cílem práce bylo přinést přehled o možnostech studia tělesné výchovy z pohledu středoevropana a zároveň ukázat odlišný pohled na nabídku vzdělávání jako na plnohodnotný marketingový produkt, který má všechny 4P, kdy produkt byl brán za studijní program, místo za vyžití, propagace za prezentaci studijního programu/školy a cena zůstala v relevantnosti. Tato všechna 4P byla součástí hodnotících kritérií výběru.

Po vstupu České republiky do Evropské unie se českým studentům otevřely brány pro studium na zahraničních vysokých školách. Bohužel tato možnost nebyla příliš využívána, jak potvrdila i naše práce, a Česká republika se tak řadila mezi země s nejnižší mobilitou studentů v EU.

Při výběru vysoké školy z pohledu středoškoláka nerozhodují jen zkoumaná kritéria v naší práci, ale i mnoho dalších faktorů, které nebylo možné do práce zařadit z důvodu jejich nízké validity. Jedná se například o váhu prestiže českých škol, která je v současné době těžko měřitelná. Je to dáno i tím, že v České republice není žádná externí auditovaná instituce, která by hodnotila kvalitu školy a sestavovala tzv. ranking, jak je tomu ve světě zcela běžné, a tak jsou si diplomy ze všech škol z pohledu zaměstnavatelů "rovné", ať jsou školy jakkoli obtížné. Dalšími takovými faktory jsou např. šance na přijetí ke studiu, časová náročnost studia, úmrtnost studentů, uplatnění studentů v praxi a u zahraničního studia i finanční dostupnost studenta.

Při výzkumu a následném hodnocení se objevily některé problémy a vznikly určité nedostatky ve vztahu k interní a externí validitě. Jako jeden z problémů vidíme nemožnost, z časového a finančního hlediska, navštívit všechny zkoumané školy. Další překážkou byl nedostatek odborné literatury. Při samotné tvorbě nastal problém již na samotném začátku výzkumu, kdy nám byla zrušena emailová schránka pro elektronické dotazování, a to z důvodu údajného rozesílání SPAMů. Při získávání dat jsme se potýkali především s obsahovou kvalitou internetových stránek, které určily prvotní validitu testované školy, kdy např. část škol měla obsah stránek pouze ve svém

mateřském jazyce nebo byly bez zveřejněných požadovaných informací. Za možné nedostatky lze považovat možné subjektivní zkreslení hodnotících ukazatelů (prezentace a komunikace) a částečné jazykové omezení programové nabídky v českém a anglickém jazyce.

Velmi pozitivně byla vnímána návratnost zaslaných informačních emailů, která dosáhla 58%.

6. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Téma diplomové práce bylo zaměřeno na zmapování možností výběru vysoké sportovní školy v EU.

I přes rozmanitost mapovaných institucí (130) v jednotlivých zemích, přes rozdílnost ekonomických a kulturních poměrů, bylo možno identifikovat určité obecné trendy. Jeden z takových obecných trendů je opakování některých ročníků, kdy nejvíce opakujících bývá v 1. ročníku a k nejvyšším ročníkům tento počet klesá. Další obecný trend, který se dá vyvodit, je vliv sociálního původu na vzdělání, kdy mladí lidé si vybírají určité vzdělání a dosahují určitou úroveň vzdělání v závislosti na tom, jakou úroveň vzdělání dosáhli jejich rodiče. Z výsledků naší práce lze identifikovat především dva trendy: velká popularita studijního programu „health and fitness“, která je dána současným životním stylem mladých lidí, kteří se snaží být zdraví a „fit“. Druhý trend je závislost na požadavky přijímacího řízení podle typu studia/studenta, kdy od domácího studenta jsou většinou požadovány přijímací zkoušky a od zahraničního nikoliv.

Při odpovědi na otázku, zda současná nabídka sportovních fakult v EU je dostačující, můžeme konstatovat – ano, odhadem existuje v EU 180 sportovních fakult/vysokých škol, které přibližně z 30% nabízejí možnost bakalářského/magisterského studia i pro zahraniční studenty. V rámci rozvoje mobility v EU podporuje výměnné programy typu SOCRATES/ERASMUS cca 90% škol. Výměnné programy jsou bohužel časově omezené převážně na jeden až dva semestry.

Na otázku, zda je přijímací řízení přežitek východního postkomunistického bloku, nelze zcela jednoznačně odpovědět. Přijímací zkoušky jsou vyžadovány i na většině západoevropských univerzit a jsou ovlivněny systémem numerus clausus.

Při ověřování poslední otázky „Kopíruje FTVS UK současný trend vývoje v EU?“ bylo zjištěno, že ano, byť je o krok stále pozadu. Doporučujeme za více než vhodné zařadit do programové nabídky studijní obor „health and fitness“.

Za zmínění stojí rozdílný přístup FTVS UK k domácímu a k zahraničnímu studentu. Odpověď na informační email českého studenta byla strohá, typu „zjisti si sám“, kdežto zahraniční student dostal odpověď na všechny své otázky.

Obecně lze říci, že české školy pokulhávají za ostatními evropskými školami v nedostatečném překladu internetových stránek do anglického jazyka, kdy úroveň překladu je nedostačující.

Obecný poznatek vyplývající z této práce je doporučení Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy v ČR založit nezávislý vnější audit, který by posuzoval kvalitu škol a poskytovaného vzdělání.

Vzhledem k teritoriálnímu omezení práce na Evropskou unii, doporučujeme v dalším výzkumu zařadit školy z ostatních kontinentů (Severní a Jižní Ameriky, Austrálie, Asie a Afriky), aby mohl vzniknout komplexní komparativní přehled nabídky sportovních studií.

Byli bychom rádi, kdyby práce přispěla k teoreticko-vědecké diskusi na toto téma a ke zvážení myšlenky založení oddělení komparativní edukace na FTVS UK.

Evropa a existence univerzit v ní znamená i pojmy jako "rovnoprávnost" a "konkurenceschopnost". "Rovnoprávnost" jako rovnost příležitostí pro české studenty v Evropě studovat a možnost pro zahraniční studenty zajímat se o studium u nás. "Konkurenceschopnost" znamená připravit studijní programy (jazyková vybavenost učitelů nutností!) na univerzitě tak, aby se pro zahraniční studenty skutečně atraktivními staly a připravit pro české studenty podmínky takové, aby bylo možné co nejvíce studentů vysílat na zahraniční studia.

7. LITERATURA

- BERKA, O. - LÁNSKÁ, V. *Minulost a přítomnost vysokého školství – Evropa a Evropská unie*. Ostrava: GRAFIE, 1996.
- BUREŠ, I. *Praktická škola marketingu*. Bratislava: Uniapress, 1990. ISBN 80-85313-01-4.
- CAMPBELL, C. - KANAAN, S. - KEHM, B. - MOCKIENE, B. - WESTERHEIJDEN, D. - WILLIAMS, R. *Evropská univerzita: Příručka institucionálního přístupu ke strategickému řízení, k řízení kvality, k evropské vysokoškolské politice a k akademickému uznávání kvalifikací*. Praha: Centrum pro studium vysokého školství, 2000.
- ČÁSLAVOVÁ, E. *Management sportu*. Praha: East West Publishing Company a East Publishing Praha, 2000. ISBN 80-7219-010-5.
- DOLEŽALOVÁ, J. *Fotbalové utkání jako produkt nabízený přímému divákovi v realitě AC Sparta Praha. Diplomová práce*. Praha: FTVS UK, 2003.
- DRUCKER, P. *Řízení neziskových organizací*. Praha: Management Press, 1994. ISBN 80-86279-08-2.
- FREYER, W. *Handbuch des Sport-Marketing*. Wiesbaden: Forkel-Verlag, 1991. ISBN 3-7719-6420-2.
- HORÁKOVÁ, I. *Marketing v současné světové praxi*. Praha: Grada, 1992. ISBN 80-906489-1-1.
- HRABINEC, J. *Společenská východiska výzkumu zájmové branné činnosti*. Praha: Svazarm na VŠ, 1992.
- HRNČIŘÍK, J. *Obchodovatelné produkty vybraných sportovních svazů a strategie jejich prodeje v podmínkách profesionálního sportu na začátku třetího tisíciletí. Diplomová práce*. Praha: FTVS UK, 2002.
- JANEČKOVÁ, L. - VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing služeb*. Praha: Grada Publishing, 2001. ISBN 80-7169-995-0 .
- JEDLIČKOVÁ, P. *Principy Evropské unie v oblasti občanského sektoru*. Praha: Ústav informačních studií a knihovnictví, 2002.

- KOTLER, P. *Marketing Management: Analýza, Plánování, Využití, Kontrola*. Praha: Victoria Publishing, 1992. ISBN 80-85605-08-2.
- KOTLER, P. *Marketing podle Kotlera – Jak vytvářet a ovládnout nové trhy*. Praha: Management Press, 2000. ISBN 80-7261-010-4.
- KOVÁŘ, R. - BLAHUŠ, P. *Stručný úvod do metodologie*. Praha: Karolinum, 1971
- MARHOULOVÁ, M. *Obchodní činnost*. Ostrava: Skripta, 1991.
- PETR, J. Kritéria hodnocení vysokoškolských učitelů tělesné výchovy a sportu. *Diplomová práce*. Praha: FTVS UK, 2003.
- PETRY, K. - FROBERG, K. - MADELLA, A. *Thematic Network Project AEHESIS Report of the First year*. Cologne: German Sport University, 2004. ISBN 3-00-015278-4.
- PETRY, K. - FROBERG, K. - MADELLA, A. *Thematic Network Project AEHESIS Report of the Second year*. Cologne: German Sport University, 2005. ISBN 3-00-017616-0.
- PRŮCHA, J. *Vzdělávání a školství ve světě: základy mezinárodní komparace vzdělávacích systémů*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-290-4.
- PŘIBOVÁ, M. *Marketingový výzkum v praxi*. Praha: Grada Publishing, 1996. ISBN 80-7169-299-9.
- VEISOVÁ, E. Interpersonální komunikace – metodologie komparativního výzkumu. Podklady pro doktorandský seminář FSV UK 20.3.2003 (rukopis)
- ZBOŘIL, K. *Marketingový výzkum, Metodologie a aplikace*. Praha: VŠE – Fakulta podnikohospodářská, 1998. ISBN 80-7079-146-2.
- Kolektiv autorů, *Základy marketingu*. Praha: VŠE – Fakulta podnikohospodářská, 1999. ISBN 80-7079-527-1.
- Přednášky z předmětu Marketing. FTVS UK. 2005. Vyučující: Doc. Ing. Eva Čáslavová.

Elektronické publikace:

BENEŠ, J. *Template for national reports 2004-2005*. URL:

<<http://www.bologna.msmt.cz/files/NationalReport04EN.pdf>>

EURYDICE. *Key data on Education in Europe 2005*. Luxemburg: EUR-OP, 2005. ISBN 92-894-9422-0. URL:

<http://www.eurydice.org/Documents/cc/2005/en/CC2005_EN.pdf>

EURYDICE. *Klíčové údaje o vzdělávání v Evropě 2005 (šesté vydání)* [pdf].

Luxemburg: EUR-OP, 2005. Česká rešerše. URL:

<<http://www.eurydice.org/News/Communique/cz/PR052CS.pdf>>

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). *Education at a Glance 2005: OECD Indicators* [xls]. Paris: OECD, 2005. URL:

<<http://www.oecd.org/dataoecd/1/44/35287269.xls>>

PROKEŠ, J. Z390 – *Školní pedagogika (II. část)* [online]. 2005?. URL:

<<http://www.fi.muni.cz/usr/qprokes/pedagogika/index.html>>

Rada vysokých škol. *Bilanční hodnotící zpráva o činnosti rady vysokých škol leden 2003 – listopad 2005* [doc]. URL: <<http://www.radavs.cz/prilohy/21p7novzak.doc>>.

ŠRÉDL, K. *Hodnocení kvality (a akreditace) ve vysokém školství v ČR* [pdf]. 2005.

URL: <<http://www.agris.cz/etc/textforwarder.php?iType=2&iId=139360>>

Internetové odkazy:

4INTERNATIONAL COLLEGES & UNIVERSITIES, *International education directory of Colleges and Universities* [databáze online]. [cit. 2005-11-30]. URL:

<<http://www.4icu.org/Europe/>>

Academic Ranking of World Universities 2005 [online]. c2006. [cit. 2006-02-25].

Institute of Higher Education, Shanghai Jiao Tong University. URL:

<<http://ed.sjtu.edu.cn/rank/2005/ARWU2005Main.htm>>

AEHESIS - Aligning European Higher Education Structure in Europe [online]. c2006.

[cit. 2006-01-31]. URL: <<http://www.aehesis.de/>>

Braintrack University Index [databáze online]. c2006. [cit. 2006-01-13]. URL:

<<http://www.braintrack.com/>>

Centrum pro studium vysokého školství [online]. [cit. 2006-02-10]. URL:
<<http://www.csvs.cz/>>

CUPALOVÁ, M. *Informace o studiu v EU jsou nyní snadno dostupné* [online]. c2006. [cit. 2006-02-12]. URL: <<http://www.studentskestranky.cz/clanek.php?id=1046>>

CUPALOVÁ, M. *Student a jeho práva v EU* [online]. c2006. [cit. 2006-02-12]. URL: <<http://www.studentskestranky.cz/clanek.php?id=1002>>

CUPALOVÁ, M. *Uznávání vzdělání v EU* [online]. c2006. [cit. 2006-02-12]. URL: <<http://www.studentskestranky.cz/clanek.php?id=1028>>

Česká národní agentura. *Program EU Mládež* [online]. [cit. 2006-02-10]. URL: <<http://www.youth.cz/>>

Český statistický úřad [online]. c2006. [cit. 2006-03-10]. URL: <<http://www.czso.cz/>>

Education through sport agency [online]. [cit. 2006-01-18]. URL: <<http://www.europa-educasport.com>>

EURODESK. *Evropská informační síť pro mládež* [online]. [cit. 2006-02-18]. URL: <<http://www.eurodesk.cz/>>

EuroEducation.NET. *The European Education Directory* [databáze online]. c2006. [cit. 2006-01-31]. URL: <<http://www.euroeducation.net/>>

EUROPA – Education and Training [online]. [cit. 2006-02-19]. URL: <http://www.europa.eu.int/comm/education/index_en.html>

EUROPA – Portál Evropské unie [online]. [cit. 2006-02-19]. URL: <http://europa.eu.int/index_cs.htm>

EUROPA – Portál Evropské unie. *Eurostat* [online]. [cit. 2006-02-19]. URL: <<http://epp.eurostat.cec.eu.int>>

EUROPA – Portál Evropské unie. *Portál PLOTEUS* [online]. [cit. 2006-02-19]. URL: <<http://europa.eu.int/ploteus/portal/home.jsp>>

EUROPASS [online]. [cit. 2006-02-22]. URL: <<http://www.europass.cz/>>

EUROSKOP [online]. c2005. [cit. 2006-02-22]. URL: <<http://www.euroskop.cz/>>

EURYDICE. *The information network on education in Europe* [online]. [cit. 2006-02-22]. URL: <<http://www.eurydice.org/>>

EU-Büro des deutschen Sports [online]. [cit. 2006-01-15]. URL: <<http://www.eu-sports-office.org>>

Evropské informační středisko Univerzity Karlovy v Praze [online]. c2006. [cit. 2006-02-20]. URL: <<http://www.eis.cuni.cz/>>

Google [online]. c2006. [cit. 2006-03-25]. URL: <<http://www.google.com>>

Hendl, J., Blahuš, P. *Závěrečná práce* [online]. [cit. 2006-01-15]. URL: <<http://www.ftvs.cuni.cz/hendl>>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. c2002. [cit. 2006-02-20]. URL: <<http://www.msmt.cz/>>

NARIC - National Academic Recognition Information Centre [online]. [cit. 2006-02-20]. URL: <<http://www.csvs.cz/struktura/sedv/naric.html>>

Národní vzdělávací fond. *Program Leonardo da Vinci* [online]. [cit. 2006-02-15]. URL: <<http://www.nvf.cz/leonardo/>>

OECD - Organisation for Economic Co-operation and Development [online]. [cit. 2006-02-08]. URL: <http://www.oecd.org/>

Program SOCRATES [online]. [cit. 2006-02-15]. URL: <<http://web.socrates.cz/>>

SEDLÁČKOVÁ, M. *Zkušenosti za 200 euro* [online]. c2006. [cit. 2006-02-12]. URL: <<http://www.studentskestranky.cz/clanek.php?id=833>>

SIRC – Sport research Intelligence sportive [online]. [cit. 2006-01-11]. URL: <<http://www.sirc.ca/>>

SOCRATES. Podprogram COMENIUS [online]. [cit. 2006-02-15]. URL: <<http://web.socrates.cz/default.asp?sekce=1&podsekce=6>>

SOCRATES. Podprogram ERASMUS [online]. [cit. 2006-02-15]. URL: <<http://web.socrates.cz/default.asp?sekce=1&podsekce=7>>

The European Commission [online]. c2006. [cit. 2006-01-19]. URL: <<http://europa.eu.int/comm/>>

UCAS – Universities & colleges admissions service [online]. [cit. 2006-03-24]. URL: <<http://www.ucas.com/>>

UNESCO - United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [online]. c2006. [cit. 2006-02-13]. URL: <<http://www.unesco.org/>>

Ústav pro informace ve vzdělávání [online]. [cit. 2006-02-15]. URL: <<http://www.uiv.cz/>>

Ústav pro informace ve vzdělávání. EURIDICE [online]. [cit. 2006-02-15]. URL: <<http://www.uiv.cz/rubrika/21/>>

Ústav pro informace ve vzdělávání. *Portál EDU.CZ* [online]. [cit. 2006-02-15]. URL:

<<http://www.edu.cz/>>

Zastoupení Evropské komise v ČR [online]. c2006. [cit. 2006-02-12]. URL:

<<http://www.evropska-unie.cz/>>

8. Seznam tabulek

TABULKA Č. 1: PŘEHLED VÝBĚROVÉHO VZORKU VYSOKOŠKOLSKÝCH INSTITUCÍ.....	49
TABULKA Č. 2: PŘEHLED TOP 10 + UNIVERZITA KARLOVA.....	50
TABULKA Č. 3: ZJIŠTĚNÁ VÁHA GLOBÁLNÍCH KRITÉRIÍ.....	53
TABULKA Č. 4: ZJIŠTĚNÁ VÁHA JEDNOTLIVÝCH KRITÉRIÍ V %	54
TABULKA Č. 5: MOBILITA STUDENTŮ A UČITELŮ V PROGRAMU ERASMUS 2002-2005	65
TABULKA Č. 6: POSTUPY VÝBĚRU PŘI PŘIJÍMÁNÍ NA VYSOKÉ ŠKOLY	72
TABULKA Č. 7: MOBILITA STUDENTŮ V EU	77
TABULKA Č. 8: MOBILITA STUDENTŮ V RÁMCI ČR	77
TABULKA Č. 9: HODNOCENÍ PREZENTACE FAKULTNÍCH INTERNETOVÝCH STRÁNEK (ČR) .	93
TABULKA Č. 10: HODNOCENÍ KVALITY ZASLANÝCH ODPOVĚDÍ (ČR)	93
TABULKA Č. 11: ZJIŠTĚNÉ PRŮMĚRNÉ CENY ZA UBYTOVÁNÍ ZA 1 MĚSÍC (ČR).....	94
TABULKA Č. 12: POPLATEK ZA PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ (ČR)	94
TABULKA Č. 13: HODNOCENÍ PREZENTACE FAKULTNÍCH INTERNETOVÝCH STRÁNEK (EU)	96
TABULKA Č. 14: HODNOCENÍ KVALITY ZASLANÝCH ODPOVĚDÍ (EU)	97
TABULKA Č. 15: ZJIŠTĚNÉ PRŮMĚRNÉ CENY ZA UBYTOVÁNÍ (EU).....	98
TABULKA Č. 16: PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ – ZJIŠTĚNÉ POŽADAVKY (EU)	99
TABULKA Č. 17: ZJIŠTĚNÁ VÝŠE ŠKOLNÉHO ZA JEDEN AKADEMICKÝ ROK (EU)	99
TABULKA Č. 18: CELKOVÉ POŘADÍ HODNOCENÝCH ŠKOL (ČR)	100
TABULKA Č. 19: CELKOVÉ POŘADÍ HODNOCENÝCH ŠKOL (EU)	101
TABULKA Č. 20: CELKOVÉ POŘADÍ HODNOCENÝCH ŠKOL – OBJEKTIVNÍ UKAZATELE (EU)	102
.....	102
TABULKA Č. 21: DOPORUČENÝ VÝBĚR PRO STUDIUM V ČR	103
TABULKA Č. 22: DOPORUČENÝ VÝBĚR PRO STUDIUM V EU	103

9. Seznam grafů

GRAF Č. 1: STRUKTURA DOTÁZANÝCH STUDENTŮ PODLE ŠKOLY	52
GRAF Č. 2: ZÁJEM DOTÁZANÝCH STUDENTŮ O STUDIUM NA VYSOKÉ ŠKOLE.....	53
GRAF Č. 3: ČASOVÁ OSA NÁVRATNOSTI ZASLANÝCH EMAILŮ	59
GRAF Č. 4: VÝVOJ POČTU STUDENTŮ VYSOKÝCH ŠKOL V ČR.....	76
GRAF Č. 5: AEHESIS – STRUKTURA STUDIJNÍCH PROGRAMŮ.....	81
GRAF Č. 6: AEHESIS – ZASTOUPENÍ JEDNOTLIVÝCH STÁTŮ	81
GRAF Č. 7: AEHESIS – ZASTOUPENÍ JEDNOTLIVÝCH STUDIJNÍCH OBORŮ.....	82
GRAF Č. 8: AEHESIS – ZASTOUPENÍ STUDIJNÍHO PROGRAMU „HEALTH AND FITNESS“ PODLE JEDNOTLIVÝCH ZEMÍ	83
GRAF Č. 9: AEHESIS – JAZYKOVÉ (SVĚTOVÉ) ZASTOUPENÍ V PROGRAMECH.....	83
GRAF Č.10: AEHESIS – BOLOŇSKÁ DEKLARACE, PROGRAMY V SELEKTOVANÝCH OBLASTECH.....	84
GRAF Č. 11: KLÍČOVÉ POJMY - POČET VÝSKYTŮ NA SERVERU GOOGLE	92
GRAF Č. 12: ZASTOUPENÍ ZEMÍ VE ZKOUMANÉM VZORKU.....	95

10. Přílohy

Příloha č. 1

PŘEHLED NEJSTARŠÍCH EVROPSKÝCH UNIVERZIT

Univerzita	Založení	Univerzita	Založení	Univerzita	Založení
FRANCIE		Roma	1303	Valladoid	1250
Orléans	1231	Perugia	1308	Sevilla	1254
Toulouse	1233	Treviso	1318	Lisboa a Coimbra	1290
Paris	1253	Verona	1339	Madrid - Compluteuse	1293
Montpellier	1289	Pisa	1343	Lerida	1300
Avignon	1303	Florencie	1349	Perpignan	1350
Cahors	1332	Pavia	1361	Huesca	1359
Grenoble	1339	Ferrara	1391	Barcelona	1450
Angers	1354	Turin	1405	Zaragoza	1474
Orange	1365	Catania	1444	Palma	1483
Aix	1409	KRÁLOSTVÍ ČESKÉ		Siguenza	1489
Dôle	1422	Praha	1348	Santiâgo de Compostela	1495
Poitiers	1431	NĚMECKÁ ŘÍŠE		Alcalá	1499
Caen	1432	Wien	1365	Valencia	1500
Bordeaux	1441	Erfurt	1379	POLSKO, UHRY, SKANDINÁVIE	
Valance	1452	Heidelberg	1385	Kraków	1364
Bourges	1464	Köln	1388	Pécz	1367
Besançon	1485	Würtzburg	1402	Buda	1389
ITÁLIE		Leipzig	1409	Bratislava	1465-1467
Bologna	1119	Rostock	1419	Uppsala	1477
Reggio	1188	Leuven	1425	København	1478
Salerno	12. století	Trier	1454	ANGLIE A SKOTSKO	
Vicenza	1204	Greifswald	1456	Oxford	1163
Arezzo	1215	Freiburg-im-Breisgau	1459	Cambridge	1209
Padova	1222	Basel	1459	St. Andrews	1413
Neapol	1224	Ingolstadt	1459	Glasgow	1451
Vercelli	1228	Tübingen	1476-1477	Aberdeen	1494
Curia Romana	1244-1245	ŠPANĚLSKO A PORTUGALSKO		Edinburgh	16. století
Siena	1246	Palencia	1212-1214		
Piacenza	1248	Salamanca	před 1230		

Příloha č. 2

PŘEHLED INSTITUCÍ NABÍZEJÍCÍ TERCIÁRNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V EU V OBLASTI TĚLOVÝCHOVY

Belgie

University Leuven <http://www.uclouvain.be>
Vrije University Brussel <http://www.vub.ac.be>

Česká republika

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích <http://www.jcu.cz>
Masarykova univerzita v Brně <http://www.muni.cz>
Univerzita Hradec Králové <http://www.uhk.cz>
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem <http://www.ujep.cz>
Univerzita Karlova v Praze <http://www.cuni.cz>
Univerzita Palackého v Olomouci <http://www.upol.cz>
Západočeská univerzita v Plzni <http://www.zcu.cz>

Dánsko

University of Copenhagen <http://www.ifl.ku.dk>
University of Southern Denmark <http://www.sdu.dk>

Estonsko

University of Tartu <http://www.ut.ee>

Finsko

Haaga Institute Polytechnic <http://www.haaga.fi>
University Jyväskylä <http://www.jyu.fi/intl>

Francie

Blaise Pascal University <http://www.univ-bpclermont.fr>
Grenoble University and French National Observatory of employment in sport and recreation activities
<http://www.ujf-grenoble.fr/>
Henri Poincaré University <http://www.uhp-nancy.fr>
Marc Bloch University Strasbourg <http://www.umb.u-strasbg.fr>
National Institut for Sport and Physical Education <http://www.insep.fr>
Paul Sabatier university Toulouse III <http://www.ups-tlse.fr>
University Claude Bernard-Lyon 1 <http://www.univ-lyon1.fr>
University Montpellier 1 <http://www.univ-montp1.fr>
University of Valenciennes and Hainaut-Cambresis <http://www.univ-valenciennes.fr>

Irsko

Institute of Technology Tralee <http://www.ittralee.ie>
University of Limerick <http://www.ul.ie>
Waterford Institute of Technology <http://www.wit.ie>

Itálie

The university institute of motor sciences Rome <http://www.iusm.it>

University of Udine	http://www.uniud.it
Kypr	
University of Cyprus	http://www.ucy.ac.cy
Litva	
Latvian Academy of Sports Education	http://lspa.lanet.lv
Lotyšsko	
Lithuanian Academy of Physical Education	http://www.lkka.lt
Lucembursko*	
<i>*v evidenci není žádná vysoká sportovní škola</i>	
Maďarsko	
Hungarian University of Physical Education	http://www.hupe.hu
Malta	
University of Malta	http://www.um.edu.mt
Německo	
Friedrich-Schiller University of Jena	http://www.uni-jena.de
German Sport University Cologne	http://www.dshs-koeln.de
Humboldt University Berlin	http://www.hu-berlin.de
Christian-Albrechts University Kiel	http://www.uni-kiel.de
Johannes Gutenberg University Mainz	http://www.uni-mainz.de
Julius-Maximilians University Wuerzburg	http://www.uni-wuerzburg.de
Martin-Luther-University Halle-Wittenberg	http://www.uni-halle.de
Technical University Darmstadt	http://www.tu-darmstadt.de
Technical University Chemnitz	http://www.tu-chemnitz.de
Technical University Muenchen	http://www.tu-muenchen.de
University of Augsburg	http://www.uni-augsburg.de
University of Bayreuth	http://www.uni-bayreuth.de
University of Dortmund	http://www.uni-dortmund.de
University of Duisburg-Essen	http://www.uni-essen.de
University of Erfurt	http://www.uni-erfurt.de
University of Flensburg	http://www.uni-flensburg.de
University of Erlangen-Nuremberg	http://www.uni-erlangen.de
University of Hamburg	http://www.uni-hamburg.de
University of Hannover	http://www.uni-hanover.de
University of Heidelberg	http://www.uni-heidelberg.de
University of Karlsruhe	http://www.uni-karlsruhe.de
University of Koblenz-Landau, Campus Landau	http://www.uni-landau.de
University of Konstanz	http://www.uni-konstanz.de
University of Leipzig	http://www.uni-leipzig.de
University of Oldenburg	http://www.uni-oldenburg.de
University of Potsdam	http://www.uni-potsdam.de
University of Stuttgart	http://www.uni-stuttgart.de
University of Tuebingen	http://www.uni-tuebingen.de
Nizozemsko	
Hanze University Groningen	http://www.hanze.nl
University of Higher Professional Education of Amsterdam	http://www.hva.nl

Polsko

Academy of Physical Education in Gdansk	http://www.awf.gda.pl
Academy of Physical education in Krakow	http://www.awf.krakow.pl
Academy of Physical Education in Wroclaw	http://www.awf.wroc.pl
The Jozef Pilsudski University of Physical Education in Warsaw	http://www.awf.edu.pl
University School of Physical Education in Poznan	http://www.awf.poznan.pl

Portugalsko

Instituto Superior da Maia	http://www.ismai.pt
Sport Sciences School of Rio Maior	http://www.esdrm.pt
Technical University Lisabon	http://www.utl.pt
University of Coimbra	http://www.uc.pt
University of Porto	http://www.up.pt
University of Trás-os-Montes e Alto Douro	http://www.utad.pt

Rakousko

University of Innsbruck	http://www2.uibk.ac.at
University of Vienna	http://www.univie.ac.at

Řecko

Ethiko and Kapodistriako University of Athens	http://www.uoa.gr
Democritus University of Thrace	http://www.duth.gr

Slovensko

Comenius University in Bratislava	http://www.uniba.sk
Constantine the Philosopher University Nitra	http://www.ukf.sk
Matej Bel University in Banska Bystrica	http://www.umb.sk
University of Presov in Presov	http://www.unipo.sk

Slovinsko

Univeristy Ljubljana	http://www.sp.uni-lj.si
----------------------	---

Španělsko

University of Alcalá	http://www.uah.es
Miguel de Cervantes European University	http://www.uemc.edu
University of Granada	http://www.ugr.es
University of La Coruña	http://www.udc.es
University of Lleida	http://www.udl.es
University of Madrid	http://www.upm.es

Švédsko

Göteborg University	http://www.gu.se
Halmstad University	http://www.hh.se
Linköping University	http://www.liu.se
Stockholm University	http://www.ihs.se

Velká Británie

St Marti's College, Univ. Lancaster	http://www.ucsm.ac.uk
-------------------------------------	---

De Montford University	http://www.dmu.ac.uk
Heriot-Watt University	http://www.hw.ac.uk
Leeds Metropolitan University	http://www.leedsmet.ac.uk
Leicester University	http://www.le.ac.uk
Liverpool University	http://www.liv.ac.uk
Manchester Metropolitan University	http://www.mmu.ac.uk
Newman College of Higher Education	http://www.newman.ac.uk
Oxford Brookes University	http://www.brookes.ac.uk
Queens University of Belfast	http://www.qub.ac.uk
Salford University	http://www.salford.ac.uk
Sport Science at North East Wales Institute of Higher Education	http://www.newi.ac.uk
Staffordshire University	http://www.staffs.ac.uk
St Marti's College, Univ. Lancaster	http://www.ucsm.ac.uk
Trinity College, Carmarthen	http://www.trinity-cm.ac.uk
Ulster University	http://www.ulster.ac.uk
University of Birmingham	http://www.bham.ac.uk
University of Central Lancashire	http://www.uclan.ac.uk
University of Exeter	http://www.exeter.ac.uk
University of Chester	http://www.chester.ac.uk
University of Leeds	http://www.leeds.ac.uk
University of Leicester	http://www.le.ac.uk
University of Loughborough	http://www.lboro.ac.uk
University of Luton	http://www.luton.ac.uk
University of Newcastle Upon Tyne	http://www.ncl.ac.uk
University of Northumbria	http://www.northumbria.ac.uk
University of Portsmouth	http://www.port.ac.uk
University of Sheffield	http://www.shef.ac.uk
University of Stirling	http://www.external.stir.ac.uk
University of Strathclyde	http://www.strath.ac.uk
University of Sunderland	http://www.sunderland.ac.uk
University of Surrey, Roehampton	http://www.roehampton.ac.uk
University of Wales	http://www.aber.ac.uk
University of Wales, Bangor	http://www.bangor.ac.uk
University of Warwick	http://www2.warwick.ac.uk
University of Worcester	http://www.worcester.ac.uk
University of Wolverhampton	http://www.wlv.ac.uk

Příloha č. 3

PŘEHLED HODNOCENÝCH INSTITUCÍ A ZÁKLADNÍ INFORMACE O NICH

Název školy:	University Leuven
Název fakulty:	Institut d'éducation physique et de réadaptation
Adresa fakulty:	Université catholique de Louvain - Institut d'éducation physique et de réadaptation Place Pierre de Coubertin, 1-2 1348 Louvain-La-Neuve Belgique
Internetové stránky:	http://www.uclouvain.be
Internetové stránky fakulty:	http://www.md.ucl.ac.be/iepr
Kontaktní email:	Anne-Marie.Louterman@siep.ucl.ac.be
Rektor/Děkan:	Jean-Louis THONNARD

Název školy:	Vrije University Brussel
Název fakulty:	Vrije Universiteit Brussel Faculteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesitherapie
Adresa fakulty:	Vrije Universiteit Brussel Pleinlaan 2 B-1050 Brussel
Internetové stránky:	http://www.vub.ac.be
Internetové stránky fakulty:	http://www.vub.ac.be/LK/
Kontaktní email:	info@vub.ac.be
Rektor/Děkan:	Prof. Paul De Knop

Název školy:	University of Copenhagen
Název fakulty:	Institute of Exercise and Sport Sciences
Adresa fakulty:	Institute of Exercise and Sport Sciences, University of Copenhagen 51 Nørre Allé DK-2200 Copenhagen N
Internetové stránky:	http://www.ifl.ku.dk
Internetové stránky fakulty:	http://www.ifl.ku.dk/english/
Kontaktní email:	oskjerk@ifl.ku.dk
Rektor/Děkan:	Kurt Jørgensen cand.mag. dr.scient

Název školy: **University of Tartu**
Název fakulty: Faculty of exercise and sport sciences

Adresa fakulty: FACULTY OF EXERCISE AND SPORT SCIENCES
Jakobi 5, 51014 Tartu, Estonia

Internetové stránky: <http://www.ut.ee>
Internetové stránky fakulty: <http://www.ut.ee>
Kontaktní email: kkdek@ut.ee
Rektor/Děkan: Prof. Vahur Ööpik

Název školy: **University Jyvaskyla**
Název fakulty: Faculty of Sport and Health Sciences

Adresa fakulty: Faculty of Sport and Health Sciences
P.O.Box 35 (L)
FI-40014 UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Internetové stránky: <http://www.jyu.fi/intl>
Internetové stránky fakulty: <http://www.jyu.fi/sport/>
Kontaktní email: etunimi.sukunimi@sport.jyu.fi
Rektor/Děkan: Dr. Aino Sallinen

Název školy: **University Montpellier 1**
Název fakulty: UFR STAPS

Adresa fakulty: UFR STAPS
700 avenue du Pic Saint-Loup
34090 MONTPELLIER, France

Internetové stránky: <http://www.univ-montp1.fr>
Internetové stránky fakulty: <http://www.staps.univ-montp1.fr/>
Kontaktní email: danielle.maurin@univ-montp1.fr
Rektor/Děkan: Eric de LESELEUC

Název školy: **Marc Bloch University Strasbourg**
Název fakulty: UFR des Sciences et Techniques des Activités Physiques et Sportives (STAPS)

Adresa fakulty: UFR des Sciences et Techniques des Activités Physiques et Sportives (STAPS)
14 rue René Descartes 67084 Strasbourg Cedex, France

Internetové stránky: <http://www-umb.u-strasbg.fr>
Internetové stránky fakulty: <http://www-umb.u-strasbg.fr/ufr-staps.html>
Kontaktní email: frederique.herrenberger@umb.u-strasbg.fr
Rektor/Děkan: Mme Françoise GRADT

Název školy: **Grenoble University and French National Observatory of employment in sport and recreation activities**
Název fakulty: Université des sciences, de la technologie et de la santé de Grenoble
Adresa fakulty: Université des sciences, de la technologie et de la santé de Grenoble
Domaine universitaire BP 53 - 38041 Grenoble Cedex 9, France
Internetové stránky: <http://www.ujf-grenoble.fr/>
Internetové stránky fakulty: <http://www.ujf-grenoble.fr/>
Kontaktní email: stage-emploi.celaio@ujf-grenoble.fr
Rektor/Děkan: Yannick Vallée

Název školy: **Blaise Pascal University**
Název fakulty: Sciences et Techniques des Activités Physiques et Sportives
Adresa fakulty: U.F.R. STAPS
Université Blaise Pascal
BP 104
63172 Aubière Cedex, France
Internetové stránky: <http://www.univ-bpclermont.fr>
Internetové stránky fakulty: <http://www.staps.univ-bpclermont.fr/>
Kontaktní email: Georgiana.WIERRE-GORE@univ-bpclermont.fr
Rektor/Děkan: Pascale DUCHÉ

Název školy: **University of Limerick**
Název fakulty: College of Education
Adresa fakulty: International Education Division
University of Limerick
Limerick , Ireland
Internetové stránky: <http://www.ul.ie>
Internetové stránky fakulty: <http://www.ul.ie/education/index.html>
Kontaktní email: ann.macphail@ul.ie
Rektor/Děkan: Dr John O'Brien

Název školy: **University of Udine**
Název fakulty: Facoltà di Scienze della Formazione
Adresa fakulty: University of Udine
Via Palladio, 8 Palazzo Florie
33100 Udine, Italy
Internetové stránky: <http://www.uniud.it>
Internetové stránky fakulty: <http://www.uniud.it>
Kontaktní email: infostudenti@amm.uniud.it
Rektor/Děkan: Magnifico Rettore prof. Furio Honsell

Název školy: **University of Cyprus**
Název fakulty: Faculty of Social Sciences and Education

Adresa fakulty: Faculty of Social Sciences and Education
P.O.Box 20537
1678 Nicosia, Cyprus

Internetové stránky: <http://www.ucy.ac.cy>
Internetové stránky fakulty: <http://www.ucy.ac.cy/sse/index.html>
Kontaktní email: christin@ucy.ac.cy
Rektor/Děkan: Andreas Demetriou

Název školy: **Latvian Academy of Sports Education**
Název fakulty: Latvian Academy of Sport Education

Adresa fakulty: Latvian Academy of Sport Education
Brivibas gatve 333, Riga, LV – 1006, Latvia

Internetové stránky: <http://lspa.lanet.lv/>
Internetové stránky fakulty: <http://lspa.lanet.lv/>
Kontaktní email: office@lspa.lanet.lv
Rektor/Děkan: Uldis Gravitis Dr.paed., profesors

Název školy: **Lithuanian Academy of Physical Education**
Název fakulty: Lithuanian Academy of Physical Education

Adresa fakulty: Lithuanian Academy of Physical Education
Sporto 6
LT-44221 Kaunas
Lithuania

Internetové stránky: <http://www.lkka.lt>
Internetové stránky fakulty: <http://www.lkka.lt>
Kontaktní email: lkka@lkka.lt
Rektor/Děkan: Assoc. Prof. Dr. JUOZAS KASIULIS

Název školy: **Hungarian University of Physical Education**
Adresa fakulty: Hungarian University of Physical Education
1123 Budapest
Alkotás u. 44
Hungary

Internetové stránky: <http://www.hupe.hu>
Kontaktní email: toldy@mail.hupe.hu
Rektor/Děkan: Dr. Nyerges Mihály

Název školy: **University of Malta**
Název fakulty: Institute of health care

Adresa fakulty: University of Malta
Msida MSD 06
MALTA

Internetové stránky: <http://www.um.edu.mt>
Internetové stránky fakulty: <http://home.um.edu.mt/ihc/>
Kontaktní email: ihc-web@um.edu.mt
Rektor/Děkan: Professor Roger Ellul-Micallef, M.D., Ph.D.(Edin.), F.R.C.P. (Edin.), F.R.C.P. (Lond.)

Název školy: **German Sport University Cologne**

Adresa školy: Deutsche Sporthochschule Köln
Akademisches Auslandsamt
Carl-Diem-Weg 6
50933 Köln, Germany

Internetové stránky: <http://www.dshs-koeln.de>
Kontaktní email: auslandsamt@dshs-koeln.de
Rektor/Děkan: Univ.-Prof. Dr. Walter Tokarski

Název školy: **Technical University Muenchen**
Název fakulty: Fakultät für Sportwissenschaft der TU München

Adresa fakulty: Fakultät für Sportwissenschaft der TU München
Arcisstrasse 21
80333 München, Germany

Internetové stránky: <http://www.tu-muenchen.de>
Internetové stránky fakulty: <http://www.sport.tu-muenchen.de/>
Kontaktní email: studienberatung@zv.tum.de
Rektor/Děkan: Prof. Dr. Dr. Horst Michna

Název školy: **Julius-Maximilians University Wuerzburg**
Název fakulty: Institut für Sportwissenschaft

Adresa fakulty: Institut für Sportwissenschaft
Sportzentrum
Universität Würzburg
Judenbühlweg 11, 97082 Würzburg, Germany

Internetové stránky: <http://www.uni-wuerzburg.de>
Internetové stránky fakulty: <http://www.uni-wuerzburg.de/sportzentrum/>
Kontaktní email: sportzentrum@mail.uni-wuerzburg.de
Rektor/Děkan: Kapustin, Peter. Dr

Název školy: **University of Heidelberg**
Název fakulty: Institut für Sport und Sportwissenschaft

Adresa fakulty: Institut für Sport und Sportwissenschaft
Im Neuenheimer Feld 700/720
69120 Heidelberg, Germany

Internetové stránky: <http://www.uni-heidelberg.de>
Internetové stránky fakulty: <http://www.issw.uni-heidelberg.de/>
Kontaktní email: gerhard.hamsen@issw.uni-heidelberg.de
Rektor/Děkan: Prof. Dr. Klaus Roth

Název školy: **University of Karlsruhe**
Název fakulty: Institut für Sport und Sportwissenschaft

Adresa fakulty: Institut für Sport und Sportwissenschaft
Universität Karlsruhe (TH)
Kaiserstraße 12
Gebäude 40.40
76131 Karlsruhe, Germany

Internetové stránky: <http://www.uni-karlsruhe.de>
Internetové stránky fakulty: <http://www.sport.uni-karlsruhe.de/ifss/>
Kontaktní email: Lars.Schlenker@sport.uka.de
Rektor/Děkan: Prof. Dr. Klaus Bös

Název školy: **Martin-Luther-University Halle-Wittenberg**
Název fakulty: Institut für Sportwissenschaft

Adresa fakulty: Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg
Institut für Sportwissenschaft
06099 Halle (Saale), Germany

Internetové stránky: <http://www.uni-halle.de>
Internetové stránky fakulty: <http://www.sport.uni-halle.de/>
Kontaktní email: oliver.stoll@sport.uni-halle.de
Rektor/Děkan: Prof. Dr. Kuno Hottenrott

Název školy: **Johannes Gutenberg University Mainz**
Název fakulty: Instituts für Sportwissenschaft

Adresa fakulty: Instituts für Sportwissenschaft
Forum 2
D 55099 Mainz, Germany

Internetové stránky: <http://www.uni-mainz.de>
Internetové stránky fakulty: <http://www.sport.uni-mainz.de/>
Kontaktní email: fsa@verwaltung.uni-mainz.de
Rektor/Děkan: Prof. Dr. Manfred Letzelter

Název školy: **University of Higher Professional Education of Amsterdam**
Název fakulty: European School of Physiotherapy
Health Education

Adresa fakulty: Amsterdam School of Allied Health Education
European School of Physiotherapy
PO Box 2557
1000 CN Amsterdam, The Netherlands

Internetové stránky: <http://www.hva.nl>
Internetové stránky fakulty: <http://www.fysio.hva.nl/esp/>
Kontaktní email: esp@hva.nl
Rektor/Děkan: prof. dr. N.A.M. Urbanus

Název školy: **Academy of Physical Education in Wrocław**

Adresa školy: Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu
al. Ignacego Jana Paderewskiego 35
51-612 Wrocław, Poland

Internetové stránky: <http://www.awf.wroc.pl>
Internetové stránky fakulty: <http://www.awf.wroc.pl>
Kontaktní email: moil@awf.wroc.pl
Rektor/Děkan: Prof. zw. dr hab. Tadeusz Koszyc

Název školy: **The Jozef Pilsudski University of Physical Education in Warsaw**
Název fakulty: Faculty of Physical Education

Adresa fakulty: Faculty of Physical Education
00-968 Warszawa 45, skr.poczt.55
ul. Marymoncka 34
Poland

Internetové stránky: <http://www.awf.edu.pl>
Internetové stránky fakulty: <http://www.awf.edu.pl>
Kontaktní email: prorektor.nwz@awf.edu.pl
Rektor/Děkan: Jerzy Nowocien (prof. doctor habilitatus)

Název školy: **Technical University Lisabon**
Název fakulty: Faculdade de Motricidade Humana

Adresa fakulty: Faculdade de Motricidade Humana
Estrada da Costa
Cruz Quebrada
1495-688 Cruz Quebrada-Dafundo, Portugal

Internetové stránky: <http://www.utl.pt>
Internetové stránky fakulty: <http://www.fmh.utl.pt>
Kontaktní email: fmh@fmh.utl.pt
Rektor/Děkan: Prof. Doutor José Manuel Fragoso Alves Diniz

Název školy: **University of Innsbruck**
Název fakulty: Institut für Sportwissenschaft

Adresa fakulty: Institut für Sportwissenschaft
der Universität Innsbruck
Fürstenweg 185
A - 6020 Innsbruck, Germany

Internetové stránky: <http://www2.uibk.ac.at>
Internetové stránky fakulty: <http://sport1.uibk.ac.at/isw>
Kontaktní email: Waltraud.Hoertnagl@uibk.ac.at
Rektor/Děkan: Univ.-Prof. Dr. Manfred Gantner

Název školy: **University of Vienna**
Název fakulty: Institut für Sportwissenschaft

Adresa fakulty: Institut für Sportwissenschaft der Universität Wien
Auf der Schmelz 6
A - 1150 Wien, Austria

Internetové stránky: <http://www.univie.ac.at>
Internetové stránky fakulty: <http://www.univie.ac.at/sportwissenschaft/>
Kontaktní email: ilse.bauer@univie.ac.at
Rektor/Děkan: Ao. Univ.-Prof. Dipl.-Ing. Dr. Arnold Baca

Název školy: **Ethiko and Kapodistriako University of Athens**
Název fakulty: Faculty of Physical Education & Sport Science Secretariat

Adresa fakulty: Univ. of Athens, Faculty of Physical Education & Sport Science
Secretariat
41, Ethnikis Antistaseos str., 17237 Daphne , Greece

Internetové stránky: <http://www.uoa.gr>
Internetové stránky fakulty: <http://www.phed.uoa.gr/>
Kontaktní email: manast@cc.uoa.gr
Rektor/Děkan: George Demetrius Babiniotis

Název školy: **Comenius University in Bratislava**
Název fakulty: Fakulta telesnej výchovy a športu UK

Adresa fakulty: Fakulta telesnej výchovy a športu UK
Nábřežie arm. gen. L. Svobodu 9
814 69 Bratislava, Slovakia

Internetové stránky: <http://www.uniba.sk>
Internetové stránky fakulty: <http://www.fsport.uniba.sk/>
<http://www.fsport.uniba.sk/starawww/kredit/indexeng.htm>
Kontaktní email: rochovanska@fsport.uniba.sk
Rektor/Děkan: Doc. PaedDr. Dušan Kutlík, PhD.

Název školy: **Univerzity Ljubljana**
Název fakulty: Fakulteta za šport

Adresa fakulty: Univerzita v Ljubljani
Fakulteta za šport
Gortanova 22
1000 Ljubljana , Slovenija

Internetové stránky: <http://www.sp.uni-lj.si>
Internetové stránky fakulty: <http://www.fsp.uni-lj.si/>
Kontaktní email: vpis@uni-lj.si
Rektor/Děkan: Jošt Bojan, prof. šp. vzg.

Název školy: **University of Madrid**
Adresa školy: Universidad Politécnica de Madrid
Edificio A
Avda. Ramiro de Maeztu, n? 7
28040 Madrid, Spain

Internetové stránky: <http://www.upm.es>
Internetové stránky fakulty: <http://www.upm.es>
Kontaktní email: bego.queipo@upm.es
Rektor/Děkan: Excmo. Sr. D. Javier Uceda Antolín

Název školy: **Stockholm University College of Physical Education**
Název fakulty: Swedish School of Sport and Health Sciences

Adresa fakulty: Swedish School of Sport and Health Sciences
Box 5626
S-114 86 Stockholm, SWEDEN

Internetové stránky: <http://www.ihs.se>
Internetové stránky fakulty: www.gih.se/english
Kontaktní email: registrator@ihs.se
Rektor/Děkan: Mats Ericson - rektor

Název školy: **University of Birmingham**
Název fakulty: School of Sport and Exercise Sciences

Adresa fakulty: University of Birmingham
Edgbaston
Birmingham
B15 2TT, United Kingdom

Internetové stránky: <http://www.bham.ac.uk>
Internetové stránky fakulty: <http://www.sportex.bham.ac.uk/>
Kontaktní email: international@bham.ac.uk
Rektor/Děkan: Professor Doug Carroll, (Edin), PhD (ANU)

Název školy: **University of Sheffield**
Název fakulty: School of Health and Related Research

Adresa fakulty: School of Health and Related Research
The University of Sheffield
Regent Court
30 Regent Street
S1 4DA, UK

Internetové stránky: <http://www.shef.ac.uk>
Internetové stránky fakulty: <http://www.shef.ac.uk/scharr/>
Kontaktní email: J.Bennett@sheffield.ac.uk
Rektor/Děkan: Ron L Akehurst

Název školy: **Manchester Metropolitan University**
Název fakulty: The University in Cheshire @ Crewe and Alsager

Adresa fakulty: The University in Cheshire @ Crewe and Alsager
MMU Cheshire
Crewe Green Road
Crewe
Cheshire
CW1 5DU, UK

Internetové stránky: <http://www.mmu.ac.uk>
Internetové stránky fakulty: <http://www.cheshire.mmu.ac.uk/>
Kontaktní email: adm.cheshire@mmu.ac.uk
Rektor/Děkan: Dunn, Dr. Dennis

Název školy: **Haaga Institute Polytechnic**
Název fakulty: VIERUMÄKI SPORTS INSTITUTE

Adresa fakulty: VIERUMÄKI SPORTS INSTITUTE
Urheilupuistontie 373
19120 Vierumäki, FINLAND.

Internetové stránky: <http://www.haaga.fi/>
Internetové stránky fakulty: <http://www.vierumaki.fi>
Kontaktní email: johanna.skytta@vierumaki.fi
Rektor/Děkan: Petri Halla

Název školy: **University of Worcester**
Název fakulty: THE SCHOOL OF SPORT & EXERCISE SCIENCE

Adresa fakulty: The University of Worcester
THE SCHOOL OF SPORT & EXERCISE SCIENCE
Henwick Grove
Worcester, WR2 6AJ, UK

Internetové stránky: www.worcester.ac.uk
Internetové stránky fakulty: <http://www.worcester.ac.uk/cms/>
Kontaktní email: admissions@worc.ac.uk
Rektor/Děkan: Malcolm Armstrong

Název školy: **Oxford Brookes University**
Název fakulty: School of Health and Social Care

Adresa fakulty: Oxford Brookes University
Headington Campus
Gipsy Lane
Oxford
OX3 0BP, UK

Internetové stránky: www.brookes.ac.uk
Internetové stránky fakulty: www.brookes.ac.uk
Kontaktní email: studyabroad@brookes.ac.uk
Rektor/Děkan: Jon Snow

Název školy: **University of Wales, Bangor**
Název fakulty: School of Sport, Health and Exercise Sciences

Adresa fakulty: School of Sport, Health and Exercise Sciences
Bangor
Gwynedd
LL57 2DG, UK

Internetové stránky: <http://www.bangor.ac.uk>
Internetové stránky fakulty: <http://www.shes.bangor.ac.uk/>
Kontaktní email: Admissions@bangor.ac.uk
Rektor/Děkan: Prof. Lew Hardy , B.A. (Hons), M.A., Ph.D.

Název školy: **University of Chester**
Název fakulty: Department of Sport and Exercise Sciences

Adresa fakulty: University of Chester
Department of Sport and Exercise Sciences
Parkgate Road
Chester CH1 4BJ, UK

Internetové stránky: <http://www.chester.ac.uk/>
Internetové stránky fakulty: <http://www.chester.ac.uk/sport/>
Kontaktní email: enquiries@chester.ac.uk
Rektor/Děkan: Professor Timothy Wheeler DL, BA(Hons), PhD, FE Teachers Cert, CPsychol, AFBPsS, FSS, FRSA, MIPR, MIOSH, MIIRSM

Název školy: **Newman College of Higher Education**
Název fakulty: Department of Physical Education and Sports Studies

Adresa fakulty: Newman College of Higher Education
Department of Physical Education and Sports Studies
Genners Lane
Bartley Green
Birmingham B32 3NT , UK

Internetové stránky: <http://www.newman.ac.uk/>
Internetové stránky fakulty: http://www.newman.ac.uk/subject_areas/PESS/
Kontaktní email: registry@newman.ac.uk
Rektor/Děkan: Albutt, Nigel

Název školy: **Univerzita Karlova v Praze**
Název fakulty: Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy

Adresa fakulty: Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy
Jose Martího 31
162 52 Praha 6 - Veveřslavín

Internetové stránky: <http://www.cuni.cz>
Internetové stránky fakulty: <http://www.ftvs.cuni.cz/>
Kontaktní email: bolfova@ftvs.cuni.cz
Rektor/Děkan: Prof. Ing. Václav Bunc, CSc.

Název školy: **Západočeská univerzita v Plzni**
Název fakulty: Fakulta pedagogická ZČU

Adresa fakulty: Fakulta pedagogická ZČU
Sedláčkova 38
306 14 Plzeň

Internetové stránky: <http://www.zcu.cz>
Internetové stránky fakulty: <http://www.pef.zcu.cz/cz/>; <http://www.pef.zcu.cz/pef/ktv/>
Kontaktní email: vosahlik@fpe.zcu.cz
Rektor/Děkan: Doc. PhDr. Jana Miňhová, CSc

Název školy: **Univerzita Palackého v Olomouci**
Název fakulty: Fakulta tělesné kultury

Adresa fakulty: Fakulta tělesné kultury
tř. Míru 115
771 11 Olomouc

Internetové stránky: <http://www.upol.cz>
Internetové stránky fakulty: <http://www.upol.cz/fakulty/ftk/>
Kontaktní email: zbynek.svozil@upol.cz
Rektor/Děkan: Doc. PhDr. Dušan Tomajko, CSc.

Název školy: **Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích**
Název fakulty: Pedagogická fakulta

Adresa fakulty: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Braníšovská 31, 370 05 České Budějovice

Internetové stránky: <http://www.jcu.cz>
Internetové stránky fakulty: <http://www.pf.jcu.cz/>
Kontaktní email: svoboz@pf.jcu.cz
Rektor/Děkan: Prof. RNDr. Miroslav Papáček, CSc.

Název školy: **Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem**
Název fakulty: Pedagogická fakulta (PF)

Adresa fakulty: Pedagogická fakulta (PF)
Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
České mládeže 8, 400 96 Ústí nad Labem

Internetové stránky: <http://www.ujep.cz>
Internetové stránky fakulty: <http://pf1.ujep.cz/main.asp>
Kontaktní email: jonova@pf.ujep.cz
Rektor/Děkan: Doc. PhDr. Zdeněk Radvanovský, CSc.

Název školy: **Univerzita Hradec Králové**
Název fakulty: Pedagogická fakulta

Adresa fakulty: Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Rokitanského 62
500 03 Hradec Králové

Internetové stránky: <http://www.uhk.cz>
Internetové stránky fakulty: <http://www.uhk.cz/pdf/201/>
Kontaktní email: dagmar.hejclova@uhk.cz
Rektor/Děkan: Doc. Ing. Vladimír Jehlička, CSc.

Název školy:	Masarykova univerzita v Brně
Název fakulty:	Fakulta sportovních studií
Adresa fakulty:	Fakulta sportovních studií Sladkého 13 617 00 Brno
Internetové stránky:	http://www.muni.cz
Internetové stránky fakulty:	http://www.fsps.muni.cz/
Kontaktní email:	mailto:studijni@fsps.muni.cz
Rektor/Děkan:	Doc. PhDr. Michal Charvát, CSc.
